

Republika e Kosovës
Republika Kosova - Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

Prishtinë, 10 Qershor 2013

Për: Kryetarët e Komunave të Republikës së Kosovës
Kryesuesit e Kuvendeve të Komunave

Lënda: Shkresë përcjellëse

Të nderuar/a,

Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal (MAPL), duke u bazuar në mandatin e saj të përcaktuar në shtojcën XII të Rregullores Qeveritare 02/2011 për Fushat dhe Përgjegjësitë Administrative të Zyrës së Kryeministrit dhe Ministrive, me qëllim të zhvillimit të legjislationit për vetëqeverisje efikase komunale, ka obligim ligjor të identifikoj kompetencat e komunave në bazë të ligjeve të nxjerrura nga Kuvendi i Republikës së Kosovës. Ligji për Ujërat e Kosovës është aprovuar në Kuvendin e Republikës së Kosovës dhe dekretuar nga Presidentja e Republikës së Kosovës, është publikuar në Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës Nr.10 më 29 prill 2013.

Ky Ligj ka për qëllim të sigurojë zhvillimin dhe shfrytëzimin e qëndrueshëm të resurseve ujore, të cilat janë të domosdoshme për shëndetin publik, mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin social-ekonomik të Republikës së Kosovës. Gjithashtu siguron mbrojtjen e resurseve ujore nga ndotja, tej shfrytëzimin dhe keqpërdorimin, përcakton strukturat institucionale për administrimin e resurseve ujore.

Bashkangjitur me këtë shkresë përcjellëse gjeni:

1. Ligjin për Ujërat e Kosovës,
2. Shkresë shpjeguese për përmbajtjen e obligimeve ligjore të autoriteteve lokale.

Me respekt,

Besnik Osmani,
Sekretar i Përgjithshëm i MAPL-së

Kopje: Slobodan Petrović, Zëvendëskryeministër dhe Ministër i MAPL,
Udhëheqësve të Departamenteve në MAPL
Arkivit të MAPL-së.

MAPL – DORACAK I LIGJEVE PËR KOMUNA

LIGJI PËR UJËRAT E KOSOVËS

Ligj i miratuar nga Kuvendi i Kosovës	04/L - 147
Hyrja në fuqi	13.05.2013
Numri i Udhëzuesit në Doracak	A-001/13
Data e Udhëzuesit në Doracak	21 maj 2013

Ministria Përkatëse	Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
---------------------	---

Me këtë ligj rregullohen të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me ujërat sipërfaqësorë, liqenet, akumulimet, rezervuarët, burimet natyrore, ujërat nëntokësore, tokat e lagëta, truallin buzë brigjeve, çështjet që kanë të bëjnë me menaxhimin e tyre, përdorimin dhe shpërndarjen e ujërave, mbrojtjen dhe ruajtjen e ujërave, mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave, duke përfshirë përmytjet, vërshimet, thatësitë, erozionin, objektet dhe infrastrukturën ujore, financimin e ujërave si dhe kushtet mënyrat dhe veprimet me të cilat mund të shfrytëzohet ose shkarkohen ujërat.

Neni

I

Komuna është përgjegjëse për lëshimin e lejeve ujore të përcaktuar sipas aktit nënligjor për leje ujore.

14.1

Kompetente për mbrojtje nga veprimet e dëmshme të ujërave dhe mbrojtjen nga erozioni dhe veprimet e tjera të dëmshme në zona urbane, zona e kufijve të qytetit është komuna.

46.1

Komuna dhe Autoriteti janë kompetente edhe për rregullimin dhe mirëmbajtjen e infrastrukturës mbrojtëse në shtretërit e lumenjve, përfshirë edhe pritrat malore, muret mbrojtëse dhe objektet tjera mbrojtëse.

46.3

Financimi për rregullimin dhe mirëmbajtje bëhet nga buxheti i Kosovës, Ministrisë dhe Komunave.

46.4

Të gjitha aktivitetet dhe masat që ndërmerren në rregullimin, mirëmbajtjen dhe mbrojtjen dhe nga ujërat, përfshirë edhe eurozionin, janë të obliguar të kryhen në harmoni me Strategjinë shtetërore të ujërave dhe planet për menaxhimin e pellgjeve lumore, përfshirë edhe planet zhvillimore dhe urbane të komunave.

46.6

Programin për mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave e hartojnë komunat dhe Autoriteti në bashkëpunim me organet e tjera të administratës shtetërore, kompetente për kryerjen e punëve nga fusha e ujërave.

47.1

Kompetente për mbrojtjen e shtretërve, brigjeve të ujë rrjedhave, kanaleve, tuneleve dhe akumulimeve ujore brenda zonave urbane janë Komunat.

49.1

Kompetente për përcaktimin e zonave erozive brenda zonave urbane është Komuna, ndërsa kufijt dhe rajonet erozive brenda pellgut lumor, kompetente është Autoriteti.

51.2

Komuna dhe Autoriteti (Këshilli ndërmintor për ujrat) përcaktojnë masat dhe punët për mbrojtjen e zonave erozive dhe rregullimin e rrëkeve në bazë të dokumentacionit teknik dhe në përputhje me planet për menaxhimin e pellgjeve lumore.

51.3

MAPL – DORACAK I LIGJEVE PËR KOMUNA

LIGJI PËR UJËRAT E KOSOVËS

Ligj i miratuar nga Kuvendi i Kosovës	04/L - 147
Hyrja në fuqi	13.05.2013
Numri i Udhëzuesit në Doracak	A-001/13
Data e Udhëzuesit në Doracak	21 maj 2013

Ministria Përkatese	Ministria e Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor
---------------------	---

Financimi për mirëmbajtjen dhe rregullimin e rrekëve dhe aktiviteteve për mbrojtjen nga erozioni kryhet nga Ministria, Komuna dhe Autoriteti. Me objektet për rregullimin e rrëkesë menaxhon komuna në zonat urbane dhe Autoriteti. Komuna dhe Autoriteti janë të detyruar ti ndërmarrin të gjitha masat për rregullimin e rrëkeve në zonat urbane dhe pellgjet lumore.	Neni 51.4 55.3 55.4
Komunat dhe Autoriteti janë të detyruar ta njoftojnë Ministrinë në afat sa më të shkurtër kohor me rastin e rrezikut nga erozioni dhe rrëketë.	57.1
Ministria lëshon lejet ujore me akt nënligjor, Ministria mund të delegojë kompetenca për të cilat komuna dhe Autoriteti, mund të lëshojn leje ujore.	72.6
Mjetet për administrim, menaxhim dhe zhvillim të resurseve ujore parashihen me Buxhetin e Republikës së Kosovës dhe Komunave.	92.1
Inspektori i autorizuar i ujrave kryen mbikqyrjen inspektuese të ujarave në nivele komunale.	94.2
Nëse investuesi nuk vepron sipas aktvendimit sipas këtij ligji, aktvendimin e ekzekuton inspektori i ujërave, ndërsa për inspektimet lokale të nivelit komunal, aktvendimin e ekzekutojnë organet komunale.	102.3
Nëse inspektori i ujërave vërteton se inspektori i autorizuar i ujërave nuk i kryen punët për të cilat është i autorizuar në pajtim me këtë ligj, është i detyruar menjëherë të dërgojë propozimin në formë të shkruar te Kryetari i Komunës për ndërmarrjen e masave në emër dhe për llogari të komunës.	104.1
Gjatë kryerjes së mbikqyrjes mbi ligjshmërinë e punës së organeve komunale, Ministria i kryen punët si vijon:	107.1
- përcjell ligjshmërinë e punës së organeve të komunës dhe merr masa, aktivitete dhe paraqet iniciativa për realizimin e kompetencave të komunës që kanë të bëjnë me ujrat;	107.1.1
- ua tërheq vrejtjen organeve të komunës për tejkalimin e kompetencave të tyre të përcaktuara me këtë ligj, të cilat janë të interesit publik me rëndësi lokale;	107.1.2
- rekomandon për zbatimin e drejtpërdrejt të kompetencave të komunës, për punët që duhet ti kryejnë me këtë ligj;	107.1.4
- përcjellje nxjerrjen me kohë të akteve të komunave, të përcaktuar me këtë ligj;	107.1.5
- me kërkesë të organeve të komunës, jep mendim dhe ndihmë profesionale për propozim aktet që dalin nga ky ligj;	107.1.8

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government
Ministria e Administrimit të Pushtetit Lokal
Ministarstvo Administracije Lokalne Samouprave
Ministry of Local Government Administration

Pristina, 10 Jun 2013

Za: Gradonačelnike Opština Republike Kosovo
Predsedvajuće Skupština Opština

Predmet: Propratni dopis

Poštovani-e,

Ministarstvo administracije Lokalne samouprave (MALS), na osnovu svog mandata određenog u dodatku XII Uredbe Vlade 02/2011 o poljima Administrativne odgovornosti kabineta Premijera i Ministarstva, u cilju razvijanja zakonodavstva za efikasnu samoupravu u opštinama, ima zakonsku obavazu da identifikuje nadležnosti opština na osnovu donešenih zakona od Skupštine Republike Kosova. Zakon o Vodama Kosova je usvojen u Skupštini Republike Kosovo i deklarisan od Presidentkinje Republike Kosovo, objavljen je u Službenom Listu Republike Kosovo Br.10 29 Aprila 2013.

Ovaj Zakon ima za cilj da obezbedi razvoj i održivo korišćenje vodnih resursa, koji su neophodni za javno zdravlje, zaštitu sredine i socio-ekonomski razvoj Republike Kosovo. Takođe obezbedjuje zaštitu vodnih resursa od zagađenja, viška korišćenja i zaloupotrebe, određuje institucionalne strukture za administriranje vodenih resursa.

Uz dopis ćete naći:

1. Zakon o Vodama Kosova,
2. Dopsi objašnjenja o sadržaju zakonskih obavaza za lokalne autoritete.

S poštovanjem,

Besnik Osmani,
Generalni Sekretar MALS-a

Kopija: Slobodan Petrović, Zamenik premijera i Ministar MALS-a,
Rukovodiocima Uprava MALS-a
Arhivu MALS-a.

MALS – PRIRUČNIK ZAKONA ZA OPŠTINE
ZAKON O VODAMA KOSOVA

Zakon usvojen od Skupštine Kosova	04/L - 147
stupanje na snagu	13.05.2013
Broj uputstva u Priručniku	A-001/13
Datum uputstva u Priručniku	21 maj 2013

Dotično Ministarstvo	Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja
-----------------------------	---

Sa ovim zakonom se regulišu sva pitanja koje se tiču površinskih voda, jezera, akumulacije, rezervoare, prirodne izvore, podvodne vode, mokra zemljišta, zemljište oko obala, pitanja koja se tiču njihovog menadžiranja, korišćenje i raspodelu voda, zaštitu i čuvanje voda, zaštitu od šteta od voda, uključujući poplave, suše, objekte i vodnu infrastrukturu, finansiranje voda kao i uslove načine i aktivnosti sa kojima se mogu koristiti ili prelivati vode.

Član

I

Opština je odgovorna za izdavanje dozvola za vode određeno prema podzakonskom aktu za dozvole za vode.

14.1

Nadležna za zaštitu od šteta od vode i zaštitu od erozije i druga štetna dela u urbanim zonama, zona granice grada je opština.

46.1

Opština i Autoriteti su nadležni i za regulisanje i održavanje zaštitne infrastrukture u koritima reka, uključujući šumske brane, zaštitne zidove i druge zaštitne objekte.

46.3

Finansiranje i regulisanje i održavanje se vrši iz budžeta Kosova, Ministarstva i Opština.

46.4

Sve aktivnosti koje se preduzimaju na regulisanju, održavanju i zaštitu i od voda, p uključujući i euroziju, su obavezni da se izvrše u skladu sa Državnom Strategijom voda i planova za menadžiranje rečnih izvora, uključujući razvojne i urbane planove opština.

46.6

Program za zaštitu od šteta od voda izrađuju opštine i autoriteti u saradnji sa drugim organima državne administracije, nadležni za vršenje poslova iz oblasti voda.

Nadležne za zaštitu korita, obala izvora voda, kanala, tunela i vodnih akumulacija unutar urbanih zona su Opštine.

47.1

Nadležna za određivanje erozivnih zona unutar urbanih zona je Opština, a granice i erozivni unutrašnji tok reke, nadležan je Autoritet.

49.1

Opština i Autoritet (Medjuministarski savet za vode) određuju mere i obaveze za zaštitu erozivnih zona i regulisanje toka na osnovu tehničke dokumentacije i u skladu sa planovima za menadžiranje rečnih tokova.

51.2

51.3

MAPLS- PRIRUČNIK ZAKONA ZA OPŠTINE
ZAKON O VODAMA KOSOVA

Zakon usvojen od Skupštine Kosova	04/L - 147
Stupanje na snagu	13.05.2013
Broj uputstva u Priručniku	A-001/13
Datum uputstva u Priručniku	21 maj 2013

Dotično Ministarstvo	Ministarstvo Sredine i prostornog Planiranja
-----------------------------	---

Finansiranje za održavanje i regulisanja toka vode i aktivnosti zaštite od erozije se vrši od Ministarstva, Opštine i Autoriteta. Sa objektima za regulisanje toka voda menadžira opština u urbanim zonama i Autoritet. Opština i Autoritet su obavezni da preduzmu sve mere za regulisanje toka vode u urbanim zonama i u koritama reka .	Član 51.4 55.3 55.4
Opština i Autoritet su obavezni da obaveste Ministarstvo u što kraćem vremenskom roku u slučaju opasnosti od erozije i toka voda .	57.1
Ministarstvo izdaje dozvole za vode sa podzakonskim aktom , Ministarstvo može da delegira nadležnosti za koje opština i Autoriteti, mogu da izdaju dozvole za vodu .	72.6
Sredstva za administriranje, menadžiranje i razvoj vodnih resursa se predviđaju sa Budžetom Republike Kosova i Opština .	92.1
Ovlašćeni Inspektor voda vrši nadgledavanje inspekcije voda na opštinskom nivou.	94.2
Ako investitor ne radi prema aktu odlučivanja ovog zakona, akt izvršava inspektor za vodh, dok za lokalnu inspekciju na opštinskom nivou , akt rešavaju opštinski organi .	102.3
Ako inspektor za vode utvrdi da ovlašćeni inspektor za vode ne vrši poslove za koje je ovlašćen u skladu sa ovim zakonom obavezna je da odmah uputi predlog u pismenoj formi kod Gradonačelnika Opštine za preduzimanje mera u ime i za račun opštine.	104.1
U toku nadgledavanja zakonitosti rada opštinskih organa, Ministarstvo izvršava sledeće obavaze:	107.1
- Prati zakonitost rada opštinskih organa I preduzima mere, aktivnosti I preduzima inicijative za realizovanje opštinskih nadležnosti koja se tiču voda ;	107.1.1
- Skreće pažnju opštinskim organima za prevazilaženje njihovih nadležnosti određenih po ovom zakonu, koji su od javnog interesa važne za lokalni nivo;	107.1.2
- Preporučuje direktno spovodjenje nadležnosti opštine, za poslove koje treba da izvrše prema ovom zakonu;	107.1.4
- Prati redovno donošenje opštinskih akata, određenih po ovom zakonu;	107.1.5
- Po zahtevu opštinskih organa, daje mišljenje I profesionalnu pomoć za predloga kata koji proizilaze od ovog zakona;	107.1.8

LIGJI Nr. 04/L-147 PËR UJËRAT E KOSOVËS

Kuvendi i Republikës së Kosovës;

Në mbështetje të nenit 65 (1) të Kushtetutës së Republikës së Kosovës,

Miraton

LIGJ PËR UJËRAT E KOSOVËS

KREU I

Neni 1 Qëllimi

1. Resurset ujore janë pasuri me interes të përgjithshëm dhe pronë e Republikës së Kosovës që ruhen e mbrohen me ligj.

2. Qëllimi i këtij ligji është:

- 2.1. të sigurojë zhvillimin dhe shfrytëzimin e qëndrueshëm të resurseve ujore, të cilat janë të domosdoshme për shëndetin publik, mbrojtjen e mjedisit dhe zhvillimin social - ekonomik të Republikës së Kosovës;
- 2.2. të themelojë procedura dhe parime udhëzuese për shpërndarjen optimale të resurseve ujore, mbështetur në shfrytëzimin dhe qëllimin;
- 2.3. të sigurojë mbrojtjen e resurseve ujore nga ndotja, tej shfrytëzimi dhe keqpërdorimi;
- 2.4. të përcaktojë strukturat institucionale për administrimin e resurseve ujore.

Neni 2 Fushëveprimi

Me këtë ligj rregullohen të gjitha çështjet që kanë të bëjnë me: ujërat sipërfaqësorë, liqenet, akumulimet, rezervuarët, burimet natyrore, ujërat nëntokësorë, tokat e lagëta, truallin buzë brigjeve të lumenjve, çështjet që kanë të bëjnë me menaxhimin e tyre; përdorimin dhe shpërndarjen e ujërave, mbrojtjen dhe ruajtjen e ujërave, mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave, duke përfshirë përmbytjet, vërshimet, thatësitë, erozionin, objektet dhe infrastrukturën ujore, financimin e ujërave, si dhe kushtet, mënyrat dhe veprimet me të cilat mund të shfrytëzohet ose shkarkohen ujërat.

Neni 3 Qasja në informata

Rregullon çështjet që kanë të bëjnë me: qasjen në informata që lidhen me ujërat, pjesëmarrjen e publikut në procesin e vendimmarrjes që ka të bëjë me menaxhimin e ujërave, vlerësimin e ndikimit nga strategjitë e ndryshme, planet dhe programet mbi mjedisin, vlerësimin e ndikimeve nga projektet e caktuara, pengimin dhe kontrollin e avarive me pranimë e materieve të rrezikshme, lejet e integruara ekologjike për punë dhe instalime që ndikojnë në mjedisin ujor.

Neni 4 Përkufizimet

1. Shprehjet e përdorura në këtë ligj kanë këtë kuptim:

- 1.1. **Administrim i ujërave** - tërësia e aktiviteteve, vendimeve dhe masave lidhur me ujërat, të planifikuara dhe zbatuara, me qëllim të arritjes së objektivave për zhvillimin e resurseve ujore.
- 1.2. **Akt nënligjor** - aktet e nxjerra nga Ministria apo Qeveria, përfshirë udhëzimet administrative, rregulloret, vendimet etj.

- 1.3. **Autoriteti kompetent** – është autoriteti ose autoritete të identifikuara sipas kreut II dhe III të këtij ligji.
- 1.4. **Breg** - toka që puqet me liqenet, lumenjtë, rezervuaret dhe ujërrjedhat e cila ndikon apo ndikohet nga këta trupa ujorë.
- 1.5. **E drejta ujore** - lejet ujore dhe koncesionet për ujëra.
- 1.6. **Efekt i dëmshëm i ujërave** - veprimet e ujit të cilat dëmtojnë pronën dhe paraqesin rrezik për njeriun.
- 1.7. **Erozion** - shkatërrim i shkëmbinjve nga veprimtaria e ujërave, që sjell thellimin apo zgjerimin e shtratit të rrjedhës.
- 1.8. **Objektet dhe pajisjet - infrastruktura që nevojitet për administrimin dhe menaxhimin e ujërave.**
- 1.9. **Koncesioni** - formë kontrate me shkrim, me të cilën autoritetet kompetente lejojnë bartësin e koncesionit, të gëzojë ndonjë të drejtë ekskluzive për nxjerrjen, shfrytëzimin dhe shkarkimin e ujërave, sipas kushteve të koncesionit.
- 1.10. **Gjendja kimike e mirë e ujërave sipërfaqësorë** - gjendja kimike e nevojshme për të plotësuar objektivat mjedisore për ujërat sipërfaqësorë dhe nuk tejkalon standardet e cilësisë mjedisore.
- 1.11. **Gjendja kimike e mirë e ujërave nëntokësorë** - gjendja e një mase të ujërave nëntokësorë, e cila i plotëson të gjitha kushtet e objektivat mjedisore për ujërat nëntokësorë dhe nuk tejkalon standardet e cilësisë mjedisore për ujëra nëntokësorë.
- 1.12. **Leje ujore** - e drejtë e dhënë me shkrim nga institucionet e përcaktuara me këtë ligj për të përdorur apo shkarkuar një sasi uji për një qëllim dhe kohë të caktuar.
- 1.13. **Lumë** - një masë rrjedhëse ujërash të brendshme, në pjesën më të madhe mbi sipërfaqen e truallit, por mund të rrjedhë dhe në pjesën nëntokësore të shtresës së tij.
- 1.14. **Liqe** - një masë ujërash sipërfaqësorë të brendshme, të ndenjura.
- 1.15. **Materie të rrezikshme** - substanca apo grup substancash helmuese që janë të qëndrueshme dhe substancat me veti bioakumuluese apo grupet e substancave të cilat shkaktojnë nivel të njëjtë të rrezikut.
- 1.16. **Mbrojtja nga veprimet e dëmshme të ujërave** - ndërrmarja e aktiviteteve apo masave të zbatuara për parandalimin ose zbutjen e efekteve të dëmshme të ujërave.
- 1.17. **Ministria** - Ministrinë përgjegjëse për Mjedis dhe Planifikim Hapësinor.
- 1.18. **Ministri** - Ministri i Ministrisë së Mjedisit dhe Planifikimit Hapësinor.
- 1.19. **Ndotja** - rezultat i drejtpërdrejtë apo i tërthortë i aktiviteteve njerëzore, substancave ose nxehtësisë në ajër, ujë apo tokë që mund të jetë e dëmshme për shëndetin e njeriut ose kualitetin e ekosistemeve ujore ose ekosistemeve tokësore që drejtpërdrejt varen nga sistemet ujore të cilat rezultojnë në dëmtimin e pronës, keqësojnë ose ndërhyjnë në rekreacion dhe përdorime të tjera të mjedisit.
- 1.20. **Ndotës** - çdo substancë e rrezikshme që shkakton ndotje.
- 1.21. **Nxjerrje** - lëvizje e ujërave kohë pas kohe nga trupi ujor sipërfaqësor me qëllim të krijimit të rezervave dhe përdorimit të tyre.
- 1.22. **Pellg ujor** - sipërfaqja e tokës nga e cila e gjithë sipërfaqja e derdhjes rrjedh përmes një sekuence të rrymave, lumenjve dhe mundësisht liqeneve për në det sipas një grykëderdhje të vetme, grykëderdhje të gjerë ose deltë.
- 1.23. **Pellg lumi** - sipërfaqja e tokës nga e cila të gjitha rrjedhat sipërfaqësore, derdhen përmes rrëkeve, lumenjve ose liqeneve në det, grykëderdhje apo deltë.
- 1.24. **Nën pellg** - sipërfaqja e tokës nga e cila gjithë sipërfaqja e derdhjes rrjedh përmes një serie rrymash,

lumenjsh dhe, mundësisht liqenesh tek një pikë e veçantë në një shtresë uji - normalisht një liqen ose një bashkërrjedhje lumore.

1.25. **Përdorim i ujit** - shërbimet e ujit së bashku me aktivitetet tjera të ofrimit të shërbimit me ujë.

1.26. **Person** - person fizik apo juridik i cili mund të jetë publik apo privat.

1.27. **Resurs ujq** - të gjithë ujërat e brendshëm sipërfaqësor dhe nëntokësor, akuiferat dhe reshjet atmosferike, përfshirë edhe tokat ujore.

1.28. **Regjim i ujërave** - është tërësia e parametrave të cilët e përcaktojnë gjendjen sasiore dhe cilësore të ujërave, në vendin dhe në kohën e caktuar, përfshirë: niveli e ujit, rrjedha, drejtimin dhe shpejtësinë e rrjedhjes, vetitë fizike, kimike dhe radioaktive, përbërjen biologjike, prurjet e aluvioneve dhe parametrat tjerë.

1.29. **Prurja e pranueshme ekologjike** - paraqet prurjen minimale e cila siguron ekuilibrin natyror dhe ekosistemin lidhur me ujin.

1.30. **Urdhëresa ujore** – akt për administrimin dhe menaxhimin e resurseve ujore në periudhën e validitetit të lejes ujore.

1.31. **Kushte ujore** – akt i përcaktimit të kushteve dhe përbërjes së dokumentacionit për ndërtimin e objekteve të reja dhe rikonstruimin e objekteve ekzistuese, për ndrimin e teknologjisë dhe punëve tjera të cilat nuk trajtohen si ndërtime, të cilat përkohësisht ose periodikisht mund të ndikojnë në regjimin e ujërave.

1.32. **Pëlqimi ujq** – akt i përcaktimit dhe harmonizimit të dokumentacionit që i bashkangjitet kërkesës për lëshimin e pëlqimit ujq me kushtet ujore, legjislacionin e ujërave dhe dokumentet planifikuese.

1.33. **Regjim ujq** - kompleks i veçorive natyrore apo artificiale hidrologjike, hidromorfologjike dhe hidraulike të ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë të një zone specifike gjatë një periudhe kohore.

1.34. **Rajon i pellgut lumor** - sipërfaqe e tokës, e krijuar nga një apo më shumë pellgje lumenjsh fqinjë bashkë me ujërat nëntokësorë që është identifikuar me këtë ligj si njësi për menaxhimin e pellgut lumor.

1.35. **Retenzion** - mabajtja e përkohshme e ujit të rreshjeve në kontinent - rezervuar, liqe.

1.36. **Rrëqe** - rrymë ujore të krijuara gjatë të rreshurave në shpatet malore.

1.37. **Substanca prioritare** - substanca të identifikuar në përputhje me legjislacionin mjedisor në fuqi dhe direktivën kornizë për ujëra 2000/60.

1.38. **Shfrytëzimi i ujit** - shërbimet dhe aktivitet të tjera që mund të kenë ndikim të veçantë në gjendjen dhe regjimin e ujërave.

1.39. **Shkarkim** - lëshim i ujërave të ndotura të trajtuara apo të patrajtuara të ujërave të përdorura, të kanalizimit, produkteve kimike dhe nënprodukteve, mbeturinave industriale dhe substancave, pa marrë parasysh natyrën e tyre, në ujërat sipërfaqësorë dhe nëntokësorë, sipërfaqe tokësore, nën tokë apo vende të gërmuara

1.40. **Shtrat** - luginë natyrore, nëpër të cilën përherë ose kohë pas kohe, rrjedh uji ose në të cilën qëndrojnë trupat ujq amull.

1.41. **Trup ujq artificial** - trupi sipërfaqësor i krijuar nga aktivitetet njerëzore.

1.42. **Trup ujq sipërfaqësor** - elemente diskrete dhe kuptimplote të ujërave sipërfaqësor si liqenet, akumulimet, ujërrjedhat dhe kanalet.

1.43. **Ujërat e brendshme** - të gjitha ujërat e ndenjura ose ujërat e rrjedhshme mbi sipërfaqen e një terreni dhe gjithë ujërat nëntokësorë në drejtim të bazamentit të tokës mbi të cilën është matur gjerësia territoriale e ujërave.

1.44. **Ujëra nëntokësorë** - të gjitha ujërat të cilat janë nën sipërfaqen e tokës në zonën ujëmbajtëse dhe në kontakt direkt me tokën ose tabanin.

1.45. **Ujërat sipërfaqësorë** - ujërat e brendshme, përveç ujit nëntokësor, ujërat e përkohshme dhe ujërat bregdetare, me përjashtim të statusit kimik për të cilin ai duhet të përfshijë gjithashtu ujërat territoriale.

1.46. **Zonë e rrezikuar nga erozioni** - zona e cila nga veprimet e ujit apo erës vjen deri te shpëlarja, gërryerja ose rrëshqitja e tokës si dhe veprimet e tjera të dëmshme të cilat rrezikojnë shëndetin publik, pasurinë e tyre dhe çrregullimin e regjimit ujqor dhe planifikimit hapësinor.

1.47. **IKSHP** - Instituti Kombëtar i Shëndetit Publik.

1.48. **IHMK** - Instituti Hidrometeorologjik i Kosovës.

Neni 5 Zbatimi

1. Administrimi me ujëra është veprimtari me interes shtetëror që kryhet në pajtim me dispozitat e këtij ligji.

2. Me zbatimin e masave të parapara me këtë ligj nuk lejohet përkeqësimi i gjendjes së ujërave.

3. Të gjitha masat, standardet nga fusha e ujërave dhe qëllimet e mbrojtjes së mjedisit, zbatohen si kërkesa minimale që duhet të plotësohen gjatë administrimit dhe menaxhimit me ujëra.

Neni 6 Parimet për administrim të qëndrueshëm

1. Në pajtim me qëllimet për mbrojtjen, ruajtjen, shfrytëzimin e qëndrueshëm dhe afatgjatë, administrimi me ujëra bazohet në:

1.1. **Konceptin ekologjik, social dhe ekonomik** - ujërat janë pjesë e proceseve natyrore dhe duhet të mbrohen si vendbanime të florës dhe faunës dhe me menaxhimin e tyre sigurohet interesi publik, i përcaktuar me ligj;

1.2. **Parimin e përkujdesjes** - nëse ekziston rreziku se aktiviteti i caktuar mund të shkaktojë veprim të dëmshëm në ujërat ose veprim të dëmshëm nga ujërat, por për të nuk ka dëshmi shkencore, ndërmerren masa të bazuara në vlerësimin përkatës të rrezikut, të domosdoshme që të sigurohet nivel i lartë i mbrojtjes së ujërave dhe nga ujërat;

1.3. **Parimin e parandalimit** - masat dhe aktivitetet e domosdoshme për mbrojtjen e ujërave dhe për mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave duhet të ndërmerren në fazën e hershme, duke e penguar që të paraqitet rreziku ose të vijë te çfarëdo pasoje e dëmshme për ujërat;

1.4. **Parimin e minimizimit të përdorimit të resurseve ujore** - që do të thotë se me rastin e aktiviteteve të cilat mund të kenë ndikim në ujëra, çdokush ka detyrim të sillet me kujdes dhe racionalisht t'i shfrytëzojë ujërat, të pengojë ndotjen e ujërave dhe të shmang çfarëdo efekti negativ dhe rrezik për shëndetin publik dhe mjedisin;

1.5. **Parimin e integritetit** - që do të thotë se gjatë administrimit me ujëra, duhet të parashikohet mundësia e lidhjes mes veti të ujërave sipërfaqësor dhe nëntokësor, raportet mes tyre dhe me ekosistemin e varur nga ujërat dhe medime të tjera në mjedis si dhe politikat e sektorëve tjerë siç janë bujqësia dhe industria të cilat duhet të marrin në konsiderim çështjet e administrimit të ujërave;

1.6. **Parimin „ndotësi paguan”** - që do të thotë se çdo person që shkakton apo lejon shkakime të ndotjes, do të përgjigjet financiarisht dhe penalisht, për të gjitha shpenzimet që dalin, përfshirë edhe shpenzimet për parandalimin e ndotjes, masat e nevojshme kontrolluese, shpenzimet administrative, shpenzimet riparuese apo kompensuese, në pajtim me këtë ligj;

1.7. **Parimin „shfrytëzuesi paguan”** - që do të thotë se shfrytëzuesi i ujit, do t'i paguajë të gjitha shpenzimet të cilat dalin nga ofrimi i shërbimeve në të cilat do të jenë të përfshira edhe shpenzimet e resurseve ujore për shfrytëzim, si dhe shpenzimet për mjedisin;

1.8. Parimin e pengimit të ndotjes - në vendin e ndodhjes së ndotjes lëshimi i materieve dhe substancave ndotëse pengohet në vendin e ndodhjes së tyre;

1.9. Parimin e perspektivës kohore - afatet kohore në planet dhe në vendimet për administrimin dhe menaxhimin me resurset ujore duhet të përkohet me perspektivën kohore të efekteve të pritura;

1.10. Parimin e pjesëmarrjes së publikut dhe qasjes në informata - që do të thotë se organet kompetente detyrohen të sigurojnë qasje në informata për interesin e të gjitha palëve të interesuara me rastin e marrjes së vendimeve që kanë të bëjnë me resurset ujore;

1.11. Parimin e pjesëmarrjes së palëve të interesuara - organet kompetente janë të detyruara që të sigurojnë, që në procedurën për miratimin e dispozitave, dokumenteve strategjike, plan - programeve dhe vendimeve të marrin parasysh interesat e palëve të interesuara;

1.12. Parimin universal të shërbimeve ujore - sigurohet përmes mos diskriminimit, qëndrueshmërisë së shërbimit, cilësisë, efikasitetit, transparencës, çmimit të pranueshëm ekonomik dhe mbulimit të tërësishëm në sferën e kryerjes së shërbimeve.

Neni 7 Resurset Ujore

1. Ujërat nuk janë lëndë e së drejtës së pronësisë të personave fizikë dhe juridikë, pa dallim nga statusi juridik i pronës në të cilën gjenden.

2. Nxjerrja, shfrytëzimi, akumulimi, ndryshimi i drejtimit, ndërtimi, lëshimi si dhe veprimet tjera ndaj ujërave, kryhen në kushte, në mënyra dhe në procedura të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 8 Pasuritë ujore artificiale

1. Pasuritë ujore artificiale përfshin:

1.1. resurset ujore të cilat janë krijuar si rezultat i zhvendosjes apo rregullimit të rrjedhave natyrore ujore; dhe

1.2. marrjen e ujërave, eksploatimin e inerteve apo veprimtarive të ngjashme.

2. Pavarësisht nga nënparagrafi 1.1. i paragrafit 1. të këtij neni, resurset ujore të cilat janë formuar për qëllime të të drejtave ujore, por të cilat nuk mund të përdoren për përdorim të përgjithshëm, nuk mund të jenë pasuri ujore artificiale.

3. Në rastet, kur resurset ujore nga nënparagrafi 1.1. i paragrafit 1. të këtij neni janë në pronësi private, Ministri me vendim mund t'i shpallë pasuri ujore publike artificiale, kurse procedura e regjistrimit të hapësirës, si pasuri publike ujore, bëhet në pajtim me ligjin.

4. Statusi i pasurive ujore publike artificiale, mund të pushoj, kur nuk i plotëson kushtet e parapara me ligj.

5. Ministri me akt nënligjor, do të rregulloj mënyrën e shpalljes dhe humbjes së statusit, nga paragrafi 4. i këtij neni.

Neni 9 Formimi i statusit të pasurive ujore natyrore

1. Me qëllim të mbrojtjes së ujërave, shfrytëzimit të përgjithshëm të ujit, pasurive tjera ujore të cilat kryhen për nevoja të interesit publik, pronarit ose poseduesit të tokës dhe të resurseve ujore, mund t'i kufizohet shfrytëzimi i tyre, në pajtim me ligjin.

2. Me qëllim të sigurimit të qasjes së lirë në resurset ujore, e drejta e kalimit bëhet në pajtim me ligjin.

Neni 10 Kufizimet për përdorim publik

1. Kalimi në hapësirat fizike dhe ujëra, mund të lejohet vetëm për qëllimet e ndërtimit dhe instalimit të pajisjeve të

infrastrukturës publike; ndërtimit të pajisjeve për pasuritë artificiale, të parapara me këtë ligj dhe aktet nënligjore, të dalura nga ky ligj; masave të zbatuara për përmirësimin e karakteristikave hidromorfologjike dhe biologjike, të ujërave sipërfaqësor; masave të zbatuara për mbrojtje të natyrës; ndërtimit të pajisjeve të nevojshme; ndërtimit të objekteve për përdorim të ujërave; mbrojtjes nga përmbytjet; shfrytëzimit të banjove natyrore; dhe vendosjes së pajisjeve të caktuara, për siguri publike dhe shpëtim.

2. Pronari ose poseduesi i tokës, duhet të lejoj kalim të lirë në tokën e tij dhe pasurinë ujore dhe të lejoj përdorim publik të pasurive ujore, për qëllimet e parapara, sipas paragrafit 1. të këtij neni.

3. Përdorimi publik i tokave, për rreth brigjeve ujore për përdorim publik, duhet të lejohet, nëse përdorimi i tillë, pronarit nuk i shkakton ndonjë dëm.

4. Pronari ose poseduesi i pajisjeve të infrastrukturës publike, duhet ta përjashtoj përdorimin publik, në zonat ku janë të vendosura pajisjet, nëse është në interes të mbrojtjes së shëndetit publik.

5. Pronari ose poseduesi i ujërave dhe resurseve ujore, nuk ka të drejtë në kompensim, për kufizimet nga paragrafi 1. i këtij neni, përveç dëmit të zakonshëm.

Neni 11 **Detyrimet lidhur me kërkimet ujore**

1. Për qëllime të kërkimeve ujore, për nevojat e furnizimit me ujë të pijes, vrojtimet për interes publik të ujërave, pronari ose poseduesi i tokës, është i detyruar që të lejoj personat e autorizuar të shërbimeve publike që t'i kryejnë të gjitha punët e lidhura me shërbimin publik dhe të lejojë kalim të lirë në atë zonë.

2. Pronari ose poseduesi i resurseve ujore, brigjeve apo tokës tjetër, për nevojat e cekura në paragrafin 1. të këtij neni, është i detyruar të lejoj përdorimin e mjeteve dhe instalimeve të veta të cilat përdoren për marrjen e mostrave të ujit.

3. Kryesi i punëve nga paragrafi 1. i këtij neni, është i detyruar që pas kryerjes së punëve, tokën dhe objektet, t'i kthej në gjendjen e mëparshme.

4. Pronari ose poseduesi i resurseve ujore, brigjeve apo tokës tjetër, për punët e kryera sipas paragrafit 1. dhe 2. të këtij neni ka të drejtë kompensimi për dëmin e shkaktuar.

Neni 12 **Eksproprijimi –shpronësimi- i pronës për përdorim publik**

1. Për përdorim publik të ujërave ose të brigjeve, në raste kur është e domosdoshme, Qeveria e Kosovës "këtu e tutje: Qeveria", mund të kërkojë eksproprijim apo kufizim të të drejtave të pronarit, përkatësisht të poseduesit të tokave, ujit apo brigjeve, në pajtim me Ligjin për Shpronësimin e Pronës së Paluajtshme.

2. Për ndërtimin e objekteve dhe pajisjeve ujore, të destinuara për shërbime publike sipas këtij ligji, të drejtat e pronarit në resurset ujore apo brigjeve ujore, mund t'i merren, në pajtim me Ligjin për shpronësimin e pronës së paluajtshme.

KREU II **KOMPETENCAT DHE PËRGJEGJËSITË**

Neni 13 **Përgjegjësitë e Ministrisë**

1. Ministria është përgjegjëse për:

1.1. hartimin e ligjeve dhe akteve nënligjore që kanë të bëjnë me të gjitha çështjet e resurseve ujore në Republikën e Kosovës;

1.2. zbatimin e ligjeve dhe akteve nënligjore nga fusha e resurseve ujore, përfshirë edhe ligjet tjera nga fusha e mjedisit jetësor;

1.3. zhvillimin e politikave nga fusha e resurseve ujore, si dhe objektivave nga programi i Qeverisë për fushën

e resurseve ujore dhe mjedisit;

1.4. hartimin e Strategjisë Shtetërore për resurse ujore dhe Planeve për menaxhimin e resurseve ujore në nivel pellgu lumor;

1.5. administrimin dhe menaxhimin e të gjitha resurset ujore në territorin e Republikës së Kosovës;

1.6. kryerjen e të gjitha punëve dhe aktiviteteve administrative, profesionale dhe punëve tjera organizative dhe zhvillimore që obligohen me këtë ligj;

1.7. bashkëpunimin e ngushtë me ministritë tjera të linjës në Republikën e Kosovës lidhur me resurset ujore dhe mjedisin jetësor;

1.8. bashkëpunimin ndërkufitar me shtetet fqinje dhe më gjerë në fushën e resurseve ujore.

Neni 14 Komunat

1. Komuna është përgjegjëse për lëshimin e lejeve ujore të përcaktuar sipas aktit nënligjor për leje ujore.

2. Komuna është përgjegjëse edhe sipas neneve 40, 46, 47, 49, 51, 55, 57, 68 dhe 72 të këtij ligji.

KREU III ORGANET DHE NJËSIT QË THEMELOHEN ME LIGJIN E UJËRAVE

Neni 15 Këshilli ndërmintor për ujërat

1. Me këtë ligj themelohet Këshilli ndërmintor për ujërat.

2. Këshilli ndërmintor është trup koordinues dhe vendimmarrës, që shqyrton çështjet sistmore të administrimit me ujëra, harmonizimin e nevojave dhe interesave të ndryshme, si dhe propozon masat për zhvillimin, shfrytëzimin dhe mbrojtjen e resurseve dhe sistemit ujqor të Kosovës.

Neni 16 Përbërja e Këshillit

1. Këshilli ndërmintor për ujëra përbëhet nga pesë (5) anëtarë.

2. Anëtarët e Këshillit ndërmintor për ujëra janë Kryeministri i Kosovës dhe katër (4) ministra të linjës. Këshilli udhëhiqet nga kryeministri i Kosovës.

Neni 17 Funksioni

1. Këshilli ndërmintor për ujëra jep mendime dhe rekomandime për:

1.1. propozim ligjet dhe aktet tjera nënligjore që kanë të bëjnë me rregullimin e çështjeve nga fusha e ujërave në përgjithësi;

1.2. zbatimin e ligjeve dhe aktet nënligjore që kanë të bëjnë me menaxhimin e ujërave;

1.3. hartimin dhe aprovimin e Strategjisë Shtetërore për ujëra;

1.4. zhvillimin e politikave nga fusha e ujërave;

1.5. zgjedhjen e politikave financiare nga fusha e ujërave.

Neni 18
Rregullorja dhe kryerja e punëve administrativo - teknike

1. Këshilli ndërministror i ujërave harton rregulloren e punës të cilën e miraton Qeveria e Republikës së Kosovës.
2. Mjetet për shpenzimet e punës së këshillit ndërministror të ujërave sigurohen nga buxheti i Republikës së Kosovës.

Neni 19
Raportimi

Këshilli ndërministror i ujërave përgatitë raporte vjetore të cilat i raporton para Qeverisë dhe Kuvendit të Republikës së Kosovës.

Neni 20
Instituti i Kosovës për ujëra

1. Me qëllim të zhvillimit dhe përparimit hulumtues dhe projektues, Ministria themelon Institutin e Kosovës për ujëra, si organ i pavarur.
2. Detyrat, përgjegjësitë dhe financimi i Institutit të Kosovës për ujëra, përcaktohen me Statutin për veprimtarinë e Institutit.

Neni 21
Autoriteti i rajonit të pellgjeve lumore

1. Për qëllime të administrimit të ujërave sipas këtij ligji, në territorin e pellgjeve të caktuara me këtë ligj, Kosova trajtohet si një rajon i pellgjeve lumore.
2. Për rajonin, nga paragrafi 1. i këtij neni themelohet Autoriteti i rajonit të pellgjeve lumore, tani e tutje Autoriteti.
3. Selia e Autoritetit është në Prishtinë.
4. Autoriteti i raporton Ministrit.

Neni 22
Detyrat dhe përgjegjësitë e Autoritetit

1. Autoriteti kryen punët dhe detyrat e parapara me këtë ligj dhe është i detyruar të:
 - 1.1. mbledh të dhënat e nevojshme për caktimin e burimeve, sasisë dhe vetitë e ujërave ;
 - 1.2. ndërmerr masa të nevojshme për ruajtjen e ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë;
 - 1.3. përpilon vlerësime për secilin pellg;
 - 1.4. siguron menaxhimin me pjesët e pellgut ndërkombëtar, në territorin e Kosovës;
 - 1.5. udhëheq dhe mirëmban regjistrin e zonave të mbrojtura ujore;
 - 1.6. harton planet për menaxhim e ujërave për pellgun;
 - 1.7. përpilon dhe zbaton programin e monitorimit dhe masave;
 - 1.8. përkujdeset për zbatimin e masave për mbrojtje nga efektet e dëmshme të ujërave në pellg;
 - 1.9. mbledh, përpunon dhe përkujdeset për të dhënat për vrojtimin e ujërave;
 - 1.10. mbledh dhe përpunon të dhënat për regjistrin e objekteve dhe pajisjeve ujore;
 - 1.11. themelon, përgatitë dhe përkujdeset për regjistrin e ndotësve në pellg ;

- 1.12. propozon shpronësimin e tokës në të cilën gjenden ujërat nëntokësorë, të nevojshme për furnizim publik;
- 1.13. mbledh mjete financiare nga kompensimet, kontributet, buxheti, grantet;
- 1.14. kryen punët financiare-administrative në pellgun përkatës;
- 1.15. afirmon metodat teknike për ruajtjen e ujërave; dhe
- 1.16. kryen detyra shtesë, të caktuara me akt nënligjor nga Ministria.

KREU IV

Neni 23

Ujërat ndërkufitare të lumenjve

1. Administrimi me ujërat ndërkufitare të lumenjve dhe rrjedhat ndërkombëtare, kryhet në pajtim me këtë ligj dhe në pajtim me marrëveshjet ndërkufitare të ratifikuara nga Republika e Kosovës me shtetet fqinj dhe më gjerë.
2. Të gjithë shfrytëzuesit e ujërave sipërfaqësore dhe nëntokësore, janë të obliguar që gjatë shkarkimi të ujërave të shfrytëzuara, të mos shkaktojnë veprime të dëmshme në mjedisin rrethues dhe sferat tjera të mjedisit.
3. Autoritetet kompetente në nivel shteti duhet ti koordinojnë planet dhe programin e masave për administrimin dhe menaxhimin e ujërave ndërkombëtare.
4. Pellgjet lumore që mbulon territorin Republikës së Kosovës dhe një apo më shumë prej shteteve kufitare dhe më gjerë përcaktohet si rajon i pellgut ndërkombëtar.

Neni 24

Ndikimet negative të ujërave të Kosovës në shtetet fqinjë

1. Në rastet e rrezikut nga ndotja, si dhe ndotjeve të papritura apo shkarkimeve të ujërave të ndotura ose ndikimeve tjera nga ndonjë lum i cili kalon kufijtë e Republikës së Kosovës, Ministria në bashkëpunim me ministritë relevante, informon palët, shtetet të cilat rrezikohen nga gjendja e krijuar.
2. Ministria obligohet të identifikojë shkaqet dhe pasojat nga ndotja dhe ndikimet tjera negative. Në afatin sa më të shkurt kohorë të filloj procedurat për ndërmarrjen e masave sanuese, si dhe të filloj procedurat për negocimin dhe harmonizimin e veprimeve me autoritetet kompetente të shteteve në kufij për zbatimin e masave për minimizimin e rrezikut, si dhe eliminimin e rrezikut në burim të parë nga ku është ardhur ndotja apo efekti tjetër negativ në ujë.

Neni 25

Ndikimet negative nga shtetet fqinje

1. Në rastet e çrregullimeve - aksidenteve ose kërcënimit nga ndikimet negative në ujëra nga ndonjëri nga shtetet fqinj, Ministria në bashkëpunim me ministritë relevante është e obliguar që menjëherë të ngreh procedurë për informimin e shtetit fqinj, për situatën e re të krijuar dhe për pasojat.
2. Në rast se shteti fqinj nuk vepron në pajtim me marrëveshjet bilaterale apo marrëveshjet ndërkombëtare për shfrytëzimin dhe mbrojtjen e ujërave ndërkufitare, Ministria në bashkëpunim me ministritë relevante fillon procedurat në nivelet të organeve kompetente ndërkombëtare, me qëllim që shteti fqinj i cili rrezikon ujërat të obligohet të respektoj marrëveshjet ndërkombëtare.

KREU V **DISPOZITAT E PËRGJITHSHME PËR SHFRYTËZIMIN E UJËRAVE**

Neni 26 **Regjimi i ujërave**

1. Regjimi i ujërave është tërësia e parametrave të cilët e përcaktojnë gjendjen sasiore dhe cilësore të ujërave.
2. Ndalohet kryerja e të gjitha punëve të cilat shkaktojnë ndryshimin në gjendjen e ujit.
3. Intervenimet me qëllim të përmirësimit, rehabilitimit dhe mirëmbajtjes së gjendjes së mirë të ujërave, kryhen në pajtim me planin për menaxhim të pellgjeve lumore.

Neni 27 **Shfrytëzimi i ujërave**

1. Shfrytëzimi i ujërave përfshinë aktivitetet e marrjes, nxjerrjes, akumulimit, ndryshimit të drejtimit të rrjedhave sipërfaqësore dhe nëntokësore për:

- 1.1. konsum nga ana e njeriut, për ujë të pijshëm dhe përgatitjen e ushqimeve, bujqësi, industri, teknologji dhe nevoja tjera;
- 1.2. prodhimin e energjisë elektrike;
- 1.3. turizëm dhe rekreacion;
- 1.4. aktivitetet e dërgimit dhe lëshimit, si dhe veprimet tjera ndaj ujit.

Neni 28 **Përparësitë për shfrytëzimin e ujërave**

1. Nëse ka më tepër se një kërkesë për shfrytëzimin e ujit nga një trup i njëjtë ujor, për të cilin nuk është dhënë leje për shfrytëzimin e ujit, leja lëshohet sipas këtyre prioritetëve:

- 1.1. furnizimin të popullatës me ujë të pijshëm, përgatitjen e ushqimit dhe ujë për pije për bagëtinë;
- 1.2. nevojat e bujqësisë;
- 1.3. nevojat e industrisë dhe për nevoja ekonomike;
- 1.4. nevojat e prodhimit të energjisë elektrike dhe nevojat tjera motorike;
- 1.5. nevojat e sektorit jo konsumues - rekreacion;
- 1.6. nevojat e mbushjes së ujit nëpër shishe- nevoja komerciale.

Neni 29 **Shfrytëzimi i përgjithshëm i ujërave**

1. Ujërat janë në shfrytëzim të përgjithshëm nëse:
 - 1.1. shfrytëzohen për nevojat e një amvisërie;
 - 1.2. nuk nevojiten objekte dhe pajisje tjera për shfrytëzimin e ujërave;
 - 1.3. nuk priset regjim i ujërave dhe e drejta për shfrytëzim të barabartë të ujërave, nga ana e personave të

tjerë;

1.4. shfrytëzohen për fikjen e zjarrit dhe për marrjen e masave të domosdoshme sanitare dhe masave tjera në rastet e gjendjes së jashtëzakonshme ose fatkeqësive dhe aktiviteteve tjera me interes publik.

KREU VI PLANIFIKIMI

Neni 30 Dokumentet themelore të planifikimit

1. Dokumentet themelore për planifikimin dhe zhvillimin e qëndrueshëm të resurseve ujore në territorin e Republikës së Kosovës, janë:

1.1. Strategjia shtetërore për ujëra; dhe,

1.2. Planet për menaxhimin e pellgjeve lumore.

Neni 31 Strategjia Shtetërore për Ujëra

1. Strategjia shtetërore për ujëra, hartohet nga Ministria për një periudhë kohore njëzet (20) vjeçare, me mundësi rishikimi dhe plotësimi çdo pesë (5) vjet.

2. Strategjia shtetërore për ujëra, miratohet nga Kuvendi i Republikës së Kosovës me propozimin e Qeverisë.

3. Strategjia shtetërore për ujëra hartohet në bashkëpunim me organet kompetente të administratës shtetërore; për ekonomi, financa, bujqësi, pylltari, zhvillim rural, tregti, industri, shëndetësi, transport, komunikacion, energji, trashëgimi kulturore, ndërmarrje publike dhe private, shoqëri civile dhe organe tjera nga fusha e mjedisit.

Neni 32 Planet për menaxhimin e pellgjeve lumore

1. Për secilin pellg lumor, përgatitet Plani për menaxhimin e pellgut lumor.

2. Përgjegjës për përgatitjen e Planit për menaxhimin e pellgjeve lumore është Autoriteti.

3. Plani për menaxhimin e pellgut lumor hartohet për periudhën kohore gjashtë (6) vjeçare.

4. Me propozim të Ministrisë, Qeveria miraton Planin për menaxhimin e pellgut lumor.

5. Planet për menaxhimin e pellgjeve lumore, zbatohen përmes lëshimit të lejeve ujore, koncesionit dhe përmes instrumenteve tjera të përcaktuara me këtë ligj.

6. Organet dhe institucionet që kanë të drejta dhe obligime lidhur me administrimin e ujërave në rrjedhat e lumit, janë të obliguara që të punojnë në pajtim me Planin për menaxhimin e pellgjeve lumore.

7. Përmbajtja e planeve për menaxhimin e pellgjeve lumore është përcaktuar në Shtojcën 1. të këtij ligji.

Neni 33 Hartimi, revidimi, informimi, konsultimi me publikun për Planin e menaxhimit të pellgjeve lumore

1. Për të siguruar pjesëmarrjen e opinionit në hartimin e planit, do të publikohet dhe do të paraqitet në publik plani për menaxhimin e pellgjeve lumore:

1.1. orari kohor dhe programi i punës për hartimin e planit;

1.2. pasqyra e çështjeve të rëndësishme nga fusha e menaxhimit të ujërave, së paku tre (3) vjet nga periodha që është lëndë e planit;

1.3. ekzemplarë të planit për menaxhimin e pellgut lumor së paku një (1) vit para fillimit të periudhës që është lëndë e planit.

2. Qeveria, me vendim paraqet planin në shqyrtim publik.

3. Vendimi publikohet në "Gazetën Zyrtare të Republikës së Kosovës".

4. Shqyrtimin publik e organizon Ministria, për kohëzgjatjen e shqyrtimit publik Ministria është e detyruar të organizoj debat profesional për planin.

5. Ministria është e detyruar të përpilojë procesverbal nga debati publik dhe shqyrtimi profesional si dhe t'ia bashkëngjisë shënimet e stenogramit në shqyrtim.

Neni 34 Programi i Masave

1. Me propozim të Autoritetit, Qeveria e miraton programin e masave, për zbatimin e objektivave, të paraqitura në Strategjinë shtetërore për ujëra dhe Planin për menaxhimin e pellgjeve lumore.

2. Programi i masave të caktuara, nga paragrafi 1. i këtij neni, duhet të përmbajë masat themelore, të nevojshme për arritjen e objektivave që kanë të bëjnë me mbrojtjen, rregullimin dhe shfrytëzimin e ujërave.

3. Masat themelore, sipas paragrafit 2. të këtij neni, duhet të përfshijnë:

- 3.1. masat që duhet zbatuar për mbrojtjen e ujërave;
- 3.2. masat e parapara me këtë ligj dhe me aktet nënligjore të dalura nga ky ligj;
- 3.3. masat e parapara për mbrojtjen e mjedisit dhe natyrës me ligjet në fuqi;
- 3.4. masat e parapara me aktet mbi peshkimin;
- 3.5. masat që sigurojnë cilësi të qëndrueshme të ujit për pije; dhe
- 3.6. masat e parapara për rekreacion dhe larje.

4. Masat të cilat zbatohen për rregullimin e ujërave:

- 4.1. masat e zbatuara për mbrojtjen dhe balancimin e sasisë së ujërave masat e zbatuara për mbrojtjen nga efektet e dëmshme të ujërave masat e zbatuara për mirëmbajtjen e ujërave; dhe përcaktimi i hapësirës për ndërtimin e infrastrukturës ujore;
- 4.2. Masat e zbatuara për shfrytëzimin e ujërave;
- 4.3. masat e zbatuara për lejimin e shfrytëzimit të ujërave;
- 4.4. masat e zbatuara për kompensim të kostos së shfrytëzimit të ujërave; dhe
- 4.5. masat për afirmimin e shfrytëzimit të qëndrueshëm të ujërave.

5. Programi i masave gjithashtu, mund të përfshijë masat tjera, për të arritur kushte më të mira të ujërave, kur ato duhet të zbatohen veçanarisht, për aprovimin e marrëveshjeve për reduktimin e ngarkesave të ndotjeve në ujëra, afirmimin dhe shfrytëzimin optimal të ujërave si dhe përgatitjen dhe hulumtimin e çështjeve për mbrojtjen e ujërave.

6. Programi i masave gjithashtu, duhet të përcaktoj prioritetet, për zbatimin e masave të parapara në paragrafin 3. të këtij neni.

7. Në bazë të të dhënave, kur konstatohet se me Strategjinë shtetërore për ujëra dhe Planin për menaxhimin e pellgjeve lumore, nuk mund të arrihen objektivat për trupat individuale të ujërave, Ministria do t'i identifikojë arsyet për këtë, do të hulumtoj, përmirësoj vërtetimin e programit dhe do t'i propozojë Qeverisë nxjerrjen e masave shtesë, përfshirë caktimin e vlerave të përkufizuara.

8. Qeveria duhet të shqyrtojë dhe kur është e domosdoshme, të plotësojë programin e masave, për çdo gjashtë (6) vjet.

9. Qeveria, lidhur me zbatimin e masave, do t'i raportojë Kuvendit të Kosovës, në çdo dy (2) vjet.

Neni 35 **Programi i Monitorimit të ujërave**

1. Programi i Monitorimit të ujërave hartohet nga Ministria ndërsa miratohet nga Qeveria.

1.1. Programi i monitorimit hartohet për një periudhë dyzet (40) vjeçare me mundësi rishikimi, plotësimi dhe ndryshimi, bazuar në të dhënat e monitorimit.

1.2. Kompetent për zbatimin e monitorimit është IHMK.

1.3. Përgjegjës për monitorimi e sasisë dhe cilësisë së ujërave sipërfaqësorë, nëntokësorë dhe akumulacione është IHMK.

1.4. Përgjegjës për monitorimin e sasisë dhe cilësisë së ujërave që përdoren për pije është IKSHF dhe ofruesit e shërbimit të ujit.

Neni 36 **Ndërlidhja në mes të Strategjisë dhe Planit për Menaxhimin e Pellgjeve me Strategjitë dhe Planet tjera Sektoriale**

1. Planet hapësinore dhe planet sektoriale që mund të kenë ndikim në mbrojtjen, rregullimin dhe shfrytëzimin e ujërave, duhet t'i definojnë zonat e mbrojtura dhe ato të rrezikuara.

2. Hartuesi i planeve hapësinore dhe sektoriale, gjatë hartimit, duhet të ketë parasysh regjimin juridik me të cilin rregullohen shkeljet e hapësirës fizike, në rajonet e caktuara nga paragrafi 1. i këtij neni.

3. Hartuesi i planeve hapësinore, në procedurën e përgatitjes së tij, duhet të definojë hapësirën fizike e cila është e lidhur me ndërtimin e objekteve dhe pajisjeve ujore, të përcaktuar në Strategjinë e Shtetërore për ujëra dhe Planin për menaxhimin e pellgjeve lumore.

KREU VII

Neni 37 **Objektet dhe pajisjet ujore**

1. Objektet dhe pajisjet ujore në kuptim të këtij ligji, janë objekte të dedikuara, për:

1.1. përcaktimin e regjimit të ujërave: digat me pajisjet dhe objektet e tyre akumuluese, rezervuarët, basenet e retencionit dhe inundacioneve shtetërit e rregulluar të lumit, rrëqeve të rregulluara dhe sipërfaqeve erozive, kanaleve rrethore, stacioneve të pompimit, mureve mbrojtëse;

1.2. sigurimin, transportin dhe përgatitjen e ujit për furnizimin e banorëve, nevoja industriale dhe nevoja tjera ekonomike dhe komunale;

1.3. sigurimin, sjelljen dhe përgatitjen e ujit për ujitje të tokave bujqësore, pranimin dhe dërgimin e ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë të tepërta - kullim;

1.4. sjelljen dhe shfrytëzimin e ujit për prodhimin e energjisë elektrike.

Neni 38

Statusi juridik i objekteve dhe pajisjeve ujore

1. Statusi i objekteve dhe pajisjeve ujore fitohet ose humbet në bazë të vendimit të cilën e nxjerr Ministri.
2. Vendimi nga paragrafi 1. i këtij neni, nuk do të lëshohet nëse objektet dhe pajisjet nuk kanë leje përdorimi - ujore, ndërtimore.
3. Statusi i objekteve dhe pajisjeve ujore pushon atëherë kur ato bëhen të panevojshme për interesin publik.

Neni 39

Krijimi i objekteve dhe pajisjeve ujore

1. Objektet dhe pajisjet ujore, në kuptim të këtij ligji, përcaktohet si pronë publike apo pronë e operatorit të shërbimeve publike.
2. Objektet dhe pajisjet ujore mund të përfshihen në transaksione, vetëm në mes të personave nga paragrafi 1. i këtij neni.
3. Kur objekti dhe pajisja ujore është në pronësi publike ose të operatorit të shërbimit publik, sipas këtij ligji, personat tjerë të cilët synojnë përdorimin e objektit dhe pajisjes ujore për destinime, kur një aktivitet i tillë, nuk e cenon ose pengon aktivitetin, për të cilin është ndërtuar objekti dhe pajisja ujore e për të cilën është dhënë leja ujore nga Ministria, mund të marrin pjesë si investitorë.
4. Palët nga paragrafi 3. i këtij neni, janë të detyruara të bëjnë mirëmbajtjen e rregullt dhe investive të objekteve dhe pajisjeve ujore, proporcionalisht me investimet e kryera dhe vëllimit të përdorimit për destinime tjera.
5. Marrëveshjet reciproke lidhur me të drejtat dhe detyrimet për shfrytëzimin dhe mirëmbajtjen në mes të pronarit të objekteve dhe pajisjeve ujore dhe palëve nga paragrafi 4. i këtij neni, do të rregullohen me kontratë.
6. Në rast të falimentimit apo likuidimit të operatorit të shërbimeve publike, objektet dhe pajisjet ujore kalojnë në pronën publike.

Neni 40

Financimi i ndërtimit të objekteve dhe pajisjeve ujore

1. Me pëlqimin e Ministrisë, personi i interesuar, mund të marrë pjesë si investitor në ndërtimin e objekteve dhe pajisjeve ujore të cilën e ndërton ministria, komuna për mbrojtje nga efektet e dëmshme të ujërave apo qëllime tjera.
2. Personi juridik dhe fizik nga paragrafi 1. i këtij neni, nuk mund të fitojë të drejtën pronësore në objektet dhe pajisjet ujore.
3. Të drejtat dhe detyrimet në mes të pronarit të objekteve dhe pajisjeve ujore dhe palëve nga paragrafi 1. i këtij neni, rregullohen me kontratë.

Neni 41

Përdorimi i objekteve dhe pajisjeve ujore

1. Bartësi i së drejtës ujore, duhet të sigurojë mbrojtjen e objekteve dhe pajisjeve ujore, për mbrojtje kundër efekteve të dëmshme të ujërave, ndërtimin e objekteve të posaçme si dhe t'i menjanojë të gjitha defektet e paraqitura.
2. Me lejen ujore apo koncesionin për ujëra, caktohet detyrimi për vrojtimin e fenomeneve natyrore, lidhur me përdorimin e posaçëm të pronës ujore dhe vlerësimin e ndikimit, të objekteve ose impianteve në regjimin ujqor, si dhe mënyra e dërgimit të të dhënave Ministrisë.
3. Bartësi i së drejtës ujore është i detyruar që të ketë rregullat për përdorim dhe mirëmbajtje të objekteve dhe pajisjeve ujore.

Neni 42 **Digat dhe akumulimet**

1. Me qëllim të arritjes së sigurisë konstruktive, ekonomike dhe funksionale, digat projektohen, ndërtohen dhe shfrytëzohen sipas dokumentacionit të paraparë teknik, të hartuar në pajtim me aktin nënligjor të cilin e nxjerr Ministria si dhe ligjeve tjera.
2. Personi juridik i cili menaxhon me digën, është i detyruar që një kopje të studimit t'ia dërgojë Ministrisë, më së voni tridhjetë (30) ditë, para fillimit të mbushjes dhe zbrazjes së akumulimit.

Neni 43 **Vrojtimi i digave**

1. Vrojtimi dhe shfrytëzimi i digave bëhet në pajtim me dokumentacionin teknik dhe kushtet e lejes ujore.
2. Nëse me rastin e vrojtimit konstatohen mangësi të cilat mund të rrezikojnë stabilitetin e digës dhe objekteve përcjellëse, personi juridik i cili menaxhon me digën, është i detyruar që menjëherë ta informojë Ministrinë.
3. Personat fizikë dhe juridikë të cilët vrojojnë digat, duhet të jenë të licencuar nga organet kompetente për këtë çështje.
4. Personat fizikë dhe juridikë detyrohen të raportojnë mbi gjendjen e sigurisë së digave çdo gjashtë (6) muaj, si dhe të marrin masa adekuate për rehabilitimin e digës.

Neni 44 **Alarmimi në rast rreziku**

1. Personi juridik i cili menaxhon me digën është i detyruar që:
 - 1.1. ta ruaj projektin për pasojat, në rastet e shkatërrimit të papritur ose të kapërderdhjes së digës;
 - 1.2. të instaloj dhe mirëmbaj pajisjet për lajmërim dhe alarmim;
 - 1.3. të organizoj dhe siguroj lajmërimin dhe alarmimin në rast rreziku; dhe
 - 1.4. ta ndërlihdh sistemin e lajmërimit dhe alarmimit të digës me sistemet e njejta komunale, territoret e të cilave janë potencialisht të rrezikuara në rast të shkatërrimit ose kapërderdhjes së papritur të digës.

KREU VIII **RREGULLIMI DHE KONTROLLIMI I UJËRAVE**

Neni 45 **Mbrojtja nga veprimet e dëmshme të ujërave**

1. Mbrojtja nga veprimet e dëmshme të ujërave përfshin aktivitetet dhe masat për mbrojtjen dhe sigurinë nga vërshimet, mbrojtjen nga erozioni dhe rrëketë, si dhe menjanimin e pasojave nga veprimet e dëmshme të ujit.
2. Mbrojtja nga veprimet e dëmshme të ujërave kryhet në kushte, në mënyra dhe në procedura të parapara me këtë ligj dhe legjislacionin në fuqi.

Neni 46 **Kompetencat për mbrojtje nga vërshimet e dëmshme të ujërave**

1. Kompetent për mbrojtje nga veprimet e dëmshme të ujërave dhe mbrojtjen nga erozioni dhe veprimet tjera të dëmshme në zona urbane, zona e kufijve të qytetit është komuna.
2. Kompetent për mbrojtje nga veprimet e dëmshme të ujërave dhe mbrojtjen nga erozioni dhe veprimet tjera të dëmshme të ujërave në hapësirën e pellgut lumor është Autoriteti.
3. Komunat dhe Autoriteti janë kompetente edhe për rregullimin dhe mirëmbajtjen e infrastruktures mbrojtëse në

shtretërit e lumenjve, përfshirë edhe pritë malore, muret mbrojtëse dhe objektet tjera mbrojtëse.

4. Financimi për rregullim dhe mirëmbajtje bëhet nga buxheti i Kosovës, Ministrisë, Komunave dhe nga burimet tjera.

5. Ministria përcjell koordinimin e aktiviteteve që ndërmerren nga komunat dhe Autoriteti nga paragrafet 1., 2., 3. dhe 4. të këtij neni.

6. Të gjitha aktivitetet dhe masat që ndërmerren në rregullimin, mirëmbajtjen dhe mbrojtjen nga ujërat, përfshirë edhe erozionin, janë të obliguara të kryhen në harmoni me Strategjinë shtetërore të ujërave dhe Planet për menaxhimin e pellgjeve lumore, përfshirë edhe planet zhvillimore dhe urbane të komunave.

Neni 47

Programi për mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave

1. Programin për mbrojtjen nga veprimet e dëmshme të ujërave e hartojnë komunat dhe Autoriteti në bashkëpunim me organet tjera të administratës shtetërore, kompetente për kryerjen e punëve nga fusha e ujërave.

2. Ministria me akt nënligjor përcakton përmbajtjen, mënyrën dhe procedurat e programit.

Neni 48

Mbrojtja e brigjeve të ujërrjedhave dhe akumulimeve

1. Me qëllim të mbrojtjes së shtretërve, brigjeve të ujërrjedhave, kanaleve, tuneleve, akumulimeve të ujërave, është e ndaluar:

1.1. ndërrimi i drejtimit të ujit në ujërrjedha dhe kanale;

1.2. nxjerrja e rërës, zhavorrit, gurëve, deponimi i dheut, hudhja e mbeturinave, materialeve të ngurta dhe shkarkimi i materieve të lëngëta në ujërrjedha, liqene, akumulime dhe në brigjet e tyre;

1.3. ndërtimi i objekteve tjera të cilat nuk shërbejnë për mbrojtjen nga përmbytjet, në largësi së paku tridhjetë (30) metra, nga vija e plotave të larta të ujërrjedhave dhe akumulimeve;

1.4. kryrja e punëve në afërsi të ujërrjedhave, liqeneve, akumulimeve, tuneleve të cilat do të mund të rrezikojnë stabilitetin e objekteve mbrojtëse ose përdorimin e tyre, si dhe transportimin e materieve të dëmshme dhe të rrezikshme;

2. Ndërrimi i drejtimit, nxjerrja e rërës, zhavorrit, gurëve, ndërtimi i objekteve kryhet vetëm nën kushtet, mënyrën dhe procedurat e caktuara sipas këtij ligji.

3. Kushtet, kriteret dhe procedurat përcaktohet me akt nënligjor të nxjerrë nga Ministria.

Neni 49

Kompetent për mbrojtjen ujërrjedhave dhe objekteve ujore

1. Kompetent për mbrojtjen e shtretërve, brigjeve të ujërrjedhave, kanaleve, tuneleve dhe akumulimeve ujore, janë:

1.1. brenda zonave urbane, komunat;

1.2. brenda kufirit të rajonit të pellgjeve lumore, Autoriteti.

1.3. Ministria përcjell dhe mbikëqyrë punët dhe aktivitetet e ndërmarra për mbrojtjen e brigjeve të ujërrjedhave dhe akumulimeve.

Neni 50

Monitorimi i plotave

1. Vija e plotave përcaktohet nga Ministria, në bazë të dhënave zyrtare nga IHMK.

2. Autoriteti detyrohet të përcjellë dhe vrojojë fenomenet dhe dukuritë ujore dhe të paralajmrojë Ministrinë në afat kohor prej pesëmbdhjetë (15) minuta.

3. Ministria është e detyruar që para shpalljes së rregullt dhe të jashtëzakonshme të mbrojtjes nga përmbytjet, gjatë dhe pas mbrojtjes së rregullt nga përmbytjet, ta përcjellë dhe vrojtojë gjendjen e nivelit të ujit, të saktësojë valën përmbytëse si dhe të jep prognoza afatshkurte dhe afatgjate për reshjet.

Neni 51

Mbrojtja nga erozioni dhe rregullimi i rrëkeve

1. Kompetent për përcaktimin e kufirit të zonave eroziv dhe zonave të rrezikuara nga erozioni është Ministria.
2. Kompetent për përcaktimin e zonave erozive brenda zonave urbane është komuna, ndërsa kufijt dhe rajonet erozive brenda pellgut lumor, kompetent është Autoriteti.
3. Komuna dhe Autoriteti përcaktojnë masat dhe punët për mbrojtjen e zonave erozive dhe rregullimin e rrëkeve në bazë të dokumentacionit teknik dhe në përputhje me planin për menaxhimin e pellgjeve lumore.
4. Financimi për mirëmbajtjen dhe rregullimin e rrëkeve dhe aktiviteteve për mbrojtje nga erozioni kryhet nga Ministria, komuna dhe Autoriteti.
5. Mjetet sigurohen nga të hyrat e Buxhetit të Kosovës dhe të hyrat vetanake.
6. Ministria përcjell koordinimin e aktiviteteve që ndërmirren nga komunat dhe Autoriteti nga paragrafet 1, 2 dhe 3. të këtij neni.

Neni 52

Masat për mbrojtjen e zonave erozive

1. Masat për mbrojtjen e zonave eroziv në kuptim të këtij ligji janë:
 - 1.1. Ndalimi i nxjerrjes së dheut, rërës, zhavorrit dhe gurit;
 - 1.2. Ndalimi i shartimit, prerjes dhe gërmimit të drunjve dhe kaçubave;
 - 1.3. Ndalimi i kullotjes së kafshëve;
 - 1.4. Pyllëzimi, mbjellja e barit dhe brezimi me kanale, ngritja e murit.
2. Prerja e drujve mund të bëhet në kushte, në mënyra dhe procedura me të cilat sigurohet mbrojtja nga erozioni, si dhe në harmoni me Ligjin për pyjet.
3. Kriteret, mënyrat dhe procedurat përcaktohen me vendim nga organet kompetente.

Neni 53

Krijimi i erozionit dhe kompensimi i dëmit

Personat fizikë dhe juridikë të cilët me veprimet e tyre jo të drejta në sipërfaqet punuese ose me veprimet tjera shkaktojnë erozion me çka u bëjnë dëm pasurive të personave tjerë fizikë dhe juridikë, përfshirë edhe objektet tjera, janë të detyruar që në llogari të tyre të ndërmarrin masa për mbrojtje dhe pengimin e erozionit, dhe menjanimin e pasojave të dëmeve dhe t'i kompensojnë dëmet e shkaktuara.

Neni 54

Shpallja e zonës erozive

1. Në rajonet në të cilat erozioni dhe rrëketë kanë intenzitet dhe vëllim të tillë që sjellin pasoja të dëmshme në ujërrjedha, tokë, objekte dhe paluejtshmëri të tjera, me vendim të Ministria shpallen zona erozive.
2. Përfshirë, nga paragrafi 1. i këtij neni, Qeveria mund të shpall zonë erozive një zonë, kur është e nevojshme mbrojtja e objekteve të mëdha ekonomike, të komunikacionit si dhe objekteve tjera, më rëndësi publike.
3. Në afat prej dymbëdhjetë (12) muajsh, nga dita e shpalljes së zonës erozive, Qeveria, me propozim të Ministrisë, me akt nënligjor, përcakton masat dhe veprimet për mbrojtje nga erozioni.

4. Në rajonet e shpallura si zona erozive, mund të ndërtohen objekte investive edhe nëse gjatë punimeve të ndërtimit, ndërrohen zonat kadastrale, pasi të jenë plotësuar kërkesat dhe kushtet e parapara nga ky ligj.

5. Në pellgjet e liqeneve natyrale, akumulimeve artificiale apo në rajonet ku është paraparë ndërtimi i akumulimeve, duhet paralelisht me punimet e ndërtimit, të ndërmerren masa dhe veprime edhe kundër erozionit.

Neni 55 **Rrëketë - Rregullimi i rrëkeve**

1. Me rregullimin e rrëkesë bëhet edhe rregullimi i sipërfaqeve erozive në pellg.
2. Me dokumentacionin teknik për rregullimin e rrëkesë përcaktohen brigjet dhe brezi i shtratit të rrëkesë nga vendgrumbullimi deri te vendi i shkarkimit në lum apo mjedis tjetër.
3. Me objektet për rregullimin e rrëkesë menaxhon komuna në zonat urbane dhe Autoriteti.
4. Komunat dhe Autoriteti janë të detyruara t'i ndërmarrin të gjitha masat për rregullimin e rrëkeve në zonat urbane dhe pellgjet lumore.
5. Personat juridikë dhe fizikë të cilët me veprimet e tyre shkatërrojnë objektet për rregullimin e rrëkeve, janë të detyruar që me mjete të veta t'i kompensojnë ato, apo t'i kthejnë në gjendje të mëparshme.

Neni 56 **Mbrojtja dhe përmirësimi i regjimit të ujërave me nxjerrjen e inerteve nga shtretërit dhe brigjet e trupave uhor sipërfaqësorë**

1. Me qëllim të mbrojtjes së regjimit të ujërave, shtratit dhe brigjeve të lumit, nxjerrjen inertet - rëra, zhavorri dhe gurët, nga trupat uhorë sipërfaqësor në segmente të caktuara.
2. Përcaktimi i segmenteve ku mund të nxirret rëra, zhavorri dhe gurët, bëhet në harmoni me Strategjinë shtetërore të ujit dhe Planin për menaxhimin e pellgut lumor.
3. Deri me aprovimin e Strategjisë shtetërore të ujit dhe Planit për menaxhimin e pellgut lumor, kjo çështje zgjidhet me vendim nga Ministria.
4. Nxjerja e rërës, zhavorrit dhe gurëve nga trupi uhor sipërfaqësorë, kryhet në kushtet, mënyrën dhe procedurën sipas lejes ujore.

Neni 57 **Njoftimet dhe detyrimet**

1. Komunat dhe Autoriteti janë të detyruara ta njoftojnë Ministrinë në afat sa më të shkurtër kohor me rastin e rrezikut nga erozioni dhe rrëketë.
2. Ministria detyrohet që menjëherë ta njoftojë popullatën e prekur nga rreziku dhe siguron informata adekuate për masat e marra dhe këshillon çfarë masash të ndërmerren me qëllim që të mbrohet jeta, shëndeti dhe pasuria e njerëzve.

KREU IX **MBROJTJA E UJËRAVE**

Neni 58 **Klasifikimi i trupave uhorë sipërfaqësorë**

1. Me qëllim të mbrojtjes dhe përmirësimit të cilësisë së ujërave, trupat e ujërave sipërfaqësorë trajtohen në aspektin ekologjik dhe kimik.
2. Ministri, me akt nënligjor, do të bëjë klasifikimin e trupave uhorë sipërfaqësorë.

3. Parametrat e gjendjes ekologjike dhe kimike, nga paragrafi 1. i këtij neni, duhet të përcaktohen më dispozitat mbi mbrojtjen e mjedisit.

Neni 59 **Klasifikimi i trupave ujqorë nentokësorë**

1. Më qëllim të mbrojtjes dhe përmirësimit të cilësisë së ujërave, trupat e ujërave nentokësorë duhet të klasifikohen në klasa, në pajtim me gjendjen sasiorë dhe kimike.

2. Parametrat e gjendjes sasiorë dhe kimike, nga paragrafi 1. i këtij neni, përcaktohen me akt nënligjor mbi mbrojtjen e mjedisit.

3. Ministri, me akt nënligjor, do t'i klasifikojë trupat ujqorë nentokësorë.

Neni 60 **Lëshimi i ujërave të ndotura**

1. Ndalohet, përveç me leje ujqore, shkarkimi i masës nga hedhurinat e lëngëta industriale, bujqësore dhe ujërave të ndotura urbane si dhe vajrave të përdorura në kanalizim, në sistemin për kullim, në trupat ujqorë sipërfaqësorë dhe nentokësorë, në brigjet buzë lumit dhe tokave të lagëta.

2. Ministria me akt nënligjor do të përcaktojë kushtet, mënyrat parametrat dhe vlerat kufizuese të shkarkimit të ujërave të ndotura në rrjetin e kanalizimit publik dhe në mjedisin pritës.

Neni 61 **Ndalimi i plehërimit dhe përdorimit të preparateve kimike**

Në zonat vërshuese ndalohet përdorimi i substancave organike dhe inorganike për plehërimin e tokës, spërkatjen e pemëve dhe mbrojtjen e bimëve pranë lumenjve, akumulimeve dhe brigjeve lumore, në largësi prej tridhjetë (30) metrash.

Neni 62 **Ndalimi i larjes së mjeteve motorike**

Ndalohet larja e mjeteve lundruese, mjeteve motorike dhe pajisjeve tjera në ujërat sipërfaqësorë dhe në brigje.

Neni 63 **Hudhja e substancave dhe mbeturinave**

1. Ndalohet hudhja e substancave dhe mbeturinave të ngurta, të lëngëta dhe të gazëta të cilat për shkak të vetive fizike, kimike dhe biologjike, rrezikojnë shëndetin e njerëzve, cilësinë e ujërave sipërfaqësorë dhe nentokësorë, florën dhe faunën ujqore, vështirësojnë rrjedhjen e ujërave, rrezikojnë objektet dhe pajisjet ujqore.

2. Ndalohet çfardo lloj i transportimit të substancave, materieve dhe mbeturinave të rrezikshme pranë akumulimeve dhe zonave ujqore të mbrojtura përveç me leje të veçantë.

3. Ndalohet çfardo lloj ndërtimi i objekteve dhe pajisjeve të dedikuara për prodhimin e substancave dhe materieve të rrezikshme në afërsi të trupave ujqorë sipërfaqësorë dhe nentokësorë, përfshirë edhe akumulimet.

Neni 64 **Detyrimet e personave**

1. Personat juridikë dhe fizikë të cilët shkarkojnë, hedhin, depozitojnë substanca të rrezikshme dhe të dëmshme në ujëra, në brigje apo në zona të mbrojtura, janë të detyruar që të raportojnë rastin tek autoritetet kompetente.

2. Personat juridikë dhe fizikë të cilët shkaktojnë pasoja me veprimet e tyre nga paragrafi 1. i këtij neni, janë të detyruar që me shpenzime të veta t'i kompenzojnë dëmet e bëra personave tjerë dhe resurseve ujqore.

Neni 65
Prurja e pranueshme ekologjike

1. Prurja e pranueshme ekologjike paraqet prurjen minimale e cila siguron ekuilibrin natyror dhe ekosistemit lidhur me ujin.
2. Prurja e pranueshme ekologjike përcaktohet në bazë të punëve hulumtuese.
3. Deri në fuqizimin e rregullores nga paragrafi 4. i këtij neni, prurja e pranueshme ekologjike përcaktohet në bazë të karakteristikave hidrologjike, hidraulike, habitateve për sezona karakteristike sipas metodave të avancuara standarde, si dhe sigurisë së nëntëdhjetë e pesë përqind (95%) të prurjes së mesatares mujore.
4. Ministri me akt të veçantë nënligjor nxjerr rregulloren mbi mënyrën e përcaktimit të prurjes së pranueshme ekologjike.
5. Rregullorja përmban metodologjinë dhe hulumtimet e nevojshme, duke marrë parasysh specifikat e ekosistemit lokal dhe variacionet sezonale dhe procedurat e përcaktimit të kësaj prurje.
6. Shpenzimet e hulumtimeve të nevojshme i bartë investitori respektivisht shfrytëzuesi.

Neni 66
Zonat e mbrojtura ujore

1. Me qëllim të mbrojtjes së resurseve ujore Zonat e mbrojtura ujore janë :
 - 1.1. zonat e mbrojtura sanitare;
 - 1.2. zonat e mbrojtura për qëllime strategjike; dhe,
 - 1.3. zonat e mbrojtura ekologjike (Natura 2000).
2. Ministria përkatëse për mjedis, me akt nënligjor, në bashkëpunim me autoritetin kompetent për shëndetësi, përcaktonë kriteret për zonat e mbrojtura sanitare.
3. Ministria përkatëse për mjedis, me akt nënligjor, në bashkëpunim me Ministrinë e punëve të brendshme dhe Ministrinë e shëndetësisë përcakton kriteret për zonat e mbrojtura për qëllime strategjike.
4. Zonat e mbrojtura ujore ekologjike, zona të përcaktuara më Ligjin për mbrojtjen e natyrës.
5. Zonat e mbrojtura ujore shpallen nga Qeveria, me propozim të Ministrisë përkatëse për mjedis.

Neni 67
Mbrojtja e regjimit ujqor

Kur mund të rrezikohen kushtet cilësore apo sasiore, në zonën e mbrojtur ujore, mund të ndalohen ose kufizohen aktivitetet e pronarëve apo poseduesve të tokës.

Neni 68
Zona për larje

1. Ministria kompetente për shëndetësi do të bëjë vrojtimin e cilësisë së ujërave për larje.
2. Ministria në bashkëpunim me Ministrinë e shëndetësisë, Komunitet dhe Kompanitë e ofrimit të shërbimeve të ujit, me akt nënligjor cakton zonat për larje.

KREU X FITIMI I SË DREJTËS UJORE

Neni 69 E drejta për ujë

1. E drejta për ujë të pijshëm është e drejtë elementare dhe e pa cenuar.
2. Ndarja dhe realizimi i së drejtës për ujë, nuk guxon të shpie në pasoja negative për resurset ujore.
3. E drejta për ujë realizohet në kushte, mënyra dhe procedura të parapara me këtë ligj.

Neni 70 Fitimi dhe kushtet e fitimit të së drejtës ujore

1. Fitimi i së drejtës ujore, sigurohet:
 - 1.1. me leje ujore;
 - 1.2. me koncesion.
2. Bartësi i të drejtës ujore shfrytëzon ujin sipas kriterëve të përcaktuara me aktin për fitimin e së drejtës ujore.
3. Koncesioni, përkatësisht partneriteti publik dhe privat kryhet në kushte, mënyra dhe procedura për ndarjen e koncesionit për shfrytëzimin e ujërave të caktuara me këtë ligj dhe legjislacionin në fuqi.

Neni 71 Procedurat për lëshimin e lejes ujore

1. Procedura për fitimin e lejes ujore është:
 - 1.1. Kushtet ujore;
 - 1.2. Pëlqimi ujq;
 - 1.3. Leja ujore.
 - 1.4. Urdhëresa Ujqore
2. Procedura për kushtet ujore, pëlqim ujq, leje ujore dhe urdhëresë ujore do të rregullohet me akt nënligjqor të nxjerrë nga Ministria.

Neni 72 Leja ujore

1. Leja ujore lëshohet për:
 - 1.1. nxjerrje të ujqit për konsum të përgjithshëm;
 - 1.2. shkarkim të ujërave të ndotura;
 - 1.3. ndërtimin, rindërtimin ose demolimin e objekteve dhe pajisjeve që ndikojnë në regjimin ujq;
 - 1.4. aktivitetet e minierave dhe punimet gjeologjike të cilat ndikojnë në regjimin e ujërave;
 - 1.5. për hulumtime hidrogeologjike dhe grumbullimin e të dhënave;
 - 1.6. eksploatimin e rërës, zhavorrit, gurit dhe argjilit;
 - 1.7. përdorimi i ujërave me qëllim të shfrytëzimit të energjisë elektrike dhe gjeotermale; dhe

1.8. aktivitete tjera që mund të ndikojnë në regjimin ujqor.

2. Leja ujqore nuk është e nevojshme për: shfrytëzimin e puseve, burimeve, cisternave dhe objekteve të ngjajshme për furnizimin e një amvisërie me ujë të pijshëm, fikjen e zjarreve dhe ndërmarrjen e masave urgjente sanitare dhe masave tjera në rast të rrezikut të përgjithshëm.

3. Me Lejen Ujqore përcaktohet destinimi, mënyra dhe kushtet e shfrytëzimit të ujit, shkarkimi i ujërave të ndotura, regjimi i punës së objekteve dhe impianteve, deponimi i mbeturinave të ngurta dhe të lëngëta si dhe kushtet tjera.

4. Leja Ujqore, sipas këtij ligji, për shfrytëzimin e ujërave ndërkufitare dhe shkarkimin e ujërave të ndotura në ujërat ndërkufitare jepet në pajtim me marrëveshjen ose konventën ndërkombëtare.

5. E drejta e shfrytëzimit ose shkarkimit të ujërave të ndotura, e fituar në bazë të lejës ujqore, nuk mund të bartet në persona tjerë, pa pëlqimin e autoritetit kompetent.

6. Ministria lëshon lejet ujqore me akt nënligjor, Ministria mund të delegojë kompetenca për të cilat komunat dhe Autoriteti, mund të lëshojnë leje ujqore.

7. Leja Ujqore rishqytohet së paku në çdo pesë (5) vjet.

8. Bartësi i të drejtës ujqore, detyrohet t'a informojë lëshuesin e lejës, në rast të ndryshimit në veprim, teknologji dhe shfrytëzim të ujit apo në raste tjera, kur mund të kenë ndikim të rëndësishëm në regjimin ujqor.

Neni 73 Kohëzgjatja e lejes ujqore

1. Leja ujqore lëshohet me afat kohor të caktuar, varësisht nga lloji i objektit dhe pajisjeve si dhe qëllimit të shfrytëzimit të ujit, por jo më gjatë se pesëmbëdhjetë (15) vjet, përveç lejes për nxjerrjen e rërës, zhavorrit dhe gurit nga shtretërit dhe brigjet e trupave ujqorë sipërfaqësorë, që lëshohet me kohëzgjatje vetëm një (1) vit, me mundësi vazhdimi varësisht nga prurjet e aluvionit në trupin ujqor.

2. Në rastin e dhënies së lejes ujqore për nevoja energjetike afati i lejes mund të jetë deri në dyzet (40) vjet.

3. Kohëzgjatja e lejes ujqore fillon nga momenti i fillimit të veprimit juridik të lejes ujqore.

Neni 74 Bartësi i të drejtës ujqore

Bartësi i të drejtës për ujë mund të jetë secili person juridik dhe fizik i regjistruar në Kosovë, përfshirë edhe organet e pushtetit, në kushte, në mënyra dhe procedura të përcaktuara me këtë ligj dhe aktet nënligjore të dalura nga ky ligj.

Neni 75 Detyrimet e bartësit të drejtës ujqore

1. Bartësi i lejës për shfrytëzimin e ujit dhe shkarkimin e ujërave, hedhjen e mbeturinave të ngurta, lëngëta dhe të gazëta, substancave dhe materieve të rrezikëshme, është i detyruar të bëjë: matjet e sasisë së ujit të shfrytëzuar, ujërave të shkarkuara si dhe matjet e mbeturinave të ngurta, lëngëta dhe të gazëta, substancave dhe materieve të rrezikëshme të hudhura në trupat ujqorë në kushte, në mënyra dhe procedura të caktuara me leje ujqore.

2. Bartësi i lejës ujqore është i detyruar të instalojë dhe të mirëmbajë pajisjet për matjen e detyrimeve sipas paragrafit 1. të këtij neni.

3. Bartësi i lejës ujqore është i detyruar në çdo kohë t'u lejojë qasje personave të autorizuar, nga autoriteti kompetent që ka lëshuar lejen ujqore.

Neni 76 Ndërprerja e lejës ujqore

1. E drejta e fituar me lejen ujqore, ndërpritet:

1.1. në çdo moment kur autoriteti kompetent për lëshuarjen e lejes ujqore konstaton rrezikimin e kërkesave për

ujë të pijshëm, raste emergjente, vitet e thatësisë, prishjen e regjimit ujqor në trupat ujqorë sipërfaqësorë dhe nëntokësorë;

1.2. me heqjen dorë të bartësit të lejës;

1.3. për shkak të pushimit të veprimtarisë, për të cilën është lëshuar leja ujqore;

1.4. kur për një periudhë mbi një (1) vjeçare nuk shfrytëzohet e drejta për leje ujqore;

1.5. me revokim, nga ana e lëshuesit të lejës, për shkak të mosrespektimit të kushteve të lejes ujqore.

2. Në rastet, kur mungesa e ujit rrezikon në atë masë nevojat e shfrytëzuesve të ujit të pijshëm, në rajonin e caktuar, ndërpten lejet ujqore; për përdorimin e ujit për prodhimin e energjisë elektrike, hurdha të peshkut, ambalazhim të ujit, ujitje të tokave bujqësore.

Neni 77

Procedura e marrjes dhe pushimit të Lejes Ujqore

Ministri me akt nënligjor, do të përcaktojë më hollësisht: procedurën, përmbajtjen, formën, kushtet, mënyrën, ruajtjen dhe çështjet tjera me rëndësi, lidhur me dhënjën dhe humbjen e të drejtës së lejes ujqore.

Neni 78

Veprimtaritë për të cilat ndahet koncesioni për shfrytëzimin e ujërave

1. Veprimtaritë afariste të cilat realizohen me shfrytëzimin e ujit nga trupat ujqorë sipërfaqësor dhe nëntokësorë, realizohen përmes ndarjes së koncesionit, në pajtim me ligjin.

2. Koncesionin mund ta fitojë personi juridik dhe fizik dhe secili biznes që është i regjistruar në Kosovë.

3. Koncesioni jepet nga Ministria dhe ndahet për:

3.1. shfrytëzimin e ujit për sistemet e ujitjes;

3.2. shfrytëzimin e fuqisë së ujit për prodhimin e energjisë elektrike;

3.3. shfrytëzimin e ujit për nevoja teknologjike;

3.4. shfrytëzimin e ujërave minerale dhe termale;

3.5. mbushjen e ujit në shishe për nevoja komerciale;

3.6. kultivimin e peshqve dhe shpezëve ujqorë;

3.7. ofrimin e shërbimeve turistike, sportive dhe shërbimeve tjera rekreative me ndërtimin e objekteve dhe pajisjeve të përhershme.

4. Koncesioni nuk mund të ndahet, kur me të rrezikohet furnizimi me ujë të pijshëm, bilanci i prodhimit të ushqimit dhe bilancet tjera ekonomike.

5. Lidhur me procedurat për ndarjen e koncesionit si dhe çështjet tjera lidhur me koncesionin, në mënyrë përkatëse zbatohen dispozitat nga ky ligj, përfshirë aktin nënligjor për leje ujqore dhe legjislacionin në fuqi për koncesion.

6. Mjetet e realizuara nga ndarja e koncesionit derdhen në Buxhetin e Kosovës.

Neni 79

Ndarja e koncesionit përmes konkursit publik

Koncesioni ndahet përmes konkursit publik të organizuar dhe realizuar në pajtim me dispozitat e këtij ligji dhe legjislacionit në fuqi.

Neni 80
Kompenzimi dhe ndërprerja e koncesionit

Kompenzimi dhe ndërprerja e koncesionit rregullohet me Ligjin nr. 04/L-045 për Partneritet Publiko Privat.

KREU XI
SISTEMI INFORMATIV DHE PJESËMARRJA E PUBLIKUT

Neni 81
Sistemi Informativ ujq

1. Sistemi Informativ Ujq përfshinë masat dhe aktivitetet që kanë të bëjnë me regjistrimin, transferimin, mbrojtjen, shfrytëzimin e të dhënave si dhe çështjet e tjera me rëndësi për administrim me ujëra.
2. Sistemi informativ ujq përfshin të dhënat për:
 - 2.1. sasinë dhe cilësinë e ujërave;
 - 2.2. protokollin ujq dhe kadastrat e sistemit ujq;
 - 2.3. protokollin e të gjitha lejeve;
 - 2.4. regjistrin e substancave të shkarkuara nga bartësi i lejes ujore;
 - 2.5. masat për rehabilitimin dhe programet për mbrojtjen e ujërave;
 - 2.6. incidentet e dëmtimit të ujërave dhe aksidentet mjedisore;
 - 2.7. regjistrin e materieve të dëmshme dhe të rrezikshme, në resurset ujore;
 - 2.8. aktivitetet që janë të rrezikshme për shëndetin publik dhe mjedisin;
 - 2.9. analizat e ndikimeve të materieve të rrezikshme; dhe
 - 2.10. regjistrin më të dhënat e ndërtimeve, instalimeve apo deponive ekzistuese që janë të rrezikshme;
 - 2.11. raportim për gjendjen e ujërave sipërfaqësorë dhe nëntokësorë.
3. Të gjithë personat dhe institucionet, janë të detyruara të ofrojnë të dhëna për ujërat Ministrisë dhe autoriteteve kompetente për ujëra.
4. Të dhënat e Sistemit informativ ujq janë publike dhe çdo kush mund të ketë qajse në to, përveç të dhënave që konsiderohen sekret shtetëror.
5. Ministria, me akt nënligjq, përcakton më hollësisht punën, mënyrën dhe çështjet tjera me rëndësi për sistemin informativ ujq.

Neni 82
Protokolli ujq

1. Protokolli ujq është evidencë zyrtare e lejeve dhe koncesioneve të lëshuara.
2. Protokolli ujq është i përhershëm dhe përmban regjistrin e dokumentacionit teknik.
3. Protokollin ujq e mbajnë autoritetet kompetente për lëshuarjen e lejeve dhe koncesioneve ujore.
4. Kopjet e lejeve ujore i dergohen sistemit informativ ujq dhe Autoritetit, për regjistrim në bazën e të dhënave.

Neni 83 Kadastru ujor

1. Kadastru ujor përmban: të dhënat topografike, hidrografike, hidrologjike, hidrogeologjike, teknike dhe ekonomike si dhe të dhënat tjera mbi cilësinë dhe sasinë e ujërave dhe të dhënat teknike për objektet dhe impiantet e sistemit ujor.

2. Autoriteti mbanë kadastru ujorë për:

- 2.1. trupat ujorë sipërfaqësorë;
- 2.2. trupat ujorë nëntokësorë;
- 2.3. shfrytëzuesit, ndotësit e ujërave dhe vendet e shkarkimit të ujërave;
- 2.4. zonat erozive dhe të ujë rrjedhave rrëqe;
- 2.5. objektet e sistemit ujor të cilët janë në pronësi publike;
- 2.6. pronën publike ujore; dhe
- 2.7. objektet dhe impiantet për furnizim publik me ujë të pijes.

3. Të gjithë personat juridikë dhe fizikë, qeveritarë e joqeveritarë të cilët posedojnë të dhëna të tjera të cilat regjistrohen në kadastrin ujor nga paragrafi 2. i këtij neni, duhet pa kompensim t'ua dërgojnë të dhënat Autoritetit për regjistrim.

Neni 84 Pjesëmarrja e publikut

1. Hartuesi i Strategjisë shtetërore të ujërave dhe Planit për menaxhimin e pellgut lumor, do ta vë në diskutim publik planin para finalizimit.

2. Propozuesit e Strategjisë dhe Planit e informojnë publikun një vit (1), para fillimit të periudhës së hartimit.

3. Propozuesit sigurojnë pjesëmarrjen e publikut në hartimin dhe miratimin e strategjisë dhe planit.

4. Para fillimit të hartimit të Strategjisë shtetërore të ujërave dhe Planit për menaxhimin e pellgjeve lumore, propozuesi i njofton autoritetet e pushtetit qendror dhe lokal, organizatat joqeveritare, bartësit e të drejtës ujore dhe personat tjerë të interesuar, me përmbajtjen e propozimit.

5. Në pajtim me paragrafin 3. të këtij neni, propozuesi siguron bashkëpunimin e publikut dhe duhet ta informojë publikun me raport, për avancimet në hartim, një (1) vit, para fillimit të periudhës për të cilën nxirret Strategjia shtetërore e ujërave dhe Plani për menaxhimin e Pellgjeve lumore.

6. Propozuesi, duhet të shpallë Strategjinë shtetërore të ujërave dhe Planin për menaxhimin e pellgjeve lumore së paku një (1) vit, para fillimit të periudhës, për të cilën nxirret Strategjia shtetërore e ujërave dhe Plani për menaxhimin e pellgjeve lumore.

7. Personat juridikë dhe fizikë nga paragrafi 4. i këtij neni, mund të paraqesin vërejtje në planin, në afat prej dy (2) muajsh, nga dita e publikimit.

8. Me kërkesë të personave juridikë dhe fizikë, Strategjia shtetërore e ujërave dhe Plani për menaxhimin e pellgjeve lumore rishqyrtohen çdo pesë (5) vjet.

9. Ndryshimet dhe plotësimet bëhen në të njëjtën mënyrë dhe procedurë për miratimin e tij.

10. Publikut i sigurohet pjesëmarrja në procedurat e dhënies së lejes ujore dhe koncesionit të cilat rregullohen me aktin nënligjor për lejen ujore.

KREU XII FINANCIMI

Neni 85 Burimet financiare

1. Mjetet financiare për administrimin, menaxhimin dhe zhvillimin e ujërave sigurohen nga :

- 1.1. pagesa për shfrytëzimin e ujërave;
- 1.2. pagesa për shkarkimin e ujërave;
- 1.3. pagesa për nxjerrjen e materialeve inerte;
- 1.4. buxheti i Kosovës;
- 1.5. komunat;
- 1.6. donacionet dhe grantet; dhe
- 1.7. burimet tjera financiare, në pajtim me ligjin.

Neni 86 Pagesa për shfrytëzimin, shkarkimin në ujëra dhe nxjerrjen e materialeve inerte

1. Detyruesi për pagimin e kompensimit për shfrytëzimin e ujit janë personat juridikë dhe fizikë, të cilët në bazë të lejes për shfrytëzimin e ujërave, shkarkimin, shfrytëzimin e inerteve dhe koncesion, paguajnë në pajtim me këtë ligj:

1.1. nxjerrin, akumulojnë, depozitojnë, zënë, thithin ose i shfrytëzojnë në mënyrë tjetër ujërat, trupat natyror ose artificial për furnizim me ujë për:

- 1.1.1. konsum të njeriut, përmes sistemit të furnizimit publik,
- 1.1.2. prodhim të artikujve ushqimor,
- 1.1.3. nevoja të mbrojtjes,
- 1.1.4. bagëti,
- 1.1.5. ujitjen e tokave bujqësore;
- 1.1.6. nevojat industriale dhe teknologjike;
- 1.1.7. prodhimin e energjisë elektrike,
- 1.1.8. ambalazhimin e ujit, për nevoja komerciale;
- 1.1.9. rritjen e peshkut;
- 1.1.10. kullimin e tokave;
- 1.1.11. shpërlarjen e inerteve dhe
- 1.1.12. aktivitetet tjera të cilat ndikojnë në regjimin ujqor ose në morfologjinë e trupit ujqor.

2. Detyruesit për pagesën e kompensimit për shkarkimin e ujërave të ndotura janë personat juridikë dhe fizikë që kryejnë aktivitetet në bazë të lejes për shkarkimin e ujërave të ndotura, të dhënë në pajtim me këtë ligj;

3. Detyruesit për pagesë të kompensimit për nxjerrjen e rërës, zhavorrit dhe gurit janë persona juridikë dhe fizikë që kryejnë aktivitetet në bazë të lejes për shfrytëzim nga shtrati dhe brigjet e trupave ujqorë sipërfaqësorë, të

dhënë në pajtim me këtë ligj;

Neni 87

Rastet për të cilat nuk paguhet për shfrytëzimin e ujërave

1. Për shfrytëzimin e ujërave nuk paguhet, në rast se uji përdoret për:

1.1. shtimin e ujërave nëntokësorë dhe

1.2. mbrojtjen e mjedisit.

2. Pagesa për nxjerrjen e materialeve inerte nuk paguhet kur rëra, zhavorri dhe guri përdoren për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e objekteve për mbrojtje nga efektet e dëmshme të ujërave dhe mbrojtje.

Neni 88

Detyrimi për pagesat ujore

1. Detyrimi për pagesës së ujit krijohet në ditën kur leja krijon pasoja juridike.

2. Personi i cili siguron shërbimet për furnizim me ujë palës së tretë, ka detyrim për të gjitha pagesat që rrjedhin nga shfrytëzimi i ujit për këtë qëllim.

Neni 89

Destinimi i mjeteve nga pagesat

1. Mjetet nga neni 85 i këtij ligji, do të shfrytëzohen për administrim, menaxhim dhe zhvillim të resurseve ujore.

2. Pagesat që rrjedhin nga ky ligj, nuk do të përdoren për qëllime administrative apo në vend të buxhetit.

3. Pagesat të cilat paguhen sipas nenit 85 të këtij ligji, shfrytëzohen për mirëmbajtjen e ujë rrjedhave, ndërtimin dhe mirëmbajtjen e objekteve, për rregullimin e ujë rrjedhave dhe mbrojtjen nga efektet e dëmshme të ujërave.

Neni 90

Realizimi i mjeteve nga pagesat

1. Pagesat nga neni 86 të këtij ligji, paguhen në llogari të Buxhetit të Kosovës, në mënyrë dhe kushte të cilat përcaktohen me leje ujore.

2. Ministria, për çdo vit i dërgon Qeverisë raportin financiar për realizimin e mjeteve nga pagesat.

Neni 91

Përcaktimi i lartësisë së pagesës për shfrytëzimin e ujërave

1. Qeveria, me akt nënligjor do të themeloj strukturën e pagesave të ujit, në pajtim me këtë ligj.

2. Akti nga paragrafi 1. i këtij neni, do të ketë për bazë parimet, „ndotësi paguan” dhe „shfrytëzuesi paguan”.

Neni 92

Buxheti

1. Mjetet për administrim, menaxhim dhe zhvillim të resurseve ujore parashihen me Buxhetin e Republikës së Kosovës dhe komunave.

2. Mjetet nga paragrafi 1. i këtij neni, shfrytëzohen për financimin e aktiviteteve dhe masave të parapara me dokumentet e planeve dhe programeve, të nxjerrura në pajtim me këtë ligj.

KREU XIII

Neni 93 Zbatimi i ligjit

Zbatimin e këtij ligji dhe akteve tjera nënligjore të miratuara në bazë të këtij ligji, e bënë Ministria.

Neni 94 Mbikëqyrja inspektuese

1. Punët e mbikëqyrjes inspektuese për zbatimin e këtij ligji dhe dispozitave të nxjerra në bazë të këtij ligji i kryejnë Inspektorët e ujërave të Ministrisë dhe inspektorët e autorizuar të ujërave të komunave.

2. Inspektori i ujërave kryen mbikëqyrjen inspektuese të ujërave në nivel të Kosovës, ndërsa inspektori i autorizuar i ujërave kryen mbikëqyrjen inspektuese të ujërave në nivele komunale.

Neni 95 Prezantimi i Inspektorit

1. Inspektori i ujërave, përkatësisht inspektori i autorizuar i ujërave është person zyrtar, i cili është i pavarur në kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese. Identitetin dhe autorizimin e vet e dëshmon me legjitimacion dhe embleme. Legjitimacionin e lëshon dhe sekuestron organi që e ka lëshuar.

2. Formën dhe përmbajtjen e formularit të legjitimacionit dhe emblemës sipas paragrafit 1. të këtij neni, si dhe mënyrën e lëshimit dhe sekuestrimit të saj e përcakton Ministri me akt nënligjor.

Neni 96 Caktimi i Inspektorit

1. Inspektor i ujërave caktohet personi me arsimim superior inxhinier i Ndërtimtarisë - drejtimi hidroteknikë, me së paku pesë (5) vjet përvojë pune në profesion.

2. Inspektor i autorizuar i ujërave caktohet personi me arsimim superior, inxhinier i Ndërtimtarisë - drejtimi i Hidroteknikës, me më së paku tre (3) vjet përvojë pune në profesion.

Neni 97 Fushëveprimi i Inspektorit të ujërave dhe inspektorit të autorizuar të ujërave

1. Inspektori i ujërave dhe inspektori i autorizuar i ujërave në kuadër të kompetencave të përcaktuara me këtë ligj dhe ligjet tjetëra, ka të drejtë, të:

- 1.1. kontrollojë dhe të konstatojë nëse shfrytëzimi i përgjithshëm i ujërave realizohet në përputhje me këtë ligj;
- 1.2. kontrollojë dhe të konstatojë nëse me truallin rreth bregut veprohet në përputhje me këtë ligj;
- 1.3. kontrollojë dhe të konstatojë nëse personat juridikë që menaxhojnë me pellgjet ujore kanë hartuar programe për mbrojtje nga ndikimi i dëmshëm i ujërave;
- 1.4. kontrollojë dhe të konstatojë nëse personat juridikë që menaxhojnë me pellgjet ujore i ndërmarrin masat dhe aktivitetet e nevojshme për mbrojtje nga ndikimi i dëmshëm i ujërave;
- 1.5. kontrollimin e gjendjes së ujërrjedhave dhe ujërave ndërkombëtar;
- 1.6. ushtrojnë mbikëqyrjen e aplikimit të këtij ligji dhe dispozitave të nxjerra në bazë të këtij ligji dhe realizimit të detyrimeve ndërkombëtare të Kosovës;
- 1.7. kontrollojë të gjitha punët e sistemit ujqor, ndërtimit të objekteve dhe të gjitha punëve të cilat mund të shkaktojnë ndryshime cilësore dhe sasiore në regjimin ujqor;
- 1.8. kontrollojnë zbatimin e kushteve të lejes ujqore;

- 1.9. vrojtojnë dhe kontrollojnë planet e menaxhimit të pellgut lumor;
- 1.10. kontrollojë realizimin e planeve dhe programeve të Autoritetit,
- 1.11. kontrollojë mënyrën e shfrytëzimit të objekteve dhe impianteve;
- 1.12. kontrollojë rezultatet e matjeve, sasisë dhe cilësisë së ujërave të përdorura dhe ujërave të ndotura, si dhe materialeve të nxjerra nga ujë rrjedhat;
- 1.13. kontrollojë funksionimin dhe rregullsinë e impianteve për pastrimin e ujërave;
- 1.14. kontrollojë rregullsinë e veprimit të objekteve mbrojtëse ujore dhe objekteve për shfrytëzimin e ujërave;
- 1.15. kontrollojë rregullsinë e pajisjeve për përcaktimin e sasisë së ujërave të përdorura dhe ujërave të ndotura të shkarkuara;
- 1.16. kontrollojë pajisjet për matje të ujërave të ndotura dhe inerteve të shfrytëzuara nga ujë rrjedhat;
- 1.17. kontrollojë regjimin e mbushjes dhe zbrazjes së akumulimeve nëse kryhet në pajtim me normat ndërkombëtare, përkatësisht me lejet ujore, se a është lënë hapësira e nevojshme në akumulim për pranimin e plotës në periudha të caktuara dhe a kryhen vrojtimit e digave dhe objekteve tjera të sistemit ujor;
- 1.18. kontrollojë dhe konstatojë shfrytëzimin e pasurive ujore publike në pajtim me këtë ligj;
- 1.19. konfiskojë përkohësisht materialet inerte të nxjerra nga ujërrjedhat ose drunjtë e prerë nga brezat pyjore mbrojtëse si dhe mjeteve me të cilat janë nxjerrë inertet nga ujë rrjedhat gjatë transportimit të tyre;
- 1.20. ndërmerret edhe masa tjera me qëllim të zbatimit të dispozitave të këtij ligji;
- 1.21. Inspektori i ujërave është i autorizuar të hyjë në çdo objekt apo ndërmarrje kur ka dyshim të bazuar se janë shkelur dispozitat e këtij ligji.

2. Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes së inspektimit, Inspektori i ujërave dhe inspektori i autorizuar i ujërave me aktvendim, mundet të:

- 2.1. urdhërojë shmangien e mangësive të konstatuara gjatë kryerjes së mbikëqyrjes dhe të caktoj afat për shmangien e tyre;
- 2.2. urdhërojë ndërmarrjen e masave me qëllim të mbrojtjes nga ndikimi i dëmshëm mbi ujërat dhe nga ujërat, mbrojtje nga erozioni dhe rrëketë;
- 2.3. urdhërojë ndërprerjen e ndërtimit të objekteve dhe impianteve për të cilat nevojite leje ujore, nëse objektet e tilla ndërtohen pa leje ujore apo objekti ndërtohet në kundërshtim me kushtet e parapara në lejen ujore;
- 2.4. ndalojë shfrytëzimin dhe shkarkimin e ujërave, nxjerrjen e rërës, zhavorit dhe gurit, hapjen e puseve si dhe aktivitetet dhe veprimtaritë tjera, të cilat ndikojnë mbi regjimin e ujërave apo mbi morfologjinë e trupit ujor, nëse veprimtaritë dhe aktivitetet kryhen pa leje apo në kundërshtim me lejen;
- 2.5. urdhërojë ndërprerjen e përkohshme ose të përhershme të të gjitha veprimeve që janë në kundërshtim me këtë ligj, apo me ndonjë akt të përgjithshëm dhe të urdhërojë kthimin në gjendje të mëparshme;
- 2.6. njoftojë organet kompetente të pellgjeve ujore dhe organet tjera të administratës për parregullsitë e konstatuara dhe të kërkojë intervenim nga të njëjtat;
- 2.7. ndalojë vazhdimin e aktiviteteve që janë në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji dhe aty ku ka nevojë shmangien e të njëjtave, të urdhërojë që të bëhen matje që do të bien mbi kurizin e përgjegjësit të aktivitetit ose veprimtarisë dhe përkohësisht të sekuestrojë sendet me të cilat kryhet aktiviteti ose veprimtaria;
- 2.8. urdhërojë ndërmarrjen e masave dhe të aktiviteteve me qëllim të evitimit të mangësive të konstatuara.

3. Kur konstatohet se janë shkelur dispozitat e këtij ligji dhe dispozitat e nxjerra në bazë të këtij Ligji, inspektori i ujërave i raporton Ministrisë me shkrim për parregullsitë dhe mungesat dhe me aktvendim do t'i caktojë masat dhe afatet për eliminimin e tyre.

4. Inspektori për ujëra dhe inspektori i autorizuar i ujërave duhet ta informojë policinë kur dyshon se është kryer vepër penale në pasuritë ujore.

5. Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektori sipas paragrafit 1. të këtij neni, mund të kërkojë praninë e personit zyrtar të autorizuar nga organi i administratës shtetërore.

Neni 98

Detyrimet e personave juridikë dhe fizikë gjatë kryerjes së mbikëqyrjes

Me qëllim të realizimit të mbikëqyrjes inspektuese, personat juridikë dhe fizikë janë të detyruar që inspektori kompetent t'i mundësojnë qasje në lokalet dhe në dokumentacionin e personit juridik dhe fizik, t'ia dorëzojë të dhënat e kërkuara, sqarimet dhe lajmërimet, të bëjë matjet të marrë ekzemplarë dhe të grumbullojë prova në përputhje me këtë ligj.

Neni 99

Aktvendimet, urdhrat dhe masat tjera

Inspektori kompetent sipas këtij ligji është i pavarur në kryerjen e mbikëqyrjes inspektuese, merr aktvendime dhe ndërmerr masa të tjera në suazat e të drejtave, detyrimeve dhe autorizimeve të përcaktuara me këtë ligj.

Neni 100

Aktvendimi i inspektorit

1. Në bazë të gjendjes së konstatuar inspektori i ujërave, inspektori i autorizuar i ujërave, do të përpilojë procesverbal në të cilin futen konstatimet për gjendjen dhe masat e propozuara në bazë të së cilit nxjerr aktvendime me të cilat ngarkohen personat juridikë dhe që të ndermirren masa, në përputhje me këtë ligj.

2. Kundër aktvendimit të Inspektorit të ujërave, inspektorit të autorizuar të ujërave, mund të paraqitet ankesë në Ministri brenda afatit prej pesëmbëdhjetë (15) ditësh.

3. Ankesa i parashtrohet Komisionit të pavarur për ankesa nga fusha e ujërave në kuadër të ministrisë, i cili formohet nga Ministri i cili duhet të vendosë në afat prej tridhjetë (30) ditësh, nga dita e pranimi të ankesës.

4. Kundër vendimit të shkallës së dytë, pala e pakënaqur ka të drejtë të parashtroj padi për konflikt administrativ në Gjykatën kompetente në afat prej tridhjetë (30) ditësh, nga dita e pranimi të aktvendimit.

5. Ankesa e paraqitur kundër aktvendimit të inspektorit të ujërave, inspektorit të autorizuar të ujërave nuk e shtyn ekzekutimin e aktvendimit, përveç nëse nuk është paraparë ndryshe në aktvendim.

Neni 101

Përmbajtja e aktvendimit

1. Aktvendimi i inspektorit të ujërave, inspektorit të autorizuar të ujërave, veçanërisht duhet të përmbaj:

1.1. numrin dhe datën e nxjerrjes së aktvendimit;

1.2. shenjë nga libri i inspektorit të ujërave, inspektorit të autorizuar të ujërave;

1.3. përshkrimin e gjendjes së konstatuar dhe kategorizimin e ndërtimit, përkatësisht të pjesës së objektit apo impiantit i cili nuk ndërtohet në bazë të lejes për ujëra, të projektit dhe aktvendimit për kushtet e lokacionit;

1.4. numrin, datën dhe organin i cili e ka lëshuar lejen ujore për ndërtim, nëse si e tillë është lëshuar;

1.5. të dhënat përshkruese dhe hapësinore për truallin në të cilin ndërtohet me theksimin e bazës juridike me të cilin rregullohen marrëdhëniet në mes pronarit të tokës, realizuesit dhe investitorit;

1.6. afatin dhe udhëzimin për mënjanimin e parregullsive;

1.7. përcaktimin e lartësisë së shpenzimeve për mënjanimin e ndërtimit, përkatësisht pjesëve të cilat ndërtohen pa leje dhe përcaktimin e gjobave për çdo vonesë;

1.8. arsyetimin; dhe

1.9. këshillën juridike dhe të dhënat tjera në pajtim me ligjin.

Neni 102 **Ekzekutimi i Aktvendimit**

1. Procedura për ekzekutimin e aktvendimit fillon me dorëzimin e aktvendimit palës me të cilin lejohet ekzekutimi i tij.
2. Ekzekutimin administrativ të aktvendimit e zbaton inspektori i ujërave, inspektori i autorizuar i ujërave, në pajtim me këtë ligj dhe ligjislacioni në fuqi.
3. Nëse investuesi nuk vepron sipas aktvendimit nga neni 100 i këtij ligji, aktvendimin e ekzekuton inspektori i ujërave, ndërsa për inspektimet lokale të nivelit komunal, aktvendimin e ekzekutojnë organet komunale.

Neni 103 **Shpenzimet e ekzekutimit**

1. Shpenzimet e ekzekutimit të aktvendimit të inspektorit të ujërave, sigurohen nga Ministria, ndërsa të inspektorit të autorizuar të ujërave nga buxheti i komunave, deri në arkëtimin nga ekzekutuesi.
2. Shpenzimet për ekzekutimin e aktvendimit nga paragrafi 1. i këtij neni, kompensohen nga investitori në pajtim me ligjin dhe nuk mund të jenë më të larta nga shpenzimet reale.

Neni 104 **Mbikqyrja e veprimeve të Inspektorit të autorizuar të ujërave**

1. Nëse inspektori i ujërave vërteton se inspektori i autorizuar i ujërave nuk i kryen punët për të cilat është i autorizuar në pajtim me këtë ligj, është i detyruar menjëherë të dërgojë propozimin në formë të shkruar te kryetari i komunës për ndërmarrjen e masave në emër dhe për llogari të komunës.
2. Kryerjen e punëve të marra nga inspektori i autorizuar i ujërave, inspektori i ujërave i kryen deri në realizimin e tyre.
3. Për punët e kryera sipas paragrafit 2. të këtij neni, inspektori i ujërave e njofton organin e administratës shtetërore, kompetent për punët nga sfera e financave.

Neni 105 **Mbikqyrja e akteve administrative të inspektorit të autorizuar të ujërave**

Nëse gjatë kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese, inspektorët e ujërave, sipas këtij ligji vërtetojnë se aktet administrative të lëshuara në bazë të këtij ligji janë në kundërshtim me këtë ligj, janë të detyruar të dërgojnë propozim në formë të shkruar me procesverbal për gjendjen e konstatuar për anulimin e akteve të tilla administrative deri te organi kompetent i shkallës së dytë.

Neni 106 **Mbikqyrja ndaj ligjshmërisë së punës të organeve komunale**

Mbikqyrjen ndaj ligjshmërisë së punës të organeve komunale e kryen ministria, për punët nga kompetenca e tyre.

Neni 107 **Mbikqyrjet mbi ligjshmërinë së organeve komunale**

1. Gjatë kryerjes së mbikëqyrjes mbi ligjshmërinë e punës së organeve komunale, Ministria i kryen punët si vijon:

1.1. përcjell ligjshmërinë e punës së organeve të komunës dhe merr masa, aktivitete dhe paraqet iniciativa për realizimin e kompetencave të komunës që kanë të bëjnë me ujërat;

1.2. ua tërheq vërejtjen organeve të komunës, për tejkalimin e kompetencave të tyre të përcaktuara me këtë ligj, të cilat janë të interesit publik me rëndësi lokale;

1.3. vë në dukje mangësitë materiale dhe procedurale në punën e organeve të komunës, të cilat do ta pamundësonin kryerjen e punëve të përcaktuara me këtë ligj, që janë të interesit publik me rëndësi lokale;

1.4. rekomandon për zbatimin e drejtpërdrejtë të kompetencave të komunës, për punët që duhet t'i kryejnë në pajtim me këtë ligj, e me kërkesë të organeve të komunës;

1.5. përcjell nxjerrjen me kohë të akteve të komunave, të përcaktuara me këtë ligj;

1.6. paraqet iniciativa dhe propozime te organet komunale, nëse konstaton mos zbatimin e këtij ligji si rezultat - pasojë të ndeshjes së interesave ndërmjet tyre;

1.7. përcjell ligjshmërinë e aktvendimeve që i miratojnë organet e komunës në zgjedhjen e punëve administrative për të drejtat, detyrimet dhe interesat e personit fizik dhe juridik, të miratuara në bazë të këtij ligji dhe merr masa në pajtim me ligjin;

1.8. me kërkesë të organeve të komunës, jep mendim dhe ndihmë profesionale për propozim aktet që dalin nga ky ligj; dhe,

1.9. përcjellë realizimin e transparencës në punën e organeve të komunës, veçanërisht nga aspekti i njoftimit të rregullt, me kohë, të mirëfilltë dhe të plotë të qytetarëve për punët e përcaktuara me këtë ligj.

2. Për masat e ndërmarra nga paragrafi 1. i këtij neni, Ministria informon organet e komunës.

3. Pas udhëzimeve dhe masave e aktiviteteve të marra, organet e komunës duhet të sigurojnë kryerjen e punëve sipas paragrafit 1. të këtij neni.

Neni 108

Anulimi i aktvendimit të së drejtës ujore

Nëse në rastin e kryerjes së mbikëqyrjes inspektuese të cilin e bënë inspektori i ujërave vërtetohet se me aktvendimin për dhënen e lejes ujore, të cilat janë të plotëfuqishme në procedurë administrative, e në mënyrë të dukshme janë shkelur dispozitat materiale të këtij ligji, i propozon Ministrit që ta anulojë një aktvendim të tillë, sipas të drejtës së mbikëqyrjes.

KREU XIV

DISPOZITAT KALIMTARE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 109

1. Çdo objekt dhe pajisje ujore që ka qenë i administruar nga ndërmarrjet e regjistruara si ndërmarrje hidroekonomike në organin kompetent, do të kalojnë në administrimin e Ministrisë.

2. I gjithë dokumentacioni dhe pasuria që ka qenë e administruar nga ish Enti për Hidroekonomi dhe Instituti për Hidroekonomi, Bashkësia Vetëqeverisëse e Interesit të Ekonomisë ujore të Kosovës, do të kalojnë në administrim të Ministrisë.

3. Pasuria, të drejtat dhe detyrimet e personave juridik, kalojnë në Ministri.

4. Ministria nga buxheti ekzistues merr përsipër implementimin e këtij ligji me stafin aktual, kurse stafi plotësues të kompletohen pas vitit 2014 pasi të krijohen kushtet për punësim të ri.

Neni 110

1. Çdo Person që ushtron veprimtari në pasuritë ujore, me hyrjen në fuqi të këtij ligji, duhet që brenda afatit prej gjashtë (6) muaj, t'i parashtrij kërkesë Ministrisë, për fitimin e lejes ujore.

2. Qeveria, me propozim të Ministrisë, brenda afatit prej gjashtë (6) muaj, duhet të publikoj listën e objekteve dhe

pajisjeve ujore.

3. Të gjitha sipërfaqet e tokës dhe objekteve dhe pajisjeve ujore e përcaktuar si pronë ujore, duhet të regjistrohen si pronë publike, brenda afatit prej dymbëdhjetë (12) muaj, nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

4. Planet për menaxhimin e pellgjeve lumore duhet të nxjerren në afat prej njëzetekatër (24) muaj.

5. Të gjitha veprimtaritë ujore, të të gjithë personave juridik dhe fizik, harmonizohen me kushtet dhe procedurat sipas këtij ligji, në afat prej tetëmbëdhjetë (18) muaj.

6. Komunat, do t'i harmonizojnë të gjitha aktivitetet e të tyre me këtë ligj, në afat prej dymbëdhjetë (12) muaj, nga dita e hyrjes në fuqi e këtij ligji.

7. Harmonizimi i të gjitha planeve hapësinore dhe planeve sektoriale, me planet për administrimin me ujëra, do të bëhet brenda afatit prej tetëmbëdhjetë (18) muaj.

8. Të gjitha aktet nënligjore, të dalura nga ky ligj, do të nxirren mbrenda afatit, prej tetëmbëdhjetë (18) muaj.

KREU XV DISPOZITAT NDËSHKIMORE

Neni 111

1. Të gjithë personat të cilët veprojnë në kundërshtim me dispozitat e këtij ligji apo dispozitat e nxjerra nga ky ligj, do të konsiderohen si kundervajtje dhe do të gjobitet prej pesëmijë (5000 €) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

2. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 10, të këtij ligji, do të gjobitet prej pesëmijë (5000 €) deri në dhjetë mijë (10.000 €), ndërsa personi juridik prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në tridhjetë mijë (30.000 €) euro.

3. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 11, të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në njëzet mijë (20.000 €) euro, ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

4. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 42 të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në tridhjetë mijë (30.000 €) euro, ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000) deri në tetëdhjetë mijë (80.000 €) euro.

5. Personi juridik i cili vepron në kundërshtim me nenin 43, të këtij ligji, do të gjobitet prej pesëdhjetë mijë (50.000) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro

6. Personi juridik i cili vepron në kundërshtim me nenin 44, të këtij ligji, do të gjobitet prej pesëdhjetë mijë (50.000) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro

7. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 47, të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në dyzet mijë (40.000 €), ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro

8. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 55 të këtij ligji, do të gjobitet prej pesë mijë (5.000 €) deri në dhjetë mijë (10.000 €) euro, ndërsa personi juridik prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në tridhjetë mijë (30.000 €) euro.

9. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 60 të këtij ligji, do të gjobitet prej pesë mijë (5.000 €) deri në njëzet mijë (20.000 €), ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro

10. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 61, të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në dyzet mijë (40.000 €), ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

11. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 62, të këtij ligji, do të gjobitet prej pesëmijë (5.000 €) deri në 30.000 €, ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000 €) deri në shtatëdhjetë mijë (70.000 €) euro.

12. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 63, të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në pesëdhjetë mijë (50.000) ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000 €) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

13. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 64, të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në 30.000 €, ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000 €) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

14. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 69, të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në tridhjetë mijë (30.000 €), ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000 €) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

15. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 72, të këtij ligji, do të gjobitet prej dhjetë mijë (10.000 €) deri në pesëdhjetë mijë (50.000) ndërsa personi juridik prej pesëdhjetë mijë (50.000 €) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

16. Personi fizik i cili vepron në kundërshtim me nenin 86, të këtij ligji, do të gjobitet prej njëmijë (1000 €) deri në dhjetë mijë (10.000 €) euro, ndërsa personi juridik prej tridhjetë mijë (30.000 €) deri në njëqind mijë (100.000 €) euro.

Neni 112 **Dispozitat Shfuqizuese**

1. Ditën e hyrjes në fuqi të këtij Ligji, shfuqizohet Ligji për Ujërat e Kosovës nr. 2004/24 - Rregullorja e UNMIK-ut nr 2004/41. Ky Ligj do të zëvendësojë çdo dispozitë të ligjeve në fuqi që nuk është në përputhshmëri me të.

1.Pjesë përbërse e këtij ligji është edhe Shtojca 1.

Neni 113 **Hyrja në Fuqi**

Ky ligj hyn në fuqi pesëmbëdhjetë (15) ditë pas shpalljes në Gazetën zyrtare të Republikës së Kosovës.

Ligji Nr. 04/L-147
19 mars 2013

Shpallur me dekretin Nr.DL-011-2013, datë 05.04.2013 nga Presidentja e Republikës së Kosovës Atifete Jahjaga.

LIGJI Nr. 04/L-147PËR UJRAT E KOSOVËS

SHTOJCA 1

PLANET E MENAXHIMIT TË BASENEVE LUMORE

A. Planet e menaxhimit të basenit lumor duhet të mbulojnë elementët e mëposhtme:

1. një përshkrim të përgjithshëm të karakteristikave të rajonit të pellgut ujor ku përfshihen:

1.1. ujërat sipërfaqësore:

- skicimin e vendndodhjes dhe kufijve të zonave ujore;
- skicimin e ekorajoneve dhe tipeve të zonës së ujit sipërfaqësorë brenda basenit të lumit;
- identifikim i kushteve të referencës për sipërfaqen e tipeve të zonave të ujërave sipërfaqësore.

1.2. ujërat nëntokësore:

- skicimin e vendndodhjes dhe kufijve të zonave të ujit nëntokësor;

2. një përmbledhje të presioneve dhe ndikimit të aktivitetit njerëzor mbi statusin e ujit sipërfaqësor dhe ujit nëntokësor, duke përfshirë:

- vlerësimin e ndotjes së pikës burimore;
- vlerësimin e ndotjes së burimit të shpërndarë, duke përfshirë dhe një përmbledhje të përdorimit të tokës;
- vlerësimin e presioneve mbi statusin cilësor të ujit, duke përfshirë dhe nxjerrjen;
- analizimin e ndikimeve të tjera të aktivitetit njerëzor mbi statusin e ujit.

3. identifikimi i hartave të zonave të mbrojtura, ashtu siç kërkohet e direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

4. një hartë të rrjeteve të monitorimit siç kërkohet direktiva kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

5. një prezantim në formën e harte rezultatesh të monitorimit të programeve të realizuara sipas atyre dispozitave për statusin e:

5.1. ujit sipërfaqësor (ekologjik dhe kimik);

5.2. ujit nëntokësor (kimik dhe cilësor);

5.3. zonat e mbrojtura;

6. një listë e objektivave mjedisore të përcaktuara siç kërkohet në direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

7. për ujin sipërfaqësor, ujërat nëntokësore dhe zonat e mbrojtura, duke përfshirë një identifikim të veçantë të rasteve siç kërkohet në direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian.

8. dhe informacioni shoqërues i kërkuar po nga ai nen;

9. një përmbledhje të analizës ekonomike të përdorimit të ujit, ashtu siç kërkohet në direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10. një përmbledhje e programit ose programeve të masave ashtu siç e kërkon direktiva kornizë e ujërave 2000/60 e Bashkimit Evropian;

10.1. një përmbledhje e masave të ndërmarra për të plotësuar kërkesa e direktivës kornizë të ujërave 2000/60 e Bashkimit Evropian;

10.2. një raport i hapave praktike dhe masave të marra për të aplikuar parimin e mbulimit të kostove të përdorimit të ujit në përputhje me direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.3. një përmbledhje e masave të marra për të plotësuar kërkesat e direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.4. një përmbledhje e kontrolleve për nxjerrjen dhe pompimin e ujit, duke përfshirë dhe referencën që i bëhet regjistrave dhe identifikimit të rasteve në të cilat janë bërë përjashtime sipas direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.5. një përmbledhje e kontrolleve të bëra për shkarkimeve/derdhjeve të burimit me një pikë dhe aktivitete të tjera që kanë ndikim mbi statusin e ujit, në përputhje me parashikimet e direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.6. një identifikim të rasteve në të cilat shkarkimet direkt në ujin nëntokësor janë të autorizuar në përputhje me dispozitat e direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.7. një përmbledhje e masave të ndërmarra në përputhje me direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.8. një përmbledhje e masave të marra për të parandaluar ose ulur ndikimin e incidenteve aksidentale të ndotjes;

10.9. një përmbledhje e masave të marra për zonat e ujit të cilat ka të ngjarë të mos arrijnë objektivat sipas kërkesave të direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.10. detaje të masave të marra për të shmangur rritjen e ndotjes së ujit të marinës në përputhje me direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.11. detaje të masave të ndërmarra për të shmangur rritjen e ndotjes në ujërat e marinës, në përputhje me direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

10.12. një regjistër i programeve të tjera më të detajuara dhe i planeve të menaxhimit për rrethet e baseneve lumore që merren me nën-basene, sektorë, çështje ose tipe uji të veçanta, s'bashkua me një përmbledhje të përmbajtjeve të tyre;

11. një përmbledhje e informacionit publik dhe e masave këshilluese të marra, rezultatet e tyre dhe ndryshimet e planit të bërë si rezultat;

11.1. një listë e autoriteteve kompetente në përputhje me direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

11.2. pikat e kontaktit dhe procedurat për marrjen e dokumentacionit dhe informacionit veçanërisht detajet të masave të kontrollit të miratuara në përputhje me direktivën kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian dhe të të dhënave aktuale të monitorimit të mbledhura;

B. Përditësimi i parë si dhe përditësimet e tjera të planit të menaxhimit të basenit lumor duhet të përmbledhin gjithashtu dhe:

1. një përmbledhje të të gjitha ndryshimeve ose përditësimeve që prej kohës së botimit të versionit të mëparshëm të planit të menaxhimit të basenit lumor, duke përfshirë dhe një përmbledhje të rishikimeve që do të realizohen sipas direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian;

2. një vlerësim i progresit të bërë drejt arritjes së objektivave mjedisore, duke përfshirë prezantimin e rezultatit të monitorimeve për periudhën e planit të mëparshëm në formën e hartës, dhe një shpjegim për çdo objektiv mjedisor që

nuk është realizuar;

3. një përmbledhje dhe një shpjegim i masave të parashikuara në versionet e mëparshme të planit të menaxhimit të basenit ujor, të cilat nuk janë realizuar;

4. një përmbledhje e masave shtesë të brendshme të miratuara sipas direktivës kornizë të ujërave 2000/60 të Bashkimit Evropian, që prej kohës së botimit të versionit të mëparshëm të planit të menaxhimit të basenit lumor.

ZAKON Br. 04/L-1470 VODAMA KOSOVA

Skupština Republike Kosova

Na osnovu clana 65 (1) Ustava Republike Kosova,

Usvaja

ZAKONA O VODAMA KOSOVA

POGLAVLJE I

Član 1

Cilj

1. Vodeni resursi su imovina od opšteg interesa i imovina Republike Kosovo, koja se čuvaju i štite zakonom.

2. Ciljovog zakonaje:

2.1. da obezbedi razvoj postojećih korišćenje vodnih resursa, koja su neophodna za zdravlje ljudi, zaštitu životne sredine i socijalno-ekonomski razvoj Republike Kosovo;

2.2. zasnivanje principa i načela o optimalnom raspoređivanju vodnih izvora, oslanjajući se na cilje korišćenje;

2.3. zaštitu vodnih izvora od zagađenja, prevelikog korišćenja i zloupotrebe;

2.4. utvrđivanje institucionalnih struktura za upravljanje vodnim resursima.

Član 2

Delokrug

Ovim zakonom uređuju se sva pitanja koja se odnose na: površinske vode, jezera, akumulacije, rezervoare, prirodne izvore, podzemne vode, vlažna zemljišta, parcele blizu rečnih obala, pitanja koja se odnose na njihovo upravljanje, korišćenje i raspodelu voda, čuvanje i zaštitu voda, kao i zaštita od štetnog delovanja voda, uključujući bujice, poplave, suše, erozije, objekte i vodnu infrastrukturu, finansiranje za vode kao i uslove, načine i delovanja kojim se mogu koristiti ili izručivati/ispuštati vode.

Član 3

Pristup informacijama

Uređuje pitanja koja se odnose na: pristup informacijama o vodama, učešćivanje javnosti u procesu odlučivanja koje se odnosi na upravljanje vodom, procenu uticaja različitih strategija, planove i programe o životnoj sredini, procenu uticaja određenih projekata, sprečavanje ili kontrolu havarija u prisustvu opasnih materija, integrisane ekološke dozvole za rad i instaliranja koja uticu na vodnu sredinu.

Član 4

Definicije

1. Upotrebljeni izrazi u ovom zakonu imaju sledeće značenje:

1.1. **Upravljanje vodama** - celokupna aktivnost, odluka i mera koje se odnosi na vodu, planiranih i sprovedenih u cilju postizanja objekta za razvoj vodnih resursa;

1.2. **Podzakonski akt** - doneti akti od Ministarstva ili Vlade uključujući administrativna uputstva, pravilnike, rešenja itd.;

1.3. **Nadležni organi** - autoritet ili autoriteti, utvrđeni prema Poglavlje II i III ovog zakona;

- 1.4. **Breg** - zemljište uz jezere, reke, rezervoare i protoke koje utiče ili je pod uticajem ovih vodnih tela;
- 1.5. **Pravo na vodu** - vodne dozvole i druge koncesije za vodu;
- 1.6. **Štetan efekat voda** - dejstvo voda kojim se oštećuje imovina i predstavlja opasnost za čoveka;
- 1.7. **Erozija** - uništenje stena od delovanja vode, koje dovode do dubine ili proširenja rečnog brega;
- 1.8. **Objekti i oprema** - infrastruktura koja je potrebna za upravljanje i nadziranje vodama;
- 1.9. **Koncesija** - oblik pismenog ugovora kojim nadležni organi dozvoljavaju imaocu koncesije da uživa jednu od ekskluzivnih prava za donošenje, korišćenje i izručivanje voda na osnovu uslova koncesije;
- 1.10. **Dobro hemijsko stanje površinskih voda** - hemijska neophodna situacija za ispunjavanje objekta životne sredine za površinske vode i ne prekoračuje standarde kvaliteta životne sredine;
- 1.11. **Dobro hemijsko stanje podzemnih voda** - situacija jedne mere podzemnih voda, koje ispunjavaju sve uslove i objektivne životne sredine za podzemne vode i ne prekoračuje standarde kvaliteta životne sredine za podzemne vode;
- 1.12. **Vodna dozvola** - pismeno dato pravo od institucija određenih ovim zakonom, za korišćenje ili izručivanje jedne određene količine vode u utvrđenom cilju i vremenu;
- 1.13. **Reka** - unutrašnje vodno telo koja u najvećem delu teče po površini zemlje, ali koja može jednim delom svoga toka teći i ispod zemlje;
- 1.14. **Jezero** - jedna količina površinske unutrašnje vode, ustajale;
- 1.15. **Opasne materije** - supstance ili grupa otrovnih supstanci koje su postojane i supstance sa bioakumulacionim osobinama ili grupe supstanci koje uzrokuju podjednak rizik;
- 1.16. **Zaštita od štetnog delovanja voda** - preduzimanje aktivnosti ili sprovodljivih mera sprečavanja ili smanjenja štetnog delovanja vode;
- 1.17. **Ministarstvo** - odgovorno Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja;
- 1.18. **Ministar** - Ministar Ministarstva Sredine i Prostornog Planiranja;
- 1.19. **Zagađenje** - direktni ili indirektni rezultati aktivnosti ljudi, supstanci ili zagrevanja vazduha, vode ili zemljišta koje može biti štetno za zdravlje ljudi ili kvalitet vodnih ili kopnenih ekosistema koji direktno zavise od vodnih sistema koje rezultira na oštećenje imovine, pogoršavaju ili posreduju na reakciju i drugo korišćenje životne sredine;
- 1.20. **Zagađivač** - svaka opasna supstanca koja uzrokuje zagađenje;
- 1.21. **Dovod** - povremeno pokretanje voda, od površinskog vodnog tela, u cilju stvaranja rezervi i njihovu upotrebu;
- 1.22. **Vodni sliv** - površina zemlje iz koje cela površina slivanja izliva preko jedne sekvencije vodenih struja, rečnih i po mogućnosti jezera za more preko jednog zaliva, širokog zaliva ili delte;
- 1.23. **Rečni sliv** - površina zemlje iz koje cela površina dotoka slivanja izliva preko jedne sekvencije vodenih struja, rečnih i po mogućnosti jezera za more preko jednog zaliva, širokog zaliva ili delte;
- 1.24. **Pod sliv** - površina zemlje od koje cela površina slivanja teče preko jedne serije struja, rečnih i po mogućnosti jezera kod jedne posebne tačke u jednom sloju vode - normalno jedno jezero ili jedan rečni tok;
- 1.25. **Upotreba vode** - usluge vode, zajedno sa drugim aktivnostima pružanja usluga sa vodom;
- 1.26. **Lice** - fizičko ili pravno lice, kojim može biti javno ili privatno;
- 1.27. **Vodni resursi** - sve unutrašnje, površinske ili podzemne vode, akviferi i atmosferske padavine,

uključujući i vodno zemljište.

1.28. **Vodni režim** -je ukupnost parametara koji određuju stanje količine i kvaliteta voda, za određeno vreme i mestoobuhvativši: nivo vode, tokove, pravac i brzinu proticanja, fizičke, hemijske i radioaktivne osobine, biološki sastav, aluvialninanos i druge;

1.29. **Prihvatljivi ekološki protok** –minimalni dovod, koji obezbeđuje prirodni ekuilibar i ekosistem u vezi vode;

1.30. **Vodeni nalog**– akt za administriranje i menadžiranje vodenih resursa u periodu validnosti vodenedozvole;

1.31. **Vodeni uslovi** –akt za utvrđivanje uslova i sastava dokumentacije za izgradnju novih objekata i rekonstrukciju postojećih objekata, zamenu tehnologije i drugih radova koji se ne tretiraju kao gradnja, koji privremeno ili periodično mogu da utiču na režim voda;

1.32. **Vodena saglasnost** – utvrđivanje i usaglašavanje dokumentacije koja se prilaže zahtevu za izdavanje vodene saglasnosti sa vodenim uslovima, zakonodavstvom za vode i dokumentima planiranja;

1.33. **Vodni režim** -kompleks prirodnih ili veštačkih, hidroloških, hidromorfoloških i hidrauličkih osobina površinskih i podzemnih voda, jedne specifične zone tokom jednog vremenskog perioda;

1.34. **Region rečnog sliva** - površina zemljišta, nastale od jednog ili više susedna rečna sliva, zajedno sa podzemnim vodama koji je identifikovan ovim zakonom, kao i jedinica za upravljanje rečnim slivom;

1.35. **Retenzija**- privremeno održavanje vode od padavina na kontigentu- rezervaru, jezeru itd;

1.36. **Vodeni potok**- vodena struja stvorena za vreme padavina na visokim šumskim predelima;

1.37. **Prioritarne substance** - identifikovane substance u skladu sa Zakonodavstvom o životnoj sredini na snazi i okvirnom direktivom za vode 2000/60;

1.38. **Korišćenje voda**- usluge i druge aktivnosti koje mogu imati posebni uticaj na stanje i režim voda;

1.39. **Ispuštanje** - ispuštanje zagađenih voda, tretiranih ili netretiranih, upotrebljenih, kanalizacionih voda, hemijskih proizvoda ili pod proizvoda, industrijskog otpada i supstanci, bez obzira na njihovu prirodu, u površinske i podzemne vode, površinu zemljišta, ispod zemljišta ili u iskopana mesta.

1.40. **Korito** - prirodna udubljenje, u kojoj stalno ili povremeno teče voda ili u kojoj se nalazi stajaća vodna tela;

1.41. **Veštačkovodno telo** - površinsko telo stvoreno ljudskom aktivnošću;

1.42. **Površinsko vodno telo**- diskretni elementi i u punom značenju površinskih voda, kao i jezera, akumulacije, vodotoci i kanali;

1.43. **Unutrašnje vode**- sve stajaće vode ili tekuće vode preko površine jednog terena i sve podzemne vode u pravcu bazamenta zemlje preko koje je merena teritorijalna vodena širina;

1.44. **Podzemne vode**- sve vode koje se nalaze ispod zemljine površine u zoni sadržavajuće vode i u direktnom kontaktu sa zemljom ili tabanom;

1.45. **Površinske vode**- unutrašnje vode, osim podzemne vode, privremene vode i morske vode, izuzev hemijskog statusa gde treba da se obuhvate također i teritorijalne vode;

1.46. **Zona ugrožena erozijom**- zona koja delovanjem vode ili vetra, dovodi do ispiranja, razjedanja ili klizanja zemljišta, kao i drugih štetnih delatnosti koje ugrožavaju javno zdravlje ljudi, njihovo bogastvo i poremećaj vodnog režima i prostornog planiranja;

1.47. **NIJZ** – Nacionalni institut za javno zdravlje;

1.48. **HMIK** – Hidrometrološki institut Kosova.

Clan 5 Sprovođenje

1. Upravljanje vodama je delatnost od državnog interesa koja se obavlja u skladu sa odredbama ovog zakona.
2. Sprovođenjem mera predviđenih ovim zakonom ne dozvoljava se ugrožavanje statusa voda.
3. Sve mere, standardi iz oblasti voda i ciljevi zaštite životne sredine, sprovode se kao minimalni zahtevi koji se moraju ispuniti kod upravljanja imenadžiranja vodama.

Clan 6 Načela za postojano upravljanje

1. U skladu sa ciljevima zaštite, čuvanja, dugoročnog postojanog korišćenja i upravljanje vodama zasniva se na:

1.1. **Ekološki, socijalni i ekonomski koncept** - vode su deo prirodnih procesa i treba zaštititi kao staništa flore i faune i sa njihovim upravljanjem bezbediti javni interes utvrđen zakonom;

1.2. **Načelo brinjanja** - ako postoji opasnost da određena aktivnost može uzrokovati štetno delovanje vode ili štetno delovanje od vode, ali za to nema naučni dokaz, preduzimaju se aktivnosti zasnovane na odgovarajućoj proceni opasnosti i neophodnu za obezbeđivanje visokog nivoa zaštite vode i od vode;

1.3. **Načelo sprečavanja** - mere neophodne aktivnosti za zaštitu voda iza zaštitu od štetnog delovanja voda trebaju se preduzeti u ranijoj fazi, sprečavajući pojavu rizika, ili nastajanje bilo koje štetne posledice po vode;

1.4. **Načelo smanjenja korišćenja vodnih resursa** - što znači da uslučajevima aktivnosti koje mogu imati uticaj na vode, svaki ima obavezu da pažljivo i racionalno koristi vodu, spreči zagađenje voda i izbegne bilo koju negativnu uticaj i opasnost po javno zdravlje i životnu sredinu;

1.5. **Načelo integriteta** - što znači da tokom upravljanja vodom, treba predvideti mogućnost međusobne povezanosti površinskih i podzemnih voda, njihov međusobni odnos i odnos sa ekosistemom zavisnim od vode i drugih medijama u životnoj sredini kao što su sektori poljoprivrede i industrija koje treba imati u obzir pri upravljanju vodom;

1.6. **Načelo „zagađivač plaća”** - što znači, svako lica koje uzrokuje ili dozvoli ispuštanje i nastajanje zagađenja odgovaraće finansijski i krivično za sve proizilaze troškove uključujući i troškove za sprečavanje zagađenja, potrebne mere kontrole, administrativne troškove, troškove obnavljanja i nadoknađivanja, uskladu sa ovim zakonom;

1.7. **Načelo „zagađivač plaća”** - što znači da korisnik vode platiti sve troškove proizilaze od ponuđenih usluga u koje će biti uključeni i troškovi korišćenja vodnih resursa kao i troškovi za životnu sredinu;

1.8. **Načelo sprečavanja zagađenja** - Namestunalaženja zagađenja, ispuštanje zagađujućih bakterija i supstancija sprečavaju se na mestu njihovog nalaženja;

1.9. **Načelo vremenske perspektive** - rokove u planovima i rešenjima za upravljanje i upravljanje vodenim resursima treba uskladiti sa vremenskom perspektivom i očekivanim efektima;

1.10. **Načelo učestvovanja javnosti i pristup informacijama** - što znači da nadležni organi imaju zadatak, da imaju u obzir obezbeđivanje pristupa informacijama za sve zainteresovane stranke, prilikom odlučivanja koje se odnosi na vodne resurse;

1.11. **Načelo učestvovanja zainteresovanih stranki** - nadležni organi su obavezni da osiguraju da će u postupku usvajanja odredbi imati u vidu interese zainteresovanih stranki;

1.12. **Načelo univerzalnosti vodne usluge** - osigurava se putem: nediskriminacije, postojanošću usluga, kvalitetu, efikasnosti, transparentnosti, prihvatljivoj vodoprivrednoj ceni i sveobuhvatnim obuhvatanjem sferi izvršavanja usluga.

Član 7 **Vodeni resursi**

1. Vode nisu predmet vlasništva fizickih ili pravnih lica, bez obzira na pravni status vlasništva na kojem se one nalaze.
2. Vađenje, korišćenje, akumuliranje, izmena pravca, izgradnja, ispuštanje kao i druge delatnosti prema vodama, vrše se pod uslovima, načinima i postupcima utvrđeni ovim zakonom.

Član 8 **Veštačka vodna bogastva**

1. Veštačka vodna bogastva obuhvaćaju:

1.1. vodene resurse koji su stvoreni kao rezultat pomeranja ili uređivanja prirodnih vodnih tokova;

1.2. dobijanje vode, eksploataciju i nerata ili sličnih delatnosti.

2. Nezavisno od podstava 1.1., stava 1. ovoga člana, vodni resursi koji su stvoreni ciljem na pravo voda, ali koji se ne mogu upotrebiti za opštu upotrebu, ne mogu biti veštačka vodna bogastva.

3. U slučaju kada, vodeni resursi iz podstava 1.1., stava 1. ovog člana u privatnom vlasništvu, Ministar rešenjem može ih objaviti javno veštačko vodno bogastvo, a procedura registracije prostora, kao javno vodno bogastvo, vrši se u skladu sa ovim zakonom.

4. Status javno veštačko vodnog bogastva može prestati, kada se ne ispunjavaju predviđeni uslovi Zakonom.

5. Ministar sa posebnim podzakonskim aktom, urediće način objave ili gubitka statusa, iz stava 4. ovoga člana.

Član 9 **Formiranje statusa prirodnog vodenog bogastva**

1. U cilju zaštite voda, opšteg korišćenja vode, drugog vodenog bogastva koje se vrše za potrebe javnog interesa, vlasnika ili posednika zemljišta i vodenih resursa, može se ograničiti njihovo korišćenje, u skladu sa zakonom.

2. U cilju slobodnog pristupa ka vodenim resursima, pravo prelaženja vrši se u skladu sa Zakonom.

Član 10 **Ogranicavanja za javnu upotrebu**

1. Tranzicije u fizički prostor i vode, može se dozvoliti samo za ciljeve izgradnje i instaliranja opreme javne infrastrukture; izgradnju opreme zaveštačka bogastva, predviđene ovim zakonom i podzakonskim aktima, proizašli iz ovoga zakona; sprovođenim merama za poboljšanje hidromorfoloških i biološki karakteristika, površinskih voda; sporovođenim merama za zaštitu prirode; izgradnju potrebne opreme; izgradnju objekata za upotrebu voda; zaštiti od poplava; korišćenje prirodnih banja i postavljanje određene opreme, za javnu sigurnost i spašenje.

2. Vlasnik ili posednik zemlje, mora ostaviti slobodan pristup u svom zemljištu i vodenom bogastvu i treba dozvoliti javnu upotrebu vodenog bogastva predviđene ciljeve, prema stavu 1. ovoga člana.

3. Javno korišćenje zemljišta, oko vodnih bregova za javnu upotrebu, treba se dozvoliti, ako takva upotreba, vlasniku ne uzrokuje neku štetu.

4. Vlasnik ili posednik opreme javne infrastrukture, mora isključiti javnu upotrebu, na zonama gde je postavljena oprema, ako je u interesu zaštite ljudskog zdravlja.

5. Vlasnik ili posednik voda i vodenih resursa, nema pravo kompenzacije za ograničenja iz stava 1. ovoga člana, osim obične štete.

Član 11 **Obaveze u pogledu istraživanja vode**

1. Za ciljeve istraživanja voda, za potrebe snabdevanja pijućom vodom, posmatranja za javni interes za vode, vlasnik

ili posednik zemljišta, dužan je da dozvoli ovlašćenim licima iz javnih službi da vrše sve poslove u vezi sa javnom službom i da dozvoli slobodan pristup na toj zoni.

2. Vlasnik ili posednik vodnih resursa, bregova ili drugog zemljišta, za naglašene potrebe iz stava 1. ovoga člana, dužan je da dozvoli upotrebu njihove opreme i instalaciju koje se upotrebljava za uzimanje uzoraka vode.

3. Vršioc radova iz stava 1. ovoga člana, dužan je da i posle završetka poslova, zemlju i objekte, da vrati na predhodno stanje.

4. Vlasnik ili posednik vodnih resursa, bregova ili drugog zemljišta, za vršene poslove prema stavu 1 i 2. ovoga člana ima pravo kompenzacije za učinjenu štetu.

Član 12 **Eksproprijacijamovine za javnu upotrebu**

1. Za javnu upotrebu voda ili bregova, u slučajevima kada je neophodno, Vlada Kosova“ u nastavku: Vlada”, može zatražiti eksproprijaciju ili ograničavanje prava vlasnika, odnosno vlasnika zemlje, vode ili bregova, u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine.

2. Za izgradnju objekata i opreme za vodu, predodređene za javne usluge prema ovom zakonu, prava vlasnika na vodnim resursima i vodnim bregovima, mogu se dobiti, u skladu sa Zakonom o eksproprijaciji nepokretne imovine.

POGLAVLJE II **NADLEŽNOSTI I ODGOVORNOSTI**

Član 13 **Odgovornosti Ministarstva**

1. Ministarstvo je odgovorno za:

1.1. izradu zakona i drugih podzakonskih akta u kojima se radi o svim pitanjima za vodene resurse Republike Kosovo;

1.2. primenu zakona i podzakonskih akata i drugih pravila iz oblasti vodenih resursa, obuhvata i druge zakone iz oblasti životne sredine;

1.3. za razvoj politike iz oblasti vodenih resursa, kao i objektivna iz Vladinog programa za oblast vodenih resursa i životne sredine;

1.4. izradu Državne strategije za vodene resurse i Planova za Menadžiranje vodenim resursima a. univou rečnog sliva;

1.5. upravljanje i menadžiranje svih vodenih resursa na teritoriji Republike Kosovo;

1.6. izvršavanje svih poslova i administrativne aktivnosti, profesionalne i drugih organizativnih i razvojnih poslova koji se obavezuju ovim zakonom;

1.7. usku saradnju sa drugim relevantnim ministarstvima Republike Kosovo, u vezi sa resursima voda i životnom sredinom;

1.8. međugraničnu saradnju sa susednim državama i šire u oblasti vodene resurse.

Član 14 **Opštine**

1. Opština je odgovorna za izdavanje dozvola za vode utvrđene prema podzakonskom aktu za dozvolu za vode.

2. Opština je odgovorna i na osnovu članova 40, 46, 47, 49, 51, 55, 57, 68 i 72 ovog zakona.

POGLAVLJE III
ORGANI I JEDINICE KOJE SE OSNIVAJU ZAKONOM O VODAMA

Clan 15
Međuministarski odbor za vode

1. Sa ovim zakonom stvara se Međuministarski odbor za vode.
2. Međuministarski odbor je telo za koordinaciju i donošenje odluka koja razmatra sistematska pitanja u vezi upravljanja sa vodama, usklađivanje potreba i raznih interesa, kao i predlaže mere za razvoj, korišćenje i zaštitu vodenog sistema Kosova.

Clan 16
Sastav odbora

1. Međuministarski odbor za vode se sastoji od pet (5) članova.
2. Članovi međuministarskog odbora za vode su Premijer Kosova i četiri (4) ministra linije. Odborom rukovodi premijer Kosova.

Clan 17
Funkcije

1. Međuministarski Odbor za vode daje mišljenje i preporuke za:
 - 1.1. predlog zakona i druge podzakonske akte i pravila koja se odnose na uređenje pravila iz oblasti voda u celini;
 - 1.2. sprovođenje zakona i drugih podzakonskih akata i drugih pravila koja se odnose na upravljanje voda;
 - 1.3. izradu i usvajanje Državne strategije za vode;
 - 1.4. razvoj politika iz oblasti voda;
 - 1.5. rešavanje finansijskih politika iz oblasti voda.

Clan 18
Pravilnik i obavljanje administrativno-tehničkih poslova

1. Međuministarski Odbor za vode, donosi i izrađuje Pravilnik rada koju usvaja Vlada Republike Kosova.
2. Sredstva za troškove rada Međuministarski Odbor za vode, obezbeđuju se iz budžeta Republike Kosovo.

Clan 19
Izveštavanje

Međuministarski Odbor za vode, priprema godišnje izveštaje koje izveštava pred Vladom i Skupštinom Republike Kosova.

Clan 20
Institut Kosova za Vode

1. U cilju razvoja, istraživačkog napretka i projekcije, Ministarstvo osniva Kosovski institut za vode, kao nezavisni organ.
2. Zadaci, odgovornosti i finansiranje Instituta Kosova za Vode, utvrđuju se Statutom o delatnosti Instituta.

Clan 21

Regionalni autoritet za rečne slivove

1. U cilju administriranja voda, na osnovu ovog zakona, na teritoriji slivova, utvrđenih ovim zakonom, Kosovo se tretira kao jedan Region rečnih slivova.
2. Za region iz stava 1. ovog člana, osniva se Regionalni Autoritet rečnih slivova, u daljem tekstu : Autoritet.
3. Sedište autoriteta je u Prištini.
4. Autoritet izveštava Ministra.

Clan 22

Zadaci i odgovornosti Autoriteta

1. Autoritet vrši poslove i zadatke predviđene Zakonom i obavezan je da:
 - 1.1. prikuplja neophodne podatke za utvrđivanje izvora, količine i svojstva voda;
 - 1.2. preduzima neophodne mere za očuvanje površinskih i podzemnih voda;
 - 1.3. izrađuje ocenu o svakom slivu;
 - 1.4. obezbeđuje menadžiranje delova međunarodnog vodotoka, na teritoriji Kosova;
 - 1.5. rukovodi i održava registar zaštićenih vodenih zona;
 - 1.6. izrađuje planove za menadžiranje voda za sliv;
 - 1.7. izrađuje i sprovodi program za monitorisanje i mera;
 - 1.8. stara se za sprovođenje mera za zaštitu od štetnih mera voda u vodotoku;
 - 1.9. prikuplja, obrađuje i stara za podatke za posmatranje voda;
 - 1.10. prikuplja, obrađuje i stara za podatke o registru objekta i vodene opreme;
 - 1.11. osniva, stara i priprema registar zagađivača u vodotoku;
 - 1.12. predlaže eksproprijaciju zemljišta, gde se nalaze podzemne vode, neophodne javno snabdevanje;
 - 1.13. prikuplja finansijska sredstva od naknada, doprinosa, budžeta, grantova;
 - 1.14. obavlja finansijske – administrativne poslove za doticni vodotok;
 - 1.15. afirmiše tehničke metode za zaštitu voda;
 - 1.16. obavlja dodatne zadatke, utvrđene Podzakonskim Aktom Ministarstva.

POGLAVLJE IV

Clan 23

Međugranične rečne vode

1. Upravljanje međugraničnim rečnim vodama i vodotocima vrši se u skladu sa ovim zakonom i u skladu sa međugraničnim dogovorima ratifikovanih od Republike Kosovo sa susednim državama i šire.
2. Svi korisnici površinskih i podzemnih voda, obavezni su da tokom ispuštanja upotrebljenih voda, ne uzrokuju štetnu delatnost na okolnu životnu sredinu i druge sfere životne sredine.

3. Nadležni organi na državnom nivou trebaju da koordinišu planove i program mera za upravljanje i menadžiranje međugraničnih voda.

4. Rečni slivovi koji pokrivaju teritoriju Republike Kosovo sa jednim ili više graničnih država i šire utvrđuje se kao regija međunarodnog sliva.

Clan 24

Negativni uticaji Kosovskih voda na susedne države

1. U slučajevima opasnosti od zagađenja kao i neočekivanih zagađenja ili izručenja zagađenih voda ili nekih drugih uticaja od neke reke koja prelazi granice Republike Kosova, Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja, u saradnji sa relevantnim ministarstvima, informišu strane države koje se izlažu opasnosti od nastalog stanja.

2. Ministarstvo, obavezuje se da identifikuje uzroke i posledice od zagađenja i drugih negativnih uticaja i u što kraćem vremenskom roku započne procedure za preduzimanje sanitarnih mera, i procedure za negociranje i usklađivanje delatnosti sa nadležnim organima susednih država radi sprovođenja mera za smanjenje kao i eliminisanje opasnosti na prvom izvoru odakle je došlo zagađenje ili drugi negativni efekat u vodi.

Clan 25

Negativni uticaji od susednih država

1. U slučajevima poremećaja - akcidenata ili pretnji od negativnih uticaja na vode od neke od susednih država, MSPP u saradnji sa MUP i MSP, dužan je da odmah pokrene postupak za informisanje susedne države, o novonastaloj situaciji i o posledicama.

2. U slučaju da susedna država ne deluje u skladu sa međunarodnim bilateralnim sporazumom, u saradnji sa relevantnim ministarstvima pokreće postupak međunarodnog nadležnog organa sa ciljem da se susedna država koja rizikuje vode obaveže na ispoštovanje međunarodnog sporazuma.

POGLAVLJEV OPŠTE ODREDBE ZA KORIŠĆENJE VODA

Clan 26

Vodni režim

1. Vodni režim je sveobuhvatnost parametra koji utvrđuju kvalitativno i kvantitativno stanje voda.

2. Zabranjuje se obavljanje svih radova koji uzrokuju izmenu stanja vode.

3. Intervenisanje u cilju poboljšanja, rehabilitacije i održavanja statusa vode, vrše se u skladu sa planovima za upravljanje rečnim slivovima.

Clan 27

Korišćenje voda

1. Korišćenje voda uključuje aktivnosti uzimanja, vadenja, izmene pravca površinskih i podzemnih vodotokova za:

1.1. konsumiranje od strane čoveka, za vodu za piće i pripremanje hrane, poljoprivredu, industriju, tehnologiju i druge potrebe;

1.2. proizvodnju električne energije;

1.3. turizam i rekreaciju;

1.4. aktivnosti dostavljanja i ispuštanja kao i druge delatnosti prema vodi.

Clan28

Prednosti za korišćenje voda

1. Ako ima više od jednog zahteva za korišćenje vode od jednog istog vodnog tela, za koje nije izdata dozvola za korišćenje vode, dozvola se izdajena osnovu prioriteta:

- 1.1. snabdevanje stanovništva pijucim vodom, pripremanje hrane i za napajanje stoke;
- 1.2. potrebe poljoprivrede;
- 1.3. potrebe industrije i ekonomije;
- 1.4. potrebe proizvodnje elektricne energije i druge potrebe;
- 1.5. potrebe nekonsumirajućeg sektora-rekreacija;
- 1.6. potrebe punjenja flašavodoma komercijalna potreba.

Clan 29

Opšte korišćenje voda

1. Vode su od opšteg korišćenja ako:

- 1.1. vode se koriste za potrebe domaćinstva;
- 1.2. nisu potrebni objekti i druga oprema za korišćenje vode;
- 1.3. ne menja se vodni režim i pravo na podjednako korišćenje voda, od strane drugih lica;
- 1.4. vode se koriste za gašenje požara i za preduzimanja neophodnih sanitarnih i drugih mera u vanrednim slučajevima ili nepogodama i drugim aktivnostima od javnog interesa.

POGLAVLJEVI

PLANIRANJE

Clan 30

Osnovni dokumenti planiranja

1. Osnovni dokumenti za planiranje i postojani razvoj sa vodnim resursima na teritoriji Republike Kosovo su:

- 1.1. Državna strategija za vode;
- 1.2. Planovi za Upravljanje Rečnim slivovima.

Clan 31

Državna strategija za vode

1. Državna Strategija za Vode, izrađuje se od Ministarstva za vremenski period od dvadeset(20) godina, sa mogućnošću razmatranja i popunjavanja svakih pet (5) godina.

2. Državna Strategija za Vode, usvaja se od Skupštine Republike Kosovo na predlog Vlade Republike Kosovo.

3. Državna strategija za vode, izrađuje se u saradnji sa nadležnim organima javne administracije za ekonomiju, finansije, poljoprivredu, seoski razvoj, trgovinu, industriju, zdravstvo, transport, komunikaciju, energiju, kulturno nasleđe, javna i privatna preduzeća, civilno društvo i drugi organi iz oblasti životne sredine.

Član 32 **Planovi za upravljanje rečnim slivovima**

1. Za svaki rečni sliv, priprema se Plan za menadžiranje rečnog sliva.
2. Za pripremu Plana za menadžiranje rečnih slivova odgovoran je Autoritet.
3. Plan za Upravljanje rečnim slivom izrađuje se za vremenski period od šest (6) godina.
4. Sa predlogom Ministarstva, Vlada Republike Kosova, usvaja Plan Upravljanja Rečnim Slivom.
5. Planovi za Upravljanje rečnim slivovima, sprovode se putem izdavanja vodnih dozvola, koncesija i putem drugih instrumenata ovog zakona.
6. Organi i institucije koje imaju pravo i obaveze u vezi sa upravljanje vodama u vodotocima reka, su obavezni da rade u skladu sa Planom za Upravljanje Rečnim Slivovima.
7. Sadržaj planova za upravljanje vodnim slivovima određeni su u Prilogu 1 ovoga zakona.

Član 33 **Izrada, revizija, informisanje, konsultovanje sa javnošću** **o Planu upravljanja rečnim slivovima**

1. Da bi obezbedili učešće javnosti u izradi plana, biće objavljen i iznet u javnost plan za upravljanje rečnim slivovima:
 - 1.1. vremenski rok i program rada za izradu nacrt plana;
 - 1.2. sagledavanje značajnih pitanja iz oblasti upravljanja vodom, najmanje tri (3) godine od perioda da je predmet plana;
 - 1.3. primerak plana za upravljanje rečnim slivovima Najmanje godinu dana pre početka perioda da je predmet plana.
2. Vlada Republike Kosova, usvaja odluku za iznošenje nacrt plana na javno sagledavanje.
3. Odluka se objavljuje u Službenim novinama Republike Kosova.
4. Javno razmatranje organizuje Ministarstvo, za vreme trajanja javnog razmatranja Ministarstvo je obavezna da organizuje stručni debat o planu.
5. Ministarstvo je obavezna da sačini zapisnik sa javne debate i stručno razmatranje i njemu priloži stenografske beleške sa razmatranja.

Član 34 **Program mera**

1. Sa predlogom Autoriteta, Vlada usvaja program mera, za sprovođenje objekta predstavljenih u Državnoj nacionalnoj strategiji za vodu i Planu za upravljanje rečnim slivovima.
2. Program utvrđenih mera iz stava 1. ovog člana, treba da sadrži osnovne mere potrebne za postizanje objekta koji se odnose na zaštitu, uređenje i korišćenje voda.
3. Osnovne mere na osnovu stava 2. ovog člana, treba da obuhvate:
 - 3.1. mere koje se trebaju sprovesti za zaštitu voda;
 - 3.2. mere predviđenih ovim zakonom i podzakonskim aktima proizišlih iz ovog zakona;
 - 3.3. predviđene mere za zaštitu životne sredine i prirode zakonom na snazi;

- 3.4. mere predviđenih aktima o ribolovstvu;
 - 3.5. mere koje osiguravaju postojani kvalitet pijuće vode;
 - 3.6. mere predviđenih za rekreaciju i pranje.
4. Mere koje se sprovode za uređenje voda:
- 4.1. sprovedene mere za zaštitu i balansiranje količine vode sprovedenemere za zaštitu od štetnih uticaja voda sprovedene mere za održavanje voda; i određivanje prostora za izgradnju vodne infrastrukture;
 - 4.2. Sprovedenemere za korišćenje voda;
 - 4.3. sprovedenemere za dopuštanje korišćenja voda;
 - 4.4. sprovedene mere za nadoknađivanje koštanjakorišćenja voda;
 - 4.5. mere zaafirmisanje postojanog korišćenja voda.
5. Program mera takođe može da obuhvati i druge mere, da bi se postigli bolji uslovi za vode, kada se oni trebaju sprovesti posebno, radi primenesporazuma za redukovanje opterećenja zagađenja voda, afirmisanje i optimalno korišćenje voda, kao i pripremanje i proučavanje pitanjazaštite voda.
6. Program i mere takođe, trebaju da utvrde prioritete za sprovođenje mera predviđenihstavom 3. ovog člana.
7. Na osnovu podataka kada se konsultuje da se sa Državnomstrategijom za vode i Planom za upravljanje rečnim slivovima, nisu mogli postignuti ciljevi za individualna vodna tela, Ministarstvo će identifikovati razloge, istražiti, poboljšati praćenje programa i predložiti Vladi donošenje dodatnih mera, uključujući utvrđivanje datihmera.
8. Vlada treba da razmotri i kada je neophodno da ispuni program mera za svakih šest(6) godina.
9. Vlada, u vezi sa sprovođenjem mera, izveštavat ce Skupštinu Kosova, svake druge (2) godine.

Član 35 **Program monitorisanja voda**

1. Programza monitorisanje voda izrađuje Ministarstvo, koju usvaja Vlada.
 - 1.1. Program monitorisanja se izrađuje za period od četrdeset (40) godina, sa mogućnosti preispitivanja, dopune i izmene, na osnovu podataka monitorisanja.
 - 1.2. Nadležnost za sprovođenjemonitorisanja je HMIK.
 - 1.3. Odgovoran za monitorisanje količine i kvaliteta površinskih, podzemnih i akumulacionih voda je HMIK.
 - 1.4. Odgovoran za monitorisanje količine i kvaliteta vode koja se koristi za pice je NIJZ i ponudaci usluga vode.

Član 36 **Povezanost između Strategije i Plana za upravljanje rečnim slivovima sa drugim sektorialnim strategijama i planovima**

1. Prostorni i sektoralni planovi koji mogu da imaju uticaja na zaštitu, uređenje i korišćenje voda treba da definišu zaštićena i ugrožena područja.
2. Izradivac prostornih i sektoralnih planova tokom izrade treba imati u vidu pravni režim kojim se uređuje prekršaji fizickih prostora na područjima utvrđenim iz stava 1. ovog clana.
3. Izrađivač prostornih planova u postupku njene pripreme, treba da definiše fizički prostor koji je povezan sa izgradnjom objekata i vodne opreme utvrđen u Kosovskoj strategiji za vode i Planu za upravljanje rečnim slivovima.

POGLAVLJE VII

Član 37 Objekti i vodna oprema

1. Objekti i vodna oprema prema ovom zakonu, su objekti namenjeni za:

- 1.1. utvrđivanje vodnog režima: brana sa opremom i njihovim akumulirajućim objektima, rezervoare, retencione i bazene, uređena korita reka, potoka i erozivnih površina, kružne kanale, pumpne stranice, zaštitne zidove;
- 1.2. osiguranje transporta i pripremanje vode za snabdevanje stanovništva, industrijske potrebe i druge vodoprivredne i komunalne potrebe;
- 1.3. osiguranje, donošenje i pripremanje vode za navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta, primanje i dostavljanje površinskih i podzemnih voda- seđenje;
- 1.4. dostavljanje i korišćenje vode za proizvodnju električne energije.

Član 38 Pravni status objekta i vodene opreme

1. Status vodnih objekata i opreme dobija se ili gubi na osnovu rešenja koje donosi Ministar.
2. Donošenje rešenja iz stava 1. ovog clana, nece se dozvoliti ako objekti i oprema nemaju upotrebnu dozvolu - vodnu, građevinsku.
3. Status vodnih objekata i opreme prestaje da važi onda kada oni bivaju nepotrebni za interes javnosti.

Član 39 Formiranje objekta i vodene opreme

1. Vodni objekti i oprema prema ovom zakonu, utvrđuju se kao javno vlasništvo ili vlasništvo operatera javnih usluga.
2. Vodni objekti i oprema, mogu se uključiti u transakcije, samo između lica iz stava 1. ovog clana.
3. Kada su vodni objekti i oprema u javnom vlasništvu ili vlasništvu operatera javnih usluga prema ovom zakonu, druga lica koji teže da za svoje namene koriste vodni objekat i opremu za aktivnosti koje ne ugrožavaju ili ometaju aktivnosti za koje je izgrađen vodni objekat i oprema za koje je data vodna dozvola od Ministarstva, mogu da učestvuju kao investitori.
4. Stranke iz stava 3. ovog clana, su zaduženi da redovno i investiciono održavaju vodne objekte i opremu proporcionalno sa izvršenim investicijama i obimom korišćenja za druge namene.
5. Recipročni sporazumi u vezi sa pravom i zaduženjima za korišćenje i održavanje između vlasnika vodnih objekata i opreme i stranki iz stava 4. ovog clana, uredit će se ugovorom.
6. U slučaju neuspeha ili likvidiranja operatera javnih usluga, vodni objekti i oprema prelaze u javno vlasništvo.

Član 40 Finansiranje za izgradnju vodnih objekata i opreme

1. Odobrenjem Ministarstva, zainteresovano lice može učestvovati kao investitor u izgradnji vodnih objekata i opreme koje izgrađuje Ministarstvo, opština za zaštitu od štetnih efekata vode ili druge ciljeve.
2. Pravno i fizičko lice iz stava 1. ovog člana, može da dobije pravo vlasništva nad vodnim objektima i opremom.
3. Prava i zaduženja između vlasnika vodnih objekata i opreme i stranki iz stava 1. ovog člana uređuje se ugovorom.

Član 41 **Korišćenje objekata i opreme za vodu**

1. Imalac vodnog prava, treba da osigura zaštitu vodnih objekata i opreme za zaštitu od štetnih efekata vode, izgradnju posebnih objekata kao i da ukloni sve iznete defekte.
2. Vodnom dozvolom ili koncesijom za vode, utvrđuje se zaduženje za osmatranje prirodnih fenomena u vezi sa posebnim korišćenjem vodnog vlasništva i procenu uticaja objekata i postrojenja u vodnom režimu kao i način dostavljanja podataka Ministarstvu.
3. Imalac vodnog prava je zadužen da ima pravilnik za korišćenje i održavanje vodnih objekata i opreme.

Član 42 **Brane i akumulacije**

1. U cilju postizanja konstruktivne vodoprivredne i funkcionalne sigurnosti, brane se projektuju, izgrađuju i koriste prema prethodnoj tehničkoj dokumentaciji izrađenoj u skladu sa podzakonskim aktom koje donosi Ministarstvo i drugim zakonima.
2. Pravno lice koji upravlja sa branom, dužan je da jednu kopiju studije prosledi ministarstvu, najdalje trideset(30) dana, pre početka punjenja i pražnjenja akumulacije.

Član 43 **Osmatranje brana**

1. Osmatranje i korišćenje brana vrši se u skladu sa tehničkom dokumentacijom i uslovima vodne dozvole.
2. Ako se u slučaju osmatranja konstatuju nedostaci koji mogu da rizikuju stabilnost brane i pratećih objekata, pravno lice koji upravlja branama, zadužen je da odmah obavesti Ministarstvo.
3. Fizička ili pravna lica koji osmatraju brane moraju biti licencirani od ovlašćenih organa za ovo pitanje.
4. Fizička i pravna lica su obavezna da izveštavaju o sigurnosnoj situaciji brana, svakih šest meseci, kao i da preduzimaju adekvatne mere za rehabilitaciju brane.

Član 44 **Alarmiranje u slučaju rizika**

1. Pravno lice koji upravlja branama zadužen je:
 - 1.1. da čuva projekat za posledice, uslučaju neočekivanog uništenja ili prolivanja brane;
 - 1.2. da instalira i održava opremu za obaveštenje i uzbunjivanje;
 - 1.3. da organizuje i osigura obaveštenje i uzbunjivanje u slučaju opasnosti;
 - 1.4. da se sistemom obaveštenja i uzbunjivanja zabrane poveže sa komunalnim sistemima, teritorijama koje su potencijalno ugroženi u slučaju neočekivanog uništavanja ili prolivanja brane.

POGLAVLJE VIII **UREĐENJE I KONTROLISANJE VODA**

Član 45 **Zaštita od štetnog delovanja voda**

1. Zaštita od štetnog delovanja voda uključuje aktivnosti i mere za zaštitu i obezbeđenje od poplava, zaštitu od erozije i bujica, kao i uklanjanje posledica od štetnog delovanja vode.
2. Zaštita od štetnog delovanja voda vrši se pod uslovima, načinom i predviđenim postupkom ovog zakona i zakonodavstva na snazi.

Član 46 **Nadležnosti za zaštitu od štetnih poplava voda**

1. Nadležna za zaštitu od štetnih delovanja vodai zaštitu od erozije i drugih štetnih delovanja u urbanim zonama, granice gradskezone je opština.
2. Za zaštitu od štetnih delovanja vodai zaštitu od erozije i drugihdelovanja vode u području rečnog sliva nadležan je Autoritet.
3. Opštine i autoritetirečnog sliva nadležni su i za uređenje i zaštitu zaštitne infrastrukture rečnih korita, uključujući i planinske zapreke, zaštitne zidove i druge zaštitne objekte.
4. Finansiranje za uređenje i održavanje se vrši iz budžeta Kosova, ministarstva, opštine idrugih izvora.
5. Ministarstvo prati koordinaciju aktivnosti koji se poduzimaju od opština i Autoriteta vodenih slivova iz stava 1,2,3i4, ovog člana.
6. Sve preduzete aktivnosti i mere na uređenju, održavanju i zaštiti od voda, uključujući i eroziju obavezni suda se izvršavaju u skladu sa Državnom strategijom za vode i planovima za upravljanje rečnim slivovima, uključujući i planove razvoja i urbane planove opština.

Član 47 **Program za zaštitu od štetnih delovanja voda**

1. Program za zaštitu od štetnog delovanja voda izrađuju opštine i autoritet u saradnji sa drugim organima državne uprave nadležene za izvršavanje poslova iz oblasti voda.
2. Ministarstvo sa podzakonskim aktom određuje sadržaj, način i postupke programa.

Član 48 **Zaštita obala vodotoka i akumulacija**

1. U cilju zaštite korita, obala vodotokova, kanala, tunela, vodnih akumulacija, zabranjeno je:
 - 1.1. izgradnja vodnog pravca u vodotocima i kanalima;
 - 1.2. vadenja peska, šljunka, kamenja, deponiranje zemljišta, bacanje otpada, cvrstog materijala i izrucivanje tecnih materija u vodotokove, jezera, akumulacije i njihove obale;
 - 1.3. izgradnja drugih objekata koja ne služe za zaštitu od potopa, na najmanjoj udaljenosti od trideset (30) metara, od linije visokih nivoa vode, vodotokova i akumulacijama;
 - 1.4. izvođenje radova u blizini vodotokova, jezera, akumulacija, tunela koji bi mogli rizikovati stabilnost zaštitnih objekata ili njihovu upotrebu, kao i prenošenje štetnih i opasnih materija;
2. Promena smera, vađenje peska, šljunka, kamenja, izgradnja objekata se vrši samo pod uslovima, način i postupak na osnovu ovog zakona.
3. Uslovi, kriteri i procedure određuju se sa podzakonskim aktom donošen od Ministarstva.

Član 49 **Nadležni za zaštitu potokai objekata za vodu**

1. Nadležni za zaštitu korita, obala vodotokova, kanala, tunela i akumulacija su:
 - 1.1. unutar urbanih zona, opštine;
 - 1.2. unutar granice rečnog sliva, Autoritet;
 - 1.3. Ministarstvo prati i nadgleda radove i aktivnosti preduzetih za zaštitu obala vodotokova i akumulacija.

Clan 50 **Monitoring visokih voda**

1. Utvrđivanje linije visokih voda utvrđuje Ministarstvo, na osnovi službenih podataka iz Hidrometeorološkog Instituta Kosova.
2. Autoritet je obavezan da prati i osmatra fenomene i vodne pojave i da obaveste Ministarstvo u vremenskom roku od petnaest (15) minuta.
3. Ministarstvo je dužno da pre redovnog i vanrednog objavljivanja zaštite od potopa, tokom i nakon redovne zaštite od potopa da prati i osmatra stanje vodnog nivoa, da precizira talas potopa kao i da kratkoročnu i dugoročnu prognozu za padavine.

Clan 51 **Zaštita od erozije i regulisanje bujica**

1. Ministarstvo je nadležno za utvrđivanje granica erozivnog područja i područja ugroženog od erozije.
2. Opština je nadležna za utvrđivanje erozivnih zona unutar urbanih zona, dok za granice i erozivno područje unutar rečnog sliva nadležna je autoritet.
3. Opština i autoritet utvrđuju mere i poslove za zaštitu erozivnih zona i uređenje bujica na osnovu tehničke dokumentacije i u skladu sa planovima upravljanja rečnim slivovima.
4. Finansiranje za održavanje i uređenje bujica i aktivnosti za zaštitu od erozije vrši Ministarstvo, opština i autoritet.
5. Sredstva se osiguravaju od prihoda Kosovskog budžeta i sopstvenih prihoda.
6. Ministarstvo prati koordinaciju aktivnosti koja se preduzima od opština i autoriteta iz stavova 1, 2 i 3 ovog člana.

Clan 52 **Mere za zaštitu erozivnih zona**

1. Mere za zaštitu od erozivnih zona u smislu ovog zakonasu:
 - 1.1. Zabranavađenja peska, šljunka i kamenja;
 - 1.2. Zabranauništavanja, seče i iskopavanja drveća i žbunja;
 - 1.3. Zabrana za ispašu životinja;
 - 1.4. Pošumljavanje, sađenje trave i opoјasivanje kanalima, podizanje mrida.
2. Seca drveća može se vršiti u uslovima, na nacin i postupcima koji obezbeđuju zaštitu od erozije kao i u skladu sa Zakonom za šume.
3. Kriteriji, načini i postupci utvrđuju se odlukom od nadležnih organa.

Clan 53 **Stvaranje erozije i nadoknađivanje štete**

Pravno i fizicko lice koji svojim nepravilnim delovanjem na radnim površinama ili drugim delatnostima uzrokuju eroziju kojim oštećuju imovinu drugih pravnih i fizickih lica, uključujući i druge objekte zaduženi su da na njihov račun preduzmu mere za zaštitu i sprečavanje erozije, kao i mere za uklanjanje štetnih posledica i da nadoknade pricinjenu štetu.

Clan 54 **Proglašenje erozivne zone**

1. U područjima u kojima su erozija i bujice takvog intenziteta i obima prouzrokuju štetne posledice na vodotoke, zemljište, objekte i druge nekretnine, odlukom ministarstva, proglašavaju se erozivnim zonama.

2. Izuzetno od stava 1. ovog člana, Vlada Kosova može jednu zonu proglasiti erozivnom, kada je potrebna zaštita velikih vodoprivrednih objekata, telekomunikacije kao i drugih objekata od javnog značaja.
3. U roku od dvanaest (12) meseci, od dana objavljivanja erozivne zone, Vlada na predlog Ministarstva, podzakonskim aktom utvrdi mere i delatnosti za zaštitu erozivne zone.
4. U područjima proglašenim kao erozivne zone, mogu se izgraditi investicioni objekti i ako se tokom izgradnje menjaju katastarske zone, nakon što su ispunjeni zahtevi i uslovi predviđeni ovim zakonom.
5. U slivovima prirodnih jezera, veštačkih akumulacija ili u područjima gde je predviđena izgradnja akumulacija treba uporedo da izvođenjem građevinskih radovima preduzeti mere i delatnosti protiv erozije.

Član 55 **Bujice - uređenje bujica**

1. Uređenjem bujica vrši se i uređenje erozivnih površina rečnog sliva.
2. Tehničkom dokumentacijom za uređenje bujica utvrđuju se obale i rečni pojas bujice od mesta sakupljanja do mesta izlivanja u reku ili drugu sredinu.
3. Objektima za uređenje bujice u urbanim zonama upravlja opština i autoritet.
4. Opštine i autoritet su obavezne da na njihovim područjima preduzmu mere za uređenje rečnih slivi u urbanim zonama.
5. Pravna i fizička lica koja svojim delatnošću uništavaju objekte za uređenje bujica zaduženi su da svojim sopstvenim sredstvima to nadoknade ili da vrate na prvobitno stanje.

Član 56 **Zaštita i poboljšanje vodnog režima vadenjem inerata iz rečnog korita i obala vodnih tela površinskih voda**

1. U cilju zaštite vodnog režima, rečnog korita i obale vade se inerti - pesak, šljunak i kamenje, iz tela površinske vode u određenim segmentima.
2. Određivanje segmenata gde se može vaditi pesak, šljunak i kamenje vrši se u skladu sa Državnom strategijom za vode i Planom za upravljanje rečnim slivom.
3. Dok se ne usvoji Državna strategija i Plan upravljanja rečnih sliva ovo pitanje se rešava odlukom Ministarstva.
4. Vadenje peska, šljunka i kamenja iz površinskog vodnog tela, vrši se u uslovima, na način i postupcima na osnovu vodne dozvole.

Član 57 **Obaveštenje i obaveze**

1. Opštine i autoritet obavezni su da u što kraćem vremenskom roku obaveste ministra u slučaju opasnosti od erozije i bujica.
2. Ministarstvo se obavezuje da stanovništvo izloženo opasnosti odmah obavesti i osigura adekvatne informacije o preduzetim merama i savetuje koje će se mere preduzeti u cilju zaštite ljudskih života, zdravlja i imovine.

POGLAVLJE IX **ZAŠTITA VODA**

Član 58 **Klasifikovanje površinskih vodnih tela**

1. U cilju zaštite i poboljšanja kvaliteta voda, površinska vodna tela tretiraju se sa ekološkog i hemijskog aspekta.

2. Ministar, podzakonskim aktom, uradiće klasifikovanje površinskih vodnih tela.
3. Parametri ekološkog i hemijskog stanja, iz stava 1. ovog clana, trebaju se utvrditi odredbama o zaštiti životne sredine.

Clan 59 **Klasifikovanje podzemnih vodnih tela**

1. U cilju zaštite i poboljšanje kvaliteta voda, podzemnih vodnih tela, treba se uraditi klasifikacija po klasama, u skladu sa količinskim i hemijskim stanjem.
2. Parametri kolicinskog i hemijskog stanja iz stava 1. ovog clana, utvrduju se podzakonskim aktima o zaštiti životne sredine.
3. Ministar će podzakonskim aktom klasifikovati podzemna vodna tela.

Clan 60 **Ispuštanje zagađenih voda**

1. Zabranjuje se, osim vodnom dozvolom, ispuštanje mase iz industrijskog tečnog otpada, poljoprivrednog i urbanih crnih voda kao i ulja upotrebljena u kanaliziranju ili u sistemu za ceđenje u površinska i podzemna vodna tela, blizu rečne obale i vlažnog zemljišta.
2. Ministarstvo će podzakonskim aktom utvrditi uslove, načine, parametre i granične vrednosti ispuštanja zagađenih voda u javnu kanizacionu mrežu i postojeću životnu sredinu.

Clan 61 **Zabranjivanje dubrenja i upotreba hemijskih preparata**

Na zonama poplava zabranjuje se upotreba organskih i neorganskih supstanci za đubrenje zemljišta, prskanje voća zazaštitu biljaka blizu reka, akumulacija i rečnih obala u udaljenosti od trideset (30) metara.

Clan 62 **Zabranjivanje pranja motornih vozila**

Zabranjuje se pranje plovniha, motornih vozila i druge opreme na obalama i u površinskim vodama.

Clan 63 **Bacanje supstanci i otpada**

1. Zabranjuje se bacanje čvrstih, tečnih i gasovitih supstanci i otpada koji zbog fizičkih, hemijskih i bioloških osobina rizikuju zdravlje ljudi, kvalitet površinskih i podzemnih voda, floru i faunu vode, otežavaju proticanje vode, rizikuju objekte i vodnu opremu.
2. Zabranjuje se bilo koja vrsta transporta opasnih supstanci, materija i otpada blizu akumulacija i zaštićenih zona vode osim sa posebnom dozvolom.
3. Zabranjuje se bilo koja izgradnja objekata i opreme namenjene za proizvodnju opasnih supstanci i materija u blizini površinskih i podzemnih vodnih tela ukljućujući i akumulacije.

Clan 64 **Obavezelica**

1. Pravna i fizička lica koji ispuštaju, bacaju, deponuju opasne i štetne supstance u vode, obale ili zaštićene zone obavezni su da slučaj izveste nadležnim organima.
2. Pravna i fizička lica koji svojim delatnostima uzrokuju posledice iz stava 1. ovog clana, zaduženi su da sopstvenim troškom nadoknade štetu ucinjenu drugim licima i vodnim resursima.

Član 65 **Prihvatljivi ekološki protok**

1. Prihvatljivi ekološki protok predstavlja minimalni dovod, koji obezbeđuje prirodnuravnotežu i ekosistem u vezi vode.
2. Prihvatljivi ekološki protok, utvrđuje se na osnovu istraživačkih radova.
3. Do stupanja na snagu pravilnika iz stava 4 ovog člana, prihvatljivi ekološki protok, utvrđuje se na osnovu hidroloških, hidrauloških, karakteristika, habitata zakarakteristične sezone, prema unapređenim metodama i standardima, kao isigurnost devedeset pet posto(95%)prosečnog mesečnog protoka.
4. Ministar, donosi posebni pravilnik kojim uređuje nacin prihvatljivog ekološkog protoka.
5. Pravilnik sadrži metodologiju i neophodna istraživanja, uzimajući u obzir specifičnosti lokalnog ekosistema i sezonske promene i procedure utvrđivanja ovog protoka.
6. Troškove za neophodna istraživanja snosi investitor, odnosno korisnik.

Član 66 **Zaštićene vodene zone**

1. U cilju zaštite vodenih izvora, ovim zakonom utvrđuju se tri zaštićene vodene zone:
 - 1.1. Zaštićene sanitarne zone;
 - 1.2. Zaštićene zone za strateške ciljeve;
 - 1.3. Ekološke zaštićene zone(Natura 2000).
2. Dotično Ministarstvo Sredine, podzakonskim aktom, usaradnju sa nadležnim autoritetom za zdravlje, određuje kriterije zasanitarne zaštićene zone.
3. Dotično Ministarstvo sredine, podzakonskim aktom, u saradnji sa Ministarstvom unutrašnjih poslova i Ministarstvom zdravlja, utvrdiće kriterijume za zaštićene zone za strateške ciljeve.
4. Zaštićene ekološke vodene zone, zone utvrđene i definisane, kako je predviđeno Zakonom o zaštiti prirode.
5. Zaštićene vodene zone oglašavaju se od Vlade, predlogom dotičnog ministarstva za sredinu.

Član 67 **Zaštita vodnog režima**

Kadakolicinski i kvalitativni uslovi u zaštićenoj vodnoj zoni mogu biti u opasnosti tada se aktivnosti vlasnika ili posedilaca zemljišta mogu zabraniti ili ograniciti.

Član 68 **Zona za pranje**

1. Nadležno Ministarstvo za zdravstvoće vršiti monitoring kvalitet vode za kupanje.
2. Ministarstvo u saradnji sa Ministarstvom zdravlja, opštinama i kompanijama za pružanje usluga vode sa podzakonskim aktom određuje zone za kupanje.

POGLAVLJE X **STICANJE VODNOG PRAVA**

Član 69 **Pravo na vodu**

1. Pravo na pijaću vodu je osnovno pravo i bez predrasuda.

2. Podela i ostvarivanje prava na vodu ne sme da dovede do negativnih posledica po vodne resurse.

3. Pravo navodu se realizuje u uslovima, na način i postupak predviđenim ovim zakonom.

Clan70

Sticanje i uslovi sticanja vodnog prava

1. Sticanje vodnog prava obezbeđuje se:

1.1. vodnom dozvolom;

1.2. koncesijom.

2. Imalac vodnog prava, koristi vodu prema utvrđenim kriterijumima aktom za sticanje vodnog prava.

3. Koncesija, odnosno javno i privatno partnerstvo se vrši u uslovima, na način i postupak za podelu koncesije o korišćenju voda ovim zakonom i zakonom na snazi.

Clan71

Postupci za izdavanje vodne dozvole

1. Postupci za dobijanje vodne dozvole su:

1.1. Vodni uslovi;

1.2. Odobrenje za vodu;

1.3. Vodna dozvola;

1.4. Uredba za vode.

2. Procedura za vodene uslove, vodenu saglasnost, vodenu dozvolu i vodeni nalog regulisaće se sa podzakonskim aktom ministarstva.

Clan 72

Vodna dozvola

1. Vodna dozvola izdaje se za:

1.1. vađenje vode za opšte korišćenje;

1.2. ispuštanje zagađenih voda;

1.3. izgradnju, ponovnu izgradnju ili demoliranje objekata i opreme koje utiče na vodni režim;

1.4. aktivnosti rudnika i geološke radove koje utiču na vodni režim;

1.5. za hidrogeološka istraživanja i sakupljanje podataka;

1.6. eksploataciju peska, šljunka, kamenja i gline;

1.7. korišćenje voda u cilju korišćenja električne i geotermalne energije;

1.8. druge aktivnosti koje mogu da uticu na vodni režim.

2. Vodna dozvola nije potrebna za: korišćenje bunara, izvora, cisterni i sličnih objekata za snabdevanje domaćinstva pijaćom vodom, gašenje požara i preduzimanje hitnih sanitarnih i drugih mera u slučaju opšte opasnosti.

3. Vodnom dozvolom određuje se namena, način i uslovi korišćenja vode, izrucivanje zagađenih voda, režim rada objekata i postrojenja, deponovanje cvrstog, tecnog otpada kao i drugih uslova.

4. Vodna dozvola prema ovom zakonu, za korišćenje međugraničnih voda i izručivanje zagađenih voda u međugraničnu vodu izdaje se u skladu sa međugraničnim sporazumom ili međunarodnom konvencijom.

5. Pravo korišćenja ili izručivanja zagađenih voda stečeno na osnovu vodne dozvole ne može se preneti na druga lica bez odobrenja nadležnog organa.

6. Ministarstvo izdaje vodnu dozvolu podzakonskim aktom. Ministarstvo može da delegira nadležnosti kojim opštine i autoriteti rečnog sliva mogu da izdaju vodnu dozvolu.

7. Vodna dozvola se razmatra najmanje svake pet (5) godine.

8. Imalac vodnog prava, obavezuje se da informiše izdavača dozvole u slučaju izmene u delu, tehnologiji i korišćenju vode ili druge slučajevne kada mogu da imaju značajan uticaj na vodni režim.

Član 73 **Važenje vodne dozvole**

1. Vodna dozvola izdaje se u utvrđenom vremenskom roku u zavisnosti od vrste objekta i opreme kao i cilja korišćenja vode, ali ne duže od petnaest (15) godina, osim dozvole za vađenje peska, šljunka i kamena iz korita i obala površinskih vodnih tela koje se izdaje u vremenskom roku od jedne (1) godine, uz mogućnost produžetka u zavisnosti od aluvijalnih nanosa u vodnom telu.

2. U slučaju izdavanja dozvola za vode za energetske potrebe rok dozvole može da bude do četrdeset (40) godina.

3. Vreme trajanja vodne dozvole počinje od momenta početka pravnog delovanja vodne dozvole.

Član 74 **Nosioc vodne dozvole**

Nosioc vodne dozvole može biti svako pravno i fizičko lice registrovan na Kosovu, uključujući i organe vlasti u uslovima, na način i postupke utvrđene ovim zakonom i podzakonskim aktima proizašli iz ovog zakona.

Član 75 **Zaduženja nosioca vodne dozvole**

1. Nosioc dozvole za korišćenje vode, ispuštanje voda, bacanje čvrstih, tečnih i gasovitog otpada, opasnih supstanci i materija zadužen je da vrši merenja količine upotrebene vode, ispuštenih voda kao i merenje čvrstog, tečnog i gasovitog otpada, opasnih supstanci i materija bačenih u vodno telo, u uslovima, na način i postupcima utvrđenih u vodnom dozvolom.

2. Nosioc vodne dozvole zadužen je da instalira i održava opremu za merenje zaduženja prema stavu 1. ovog člana.

3. Nosioc vodne dozvole zadužen je da u svako vreme dozvoli pristup licima ovlašćenim od državnih organa koji su izdali vodnu dozvolu.

Član 76 **Prestanak važenja vodne dozvole**

1. Pravo stečeno u vodnom dozvolom prestaje:

1.1. u svakom momentu kada nadležni državni organ za izdavanje vodne dozvole konstatuje; rizik zahteva za pijaću vodu, hitnim slučajevima, sušnim godinama, kvarenja vodnog režima u površinskim i podzemnim vodnim telima;

1.2. odustajanjem imalaca dozvole;

1.3. zbog prestanka delatnosti za koju je izdata vodna dozvola;

1.4. kada se za jedan period od više godina udana nekoristi pravo na vodnu dozvolu;

1.5. opozivom od strane izdavaoca dozvole, zbog nepoštovanja uslova vodne dozvole.

2. U slučajevima kada nedostatak vode rizikuje u toj meri potrebe korisnika pijaćom vodom u određenom području, prestaje važenje vodnih dozvola za korišćenje vode za proizvodnju električne energije, ribnjake, ambalažu vode, navodnjavanje poljoprivrednog zemljišta.

Član 77

Postupak za dobijanje i prestanak važenja Vodne dozvole

Ministar će podzakonskim aktom detaljnije utvrditi: postupak, sadržaj, formu, uslove, način, čuvanje i druga pitanja od značaja povezano za izdavanjem i oduzimanjem prava vodne dozvole.

Član 78

Delatnosti za koje se izdaje koncesija za korišćenje voda

1. Poslovne delatnosti, koje se realizuju korišćenjem vode iz površinskih i podzemnih vodenih tela, realizuje se putem podele koncesije, u skladu sa zakonom.

2. Koncesiju može da stekne pravno i fizičko lice i svaki biznis registrovan na Kosovu.

3. Koncesija se izdaje od ministarstva i deli se za:

- 3.1. korišćenje voda, za sistem navodnjavanja;
- 3.2. korišćenje vodene snage, za proizvodnju električne energije;
- 3.3. korišćenje voda za tehnološke potrebe;
- 3.4. korišćenje mineralnih i termalnih voda;
- 3.5. punjenje flaša vodom za komercijalne potrebe;
- 3.6. uzgajanje riba i vodenih životinja;
- 3.7. ponudu turističkih, sportskih i drugih rekreativnih usluga izgradnjom stalnih objekata i opreme.

4. Koncesija se ne može izdati kada se njome rizikuje snabdevanje vodom za pice, bilans proizvodnje hrane i drugih vodoprivrednih bilansa.

5. U vezi sa postupcima za izdavanje koncesije kao i drugih pitanja u vezi sa koncesijom na odgovarajući način sprovode se odredbe ovog zakona, obuhvativši i podzakonske akte i zakon na snazi za vodnu dozvolu.

6. Sredstva ostvarena izdavanjem koncesije ide u budžet Kosova.

Član 79

Izdavanje koncesije putem javnog konkursa

Koncesija se izdaje putem javnog konkursa organizovanog i realizovanog u skladu sa odredbama ovog zakona na snazi.

Član 80

Nadoknađivanje i ukidanje koncesije

Naknada i prekid koncesije uređuje se Zakonom o javnom i privatnom partneritetu.

POGLAVLJE XI SISTEM INFORMISANJA I UČESTVOVANJE JAVNOSTI

Član 81

Vodni informativni sistem

1. Vodni informativni sistem obuhvata mere i aktivnosti koje se odnose na registrovanje, transfer, zaštitu, korišćenje

podataka i drugih pitanja od značaja za upravljanje vodama.

2. Vodni informativni sistem obuhvata podatke :

- 2.1. količini i kvalitetu voda;
- 2.2. protokolu i katastru vodnog sistema;
- 2.3. protokolu svih dozvola;
- 2.4. registru supstanci izručenih od imaoaca vodne dozvole;
- 2.5. merama za rehabilitaciju i programe za zaštitu voda;
- 2.6. incidenti oštećenja voda inezgode životne sredine;
- 2.7. registrovanju štetnih i opasnih materija u vodne resurse;
- 2.8. aktivnostima koje su opasne po javno zdravlje i životnu sredinu;
- 2.9. analizama uticaja opasnih materija;
- 2.10. registru sa podacima o izgradnji, instaliranjima ili postojećim deponijama koje su opasne;
- 2.11. izveštaj o stanju površinskih i podzemnih voda.

3. Sva lica i institucije su obavezni da Ministarstvu i nadležnim organima pruže podatke o vodama.

4. Podaci vodnog informacionog sistema su javni i svako može imati pristup na njih osim na podatke koji se smatraju službenom tajnom.

5. Ministarstvo će podzakonskim aktom detaljnije utvrditi, način i ostala pitanja od značaja za vodni informacioni sistem.

Član 82
Vodni protokol

1. Vodni protokol je službena evidencija dozvola i izdatih koncesija za vode.
2. Vodni protokol je stalan i sadrži registar tehničke dokumentacije.
3. Vodni protokol održavaju nadležni organi za izdavanje vodnih dozvola i koncesija.
4. Primerci dozvole za vodu dostavljaju se Autoritetu rečnih slivova na osnovu podataka.

Član 83
Vodni katastar

1. Vodni katastar sadrži: topografske, hidrografske, hidrološke, hidrogeološke, tehničke i vodoprivredne podatke kao i druge podatke o kvalitetu i kvantitetu voda i tehničke podatke o objektima i postrojenjima vodnog sistema.

2. Autoritet vodi vodni katastar o:

- 2.1. površinskim vodnim telima;
- 2.2. podzemnim vodnim telima;
- 2.3. korisnicima, zagađivačima voda i mesta izručivanja voda;
- 2.4. erozivnim zonama i bujičnim tokovima;

2.5. objektima vodnog sistema koji su u javnom vlasništvu;

2.6. vodnom javnom dobru;

2.7. objektima i postrojenjima za snabdevanje javnosti pijaćom vodom.

3. Sva pravna i fizička, vladina i nevladina lica koja raspolažu drugim podacima koji se upisuju u vodni katastar iz stava 2. ovog člana, treba bez naknade da dostave podatke Autoritetu rečnog sliva za registrovanje.

Član 84 **Učestvovanje javnosti**

1. Izrađivač Državne strategije za vode i Plana za upravljanje rečnim slivom iznet će na javnu diskusiju nacrt Plan pre finalizacije.

2. Predlagači strategije i Plana informišu javnost jednu (1) godinu pre početka perioda izrade.

3. Predlagači osiguraju učešće javnosti, za izradu i usvajanje strategije i plana.

4. Pre početka izrade Državne strategije za vode i Plana za upravljanje rečnim slivom predlagač poziva organe centralne i lokalne vlasti, nevladine organizacije, imaoce prava na vodu i druga zainteresovana lica i informiše ih sa sadržajem predloga.

5. U skladu sa stavom 3. ovog člana predlagač obezbeđuje saradnju javnosti i treba da informiše javnost sa izveštajem, o avansiranjima na izradi, jednu (1) godinu pre početka perioda za koji se donosi Državna strategija za vode i plan za upravljanje rečnim slivovima.

6. Predlagač, treba da proglasi Državnu strategiju za vode i plan za upravljanje rečnim slivovima najmanje jednu (1) godinu pre početka perioda za koji se donosi Državnu strategiju za vode i Plan za upravljanje rečnim slivovima.

7. Pravna i fizička lica iz stava 4. ovog člana, mogu izneti primedbe na nacrt Plana u roku od dva (2) meseca od dana objavljivanja.

8. Na zahtev pravnih i fizičkih lica, Državna strategija za vode i plan za upravljanje rečnim slivovima razmatra se svake pete (5) godine.

9. Izmene i dopune se vrše na isti način i postupak za njihovo usvajanje.

10. Javnosti se obezbeđuje učešće u procedurama izdavanja dozvole za vode i koncesije koje se uređuju podzakonskim aktom za dozvolu za vodu.

POGLAVLJE XII **FINANSIRANJE**

Član 85 **Finansijski izvori**

1. Finansijska sredstva za upravljanje, menadžiranje i razvoj voda osigurava se od :

1.1. uplate za korišćenje voda;

1.2. uplata za izpuštanje voda;

1.3. uplate za vadenje inertnog materijala;

1.4. Kosovskog budžeta;

1.5. opština;

1.6. donacija i granti;

1.7. drugih finansijskih izvora u skladu sa Zakonom.

Clan 86

Uplata za korišćenje, izrucivanje u vode i vadenje inertnog materijala

1. Obveznici za plaćanje nadoknade za korišćenje vode su pravna i fizička lica koji na osnovu dozvole za korišćenje vode ispuštanja korišćenje inerata i koncesije, plaćaju u skladu sa ovim zakonom:

1.1. vadenje, akumulisanje, deponovanje, usisavaju ili koriste na drugi nacin prirodna ili veštacka tela za snabdevanje sa vodom za:

1.1.1. ljudsku potrošnju, putem sistema javne nabavke;

1.1.2. proizvodnja prehrambenih artikla;

1.1.3. potreba zaštite;

1.1.4. stočarstvo;

1.1.5. navodnjavanje poljoprivrednih zemljišta;

1.1.6. industrijske i tehnološke potrebe;

1.1.7. proizvodnju električne energije;

1.1.8. ambalažu vode za komercijalne potrebe;

1.1.9. uzgajanje ribe;

1.1.10. odvodnjavanje zemljišta;

1.1.11. intertno ispiranje;

1.1.12. druge aktivnosti koje uticu na režim vode ili na morfologiju sastava vode.

2. Obveznici za plaćanje naknade za ispuštanje zagađenih voda su pravna i fizička lica koja obavljaju aktivnosti ispuštanja zagađenih voda na osnovu ovog zakona;

3. Obveznici za plaćanje naknade za vadenje peska, šljunka i kamena su pravna i fizička lica koja obavljaju aktivnosti na osnovu dozvole za korišćenje površinskih vodenih tela iz rečnog korita, izdate na osnovu ovog zakona;

Clan 87

Slucajevi za koje se ne vrši uplata za korišćenje voda

1. Uplata za korišćenje voda se ne vrši u slucaju kada se voda koristi za:

1.1. povećanje podzemnih voda;

1.2. zaštitu životne sredine.

2. Uplata za vadenje inertnog materijala, ne placa se kada se pesak, šljunak i kamenje upotrebe za izgradnju i održavanje objekata za zaštitu od štetnih efekata voda i zaštitu.

Clan 88

Obaveza za uplatu racuna za vodu

1. Obaveza za uplatu računa za vodu nastaje na dan kada dozvola stvara pravne posledice.

2. Lice koje obezbeđuje usluge za snabdevanje vodom trećoj stranki biće obavezan za sve uplate koje proističu od korišćenja vode za ovu svrhu.

Član 89 **Namena sredstava od uplata**

1. Sredstva iz člana 85 ovog zakona, koristit će se za upravljanje i razvoj vodnih resursa.
2. Uplate koje proističu iz ovog zakona, neće se upotrebiti u administrativne svrhe ili umesto budžeta.
3. Uplate koje se vrše po članu 85 ovog zakona, koriste se za održavanje vodotokova i izgradnju, održavanje objekata za uređivanje vodotokova i zaštitu od štetnih dejstava voda.

Član 90 **Ostvarivanje sredstava od uplata**

1. Uplate iz člana 86 ovog zakona, uplaćuju se na račun Kosovskog Budžeta, na način i poduslovima koji se određuju vodnom dozvolom.
2. Ministarstvo svake godine dostavlja Vladi finansijski izveštaj o ostvarivanju sredstava od uplata.

Član 91 **Utvrđivanje visine uplate za korišćenje voda**

1. Vlada će podzakonskim aktom osnovati strukturu uplata vode, u skladu sa ovim zakonom.
2. Akt iz stava 1. ovog člana, kao osnovu imaće načela "zagađivač plaća" i "korisnik plaća."

Član 92 **Budžet**

1. Sredstva za upravljanje i razvoj voda predviđaju se budžetom Republike Kosova i opština.
2. Sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se za finansiranje aktivnosti i mera, predviđenih dokumentima programa i planova donetim u skladu sa ovim zakonom.

POGLAVLJE XIII

Član 93 **Sprovođenje zakona**

Sprovođenje ovog zakona i ostalih podzakonskih akata usvojene na osnovu ovog zakona, sprovodi Ministarstvo.

Član 94 **Inspekcijski nadzor**

1. Poslove inspekcijskog nadzora o sprovođenju ovog zakona i odredbi donetih na osnovu ovog zakona vrše inspektori voda iz ministarstva i ovlašćeni inspektor opština.
2. Inspektor voda vrši inspekcijski nadzor voda na nivou Kosova, dok ovlašćeni inspektor voda vrši inspekcijski nadzor voda na komunalnom nivou.

Član 95 **Prezentiranje inspektora**

1. Inspektor voda odnosno ovlašćeni inspektor voda je pravno lice, koji nezavisno obavlja inspekcijski nadzor, identitet i svoje ovlašćenje dokazuje legitimitetom i amblerom. Legitimitet izdaje i sekvstrira organ koji je izdao.
2. Formu i sadržaj legitimiranog formulara i emblema prema stavu 1. ovog člana, kao i način izdavanja i njenog sekvstriranja utvrđuje ministar podzakonskim aktom.

Član 96 **Imenovanje inspektora**

1. Inspektor za vode, imenuje se lice sa visokom stručnom spremom, inženjer građevinarstva- hidrotehnički smer, sa najmanje pet (5) godinaradnog iskustva u profesiji.

2. Ovlašćeni inspektor za vode imenuje se lice sa visokom stručnom spremom, inženjer građevinarstva- hidrotehnički smer, sa najmanje tri (3) godina radnog iskustva u profesiji.

Član 97 **Delokrug inspektora za vode i ovlašćenog inspektora za vode**

1. Inspektor voda, ovlašćeni inspektor voda u okviru nadležnosti utvrđenih ovim i drugim zakonima, ima pravo da:

- 1.1. kontrolira konstantuje ako se opšte korišćenje voda realizuje sa ovim Zakonom;
- 1.2. kontrolira i konstantuje ako sa parcelom oko obala deluje u skladu sa ovim zakonom;
- 1.3. izvrši kontrolu i konstantuje ako su pravna lica koji upravljaju vodnim slivovima izradili program za zaštitu od štetnih delovanja voda;
- 1.4. izvrši kontrolu i konstantuje ako su pravna lica koji upravljaju vodnim slivovima preduzeli mere i potrebne aktivnosti za zaštitu od štetnih delovanja voda;
- 1.5. kontroliše stanje vodotokova i međunarodnih voda;
- 1.6. vrši nadzor primene ovog zakona i odredbi donetih na osnovu ovog zakona i realizovanje međunarodnih dužnosti Kosova;
- 1.7. kontroliše sve radove vodnog sistema, izgradnje objekata i sve radove kojim mogu uzrokovati kvantitativne i kvalitativne izmene vodnog režima;
- 1.8. kontroliše sprovođenje vodne dozvole;
- 1.9. osmatra i kontroliše planove za upravljanje rečnog sliva;
- 1.10. kontroliše realizovanje planova i programa autoriteta;
- 1.11. kontroliše način korišćenja objekata i postrojenja;
- 1.12. kontroliše rezultate merenja, količine i kvaliteta upotrebljenih zagađenih voda kao i materijala vadenih iz vodotokova;
- 1.13. kontroliše funkcionisanje i ispravnost postrojenja za prečišćavanje voda;
- 1.14. kontroliše ispravnost i delovanje zaštitnih vodnih objekata i objekata za korišćenje voda;
- 1.15. kontroliše ispravnost opreme za utvrđivanje količina upotrebljene vode i izručenih zagađenih voda;
- 1.16. kontroliše opremu za merenje zagađenih voda i korišćenih inerata iz vodotokova;
- 1.17. kontroliše režim punjenja i pražnjenja akumulacija ako se vrši u skladu sa međunarodnim normama, odnosno vodnom dozvolom, da li je dat dovoljan prostor u akumulisanju za prihvatanje voda iznad nivoa u određenim periodima i da li se vrše osmatranja brana i drugih objekata vodnog sistema;
- 1.18. kontroliše i konstantuje korišćenje javnog vodnog bogastva u skladu sa ovim zakonom;
- 1.19. privremeno konfiskuje inertni material vaden iz vodotokova ili isecenih stabla iz zaštitnog šumskog pojasa kao i sredstva kojim je vaden inertni materijal iz vodotokova tokom njihovog transportovanja;
- 1.20. preduzme radi druge mere u cilju sprovođenja odredbi ovog zakona;

1.21. Inspektor voda je ovlašćen da uđe u svaki objekt ili preduzeće gde postoji osnovana sumnja da su kršene odredbe ovog zakona.

2. Tokom vršenja inspeksijskog nadzora inspektor voda i ovlašćeni inspektor voda rešenjem:

2.1. će narediti izbegavanje nedostataka koje će konstantovati tokom vršenja nadzora i odrediti rokove za njihovo izbegavanje;

2.2. će narediti preduzimanje mera u cilju zaštite od štetnog delovanja na vode i od voda, zaštitu od erozije i bujica;

2.3. će narediti prestanak izgradnje objekata i postrojenja za koje je potrebna vodna dozvola, ako se takvi objekti izgrađuju bez vodne dozvole ili objekat izgrađuje u suprotnosti sa uslovima predviđenim u vodnoj dozvoli;

2.4. će zabraniti korišćenje i izručivanje voda, vađenje peska, šljunka i kamenja, otvaranje bunara i druge aktivnosti i delatnosti koji utiču na vodni režim voda ili na morfologiju vodnog tela ako se delatnosti vrše bez dozvole ili u suprotnosti sa dozvolom;

2.5. da prekine privremeno ili na stalan način sve delatnosti koji su u suprotnosti sa ovim zakonom, ili sa nekim opštim aktom i da naredi povratak na pređašnje stanje;

2.6. da obavesti nadležne organe rečnih slivova i druge organe uprave o konstantovanim nepravilnostima i da od istih zatraži intervenisanje;

2.7. će zabraniti nastavljanje aktivnosti koji su u suprotnosti sa odredbama ovog zakona tamo gde ima potrebe izbegavanja istih, da naredi da se urade merenja koji će biti na račun odgovornog za aktivnosti ili delatnosti i privremeno sekvestira stvari kojim se vrše aktivnosti ili delatnosti;

2.8. će narediti preduzimanje mera i aktivnosti u cilju izbegavanja konstantovanih nedostataka.

3. Kada se konstantuje da su prekršene odredbe ovog zakona odredbe donete na osnovu ovoga Zakona, inspektor voda će pismeno izvestiti Ministra o nepravilnostima i nedostacima i rešenjem odrediti mere i rokove za njihovo eliminisanje.

4. Inspektor voda, ovlašćeni inspektor voda treba da obavesti policiju kada smatra da je izvršeno kazneno delo na vodnim bogastvima.

5. Tokom vršenja inspeksijskog nadzora inspektor prema stavu 1. ovog člana, može da zatraži prisustvo ovlašćenog službenika iz organa državne uprave.

Član 98 **Obaveze pravnih i fizičkih lica tokom vršenja nadzora**

Sa ciljem sprovođenja inspeksijskog nadzora, pravna i fizička lica obavezni su da omoguće nadležnom inspektoratu pravo na pristup i inspekciju lokala i dokumentacije pravnog i fizičkog lica, da dostave tražene podatke, objašnjenja i objavljivanja, da vrše merenja i uzimaju primerke i sakupe činjenice u skladu sa ovim zakonom.

Član 99 **Rešenja, naredbe i druge mere**

Nadležni inspektor prema ovom zakonu je nezavistan u vršenju inspeksijskog nadzora, donosi rešenja i preduzima druge mere u okviru prava, obaveza i ovlašćenja utvrđenim ovim zakonom.

Član 100 **Rešenje inspektora**

1. Na osnovu konstantovanog stanja inspektor voda, ovlašćeni inspektor voda, izradiće zapisnik sa konstantacijama o stanju i predloženim merama na osnovu kojeg se donosi rešenje kojim se pravna lica obavezuju za preduzimanje mera u skladu sa ovim zakonom.

2. Protiv rešenja inspektora voda, ovlašćenog inspektora voda, može se podneti žalba u Ministarstvo u roku od

petnaest (15) dana.

3. Protiv rešenja inspektora voda, ovlašćenog inspektora voda, može se podneti žalba, izneti Nezavisnoj komisiji za žalbe iz oblasti voda u okviru Ministarstva koji se formira od Ministra i treba se odlučiti u roku od trideset (30) dana od dana prijema žalbe.

4. Protiv rešenja drugog stepena nezadovoljna stranka ima pravo da pokrene tužbu o pravnom kontestu u Nadležnoj Sudu u roku od trideset (30) dana od dana prijema rešenja.

5. Žalba podneta protiv rešenja inspektora voda, ovlašćenog inspektora voda ne odlaže izvršenje rešenja, osim ako rešenjem nije drugačije predviđeno.

Clan 101 Sadržaj rešenja

1. Rešenje inspektora voda, ovlašćenog inspektora voda, posebno treba da sadrži :

- 1.1. broj i datum donošenja rešenja;
- 1.2. oznaku iz knjige inspektora voda, ovlašćenog inspektora voda;
- 1.3. opis konstantovanog stanja i kategorizaciju izgradnje odnosno dela objekta ili postrojenja koji se ne izgrađuje na osnovu vodne dozvole, projekta i rešenja o uslovima lokacije;
- 1.4. broj, datum i nadležni organ koji je izdao vodnu dozvolu za izgradnju ako je kao takva izdata;
- 1.5. podatke o parceli na kojoj se izgrađuje uz naglašavanje pravne osnove kojim se uređuju odnosi između vlasnika zemljišta, izvođača i investitora;
- 1.6. rok i upustvo o odstranjivanju nepravilnosti;
- 1.7. utvrđivanje visine troška o odstranjivanju izgradnje, odnosno delova koji se izgrađuje bez dozvole za izgradnju i utvrđivanje kazne za svako kašnjenje;
- 1.8. obrazloženje;
- 1.9. pravni savet i druge podatke uskladu sa zakonom.

Clan 102 Izvršenje Rešenja

1. Postupak za izvršenje rešenja počinje dostavljanjem rešenja stranki kojim se dozvoljava njeno izvršenje.
2. Pravno izvršenje rešenja sprovodi inspektor voda odnosno ovlašćeni inspektor voda, u skladu sa ovim zakonom i zakonodavstvom na snazi.
3. Ako investitor ne deluje prema rešenju iz člana 100. ovog zakona, rešenje izvršava inspektor voda, dok za lokalne inspekcije komunalnog nivoa, rešenje izvršavaju komunalni organi.

Clan 103 Troškovi izvršenja

1. Troškove izvršenja rešenja inspektora vode obezbeđuju se od Ministarstva, dok ovlašćeni inspektor voda iz budžeta opština, do naplate od izvođača.
2. Troškove za izvođenje rešenja iz stava 1. ovog člana, nadoknađuju se od investitora u skladu sa ovim zakonom i oni ne mogu biti veći od realnih troškova.

Clan 104

Nadzor delovanja ovlašćenog inspektora za vode

1. Ako inspektor voda utvrdi da ovlašćeni inspektor voda ne izvršava poslove za koje je ovlašćen u skladu sa ovim zakonom, zadužen je da odmah pismeno dostavi predlog Predsedniku opštine o preduzimanju poslova naime i na račun opštine.
2. Obavljanje poslova preduzetih od ovlašćenog inspektora voda, inspektor voda vrši do njihovog realizovanja.
3. Za izvršene poslove prema stavu 2. ovog clana, inspektor voda će obavestiti organ državne uprave o poslovima iz oblasti finansija.

Clan 105

Nadzor administrativnih akata od ovlašćenog inspektora za vode

Ako tokom obavljanja inspekcijiskog nadzora, inspektor voda, prema ovom zakonu utvrdi da su pravni akti izdati na osnovu ovog zakona u suprotnosti sa ovim zakonom, zadužen je da nadležnom drugostepenom organu pismeno dostavi predlog sa zapisnikom o konstantovanom stanju za poništavanje takvih pravnih akata.

Clan 106

Nadzor prema zakonitošću rada komunalnih organa

Nadzor prema zakonitošću rada komunalnih organa obavlja Ministarstvo, za poslove koji su njegova nadležnost.

Clan 107

Nadzor o zakonitosti rada komunalnih organa

1. Tokom vršenja nadzora o zakonitosti rada komunalnih organa, Ministarstvo obavlja sledeće poslove:
 - 1.1. prati zakonitost rada komunalnih organa i preduzima mere, aktivnosti, iznosi inicijative za realizovanje opštinskih nadležnosti koje se odnose na vode;
 - 1.2. povlači pažnju komunalnim organima, o prekoračenju njihovih nadležnosti utvrđenih ovim zakonom, koji su javnog interesa od lokalnog značaja;
 - 1.3. ističe materijalne i proceduralne nedostatke u radu opštinskih organa, koji će onemogućiti obavljanje rada utvrđenim ovim zakonom, koji su javnog interesa od lokalnog značaja;
 - 1.4. daje preporuke za direktno sprovođenje opštinske nadležnosti, za poslove koji se trebaju izvršiti u skladu sa ovim zakonom, na zahtev opštinskih organa;
 - 1.5. prati donošenje na vreme komunalnih akata utvrđenih ovim zakonom;
 - 1.6. daje inicijative i predloge komunalnih organa, ako konstantuje nesprovođenje ovog zakona kao rezultat posledica sukobljavanja međusobnih interesa;
 - 1.7. prati zakonitost rešenja koje usvajaju komunalni organi na rešenje pravnih poslova za prava, obaveze i interese fizičkog i pravnog lica usvojenih na osnovu ovog zakona i preduzme mere u skladu sa zakonom;
 - 1.8. na zahtev opštinskih organa, daje mišljenje i profesionalnu pomoć za predlog akte koji proizlaze iz ovog zakona;
 - 1.9. prati realizovanje transparentnosti u radu opštinskih organa, posebno sa aspekta redovnog, detaljnog i na vreme informisanja građana o radu utvrđenim ovim zakonom.
2. Za preduzete mere iz stava 1. ovog clana, Ministarstvo obaveštava komunalne organe.
3. Nakon upustava i mera preduzetih aktivnosti, komunalni organi treba da obezbede izvršavanje poslova prema stavu 1, ovog clana.

Član 108 **Poništenje rešenja za vodno pravo**

Ako se u slučaju izvršavanja inspekcijakog nadzora koji vrši inspektor voda utvrdi da su rešenjem za izdavanje vodne dozvole, koji je punosnažan u pravnom postupku, na vidljiv način prekršene odredbe ovog zakona, on ministru može da predlaže da poništi jedno takvo rešenje prema nadzornom pravu.

POGLAVLJE XIV **PRELAZNE ZAVRŠNE ODREDBE**

Član 109

1. Svaki objekat ili vodena oprema koja je bila upravljana od preduzeća registrovane kao hidroprivredno preduzeće u nadležnom organu, prećiće pod upravljanjem Ministarstva Sredine i Prostornog Planiranja.
2. Cela dokumentacija i bogastvo što je bilo registrovano od bivšeg zavoda za Hidroprivredu i Institut za hidroprivredu, Samoupravne Unije interesa vodne privrede Kosova, prećiće pod upravom Ministarstva sredine i prostornog planiranja.
3. Bogastvo, prava i dužnosti pravnih lica, prelaze u Ministarstvo Sredine i Prostornog Planiranja.
4. MSPP od postojećeg budžeta preuzima obavezu implementiranja ovog zakona sa postojećim kadrom, a kompletiranje sa novim osobljem vršiće se posle 2014 godine kada će se ostvariti uslovi za prijem novog osoblja.

Član 110

1. Svako lice koje radi za vodno bogastvo, punosnaženjem ovoga Zakona, treba da unutar roka od šest (6) meseci, predaje zahtev Ministarstvu, za dobijanje dozvole za vode.
2. Vlada, sa predlogom Ministarstva, unutar roka od šest (6) meseci, treba da objavi listu objekata i vodene opreme.
3. Sve površine zemljišta i objekata i vodne opreme određene kao vlasništvo za vode, trebaju se registrovati kao javno vlasništvo, unutar roka od dvanaest (12) meseci, od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
4. Planovi za upravljanje rečnim slivovima trebaju se doneti u roku od dvadeset i četiri (24) meseci.
5. Sve delatnosti vode, svih pravnih i fizičkih osoba, uskladiće se sa uslovima i procedurama ovoga Zakona, u roku od osamnaest (18) meseci.
6. Opštine, će uskladiti sve njene aktivnosti sa ovim zakonom, u roku od dvanaest (12) meseci, od dana stupanja na snagu ovoga Zakona.
7. Usklađivanje svih prostornih planova i sektorskih planova, sa planovima za upravljanje vodama, vršiće se unutar roka od osamnaest (18) meseci.
8. Svi podzakonski akti, proizašli iz ovoga Zakona, doneće se u roku od osamnaest (18) meseci.

POGLAVLJE XV **KAZNE ODREDBE**

Član 111

1. Sva lica koja postupaju u suprotnosti sa odredbama ovog zakona, ili odredbi donetih po ovom zakonu, smatraće se kao prekršaj i novčano se kažnjava od pet hiljada (5.000) € do sto hiljada (100.000) €.
2. Fizičko lice koji postupi u suprotnosti sa članom 10 ovog zakona, kazniće se od pet hiljada (5.000) € do deset hiljada (10.000) €, dok pravno lice od deset hiljada (10.000) € do trideset hiljada (30.000) €.
3. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 11 ovog zakona, kazniće se od deset hiljada (10.000) € do dvadeset

hiljada (20.000) €, dok pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada 100.000 €.

4. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 42 ovog zakona, kazniće se od deset hiljada (10.000) € do trideset hiljada (30.000) €, a pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do osamdeset hiljada (80.000) €.

5. Pravno lice koje postupi u suprotnosti sa članom 43, ovog zakona, kazniće se od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

6. Pravno lice koje postupa u suprotnosti sa članom 44, ovog zakona, biće kažnjen od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

7. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 47 ovog zakona, kazniće se od deset hiljada (10.000) € do četrdeset hiljada (40.000) €, a pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

8. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 55 ovog zakona, kazniće se od pet hiljada (5.000) € do deset hiljada (10.000) €, a pravno lice od deset hiljada (10.000) € do trideset hiljada (30.000) €.

9. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 60, ovog zakona, kazniće se od pet hiljada (5.000) € do dvadeset hiljada (20.000) €, dok pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

10. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 61 ovog zakona, kazniće se od deset hiljada (10.000) € do četrdeset hiljada (40.000) €, dok pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

11. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 62 ovog zakona, kazniće se od pet hiljada (5.000) € do trideset hiljada (30.000) €, a pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sedamdeset hiljada (70.000) €.

12. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 63, ovog zakona, kazniće se od deset hiljada (10.000) € do pedeset hiljada (50.000) €, dok pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

13. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 64 ovog zakona, kazniće se od deset hiljada (10.000) € do trideset hiljada (30.000) €, dok pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

14. Fizičko lice koje postupa u suprotnosti člana 69 ovog zakona, biće kažnjen od deset hiljada (10.000) € do trideset hiljada (30.000) €, dok pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

15. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 72, ovog zakona, kazniće se od deset hiljada (10.000) € do pedeset hiljada (50.000) €, dok pravno lice od pedeset hiljada (50.000) € do sto hiljada (100.000) €.

16. Fizičko lice koje postupi u suprotnosti sa članom 86 ovog zakona, kazniće se od hiljadu (1.000) € do deset hiljada (10.000) €, a pravno lice od trideset hiljada (30.000) € do sto hiljada (100.000) €.

Član 112 **Stavljanje odredbi van snage**

1. Danom stupanja na snagu ovog zakona, prestaje da važi Zakon o Vodama Kosova br. 2004/24 - Uredba UNMIK-a br. 2004/41. Ovaj Zakon će zameniti svaku odredbu zakona na snazi koji nije u skladu sa njim.

2. Sastavni deo ovog zakonajei Prilog 1.

Član 113 **Stupanje na snagu**

Ovaj Zakon stupa na snagu petnaest (15) dana nakon objavljivanja u "Službenom listu" Republike Kosova.

Zakon Br. 04/L-147
19. mart 2013. god.

Proglašeno Ukazom Br. DL-011-2013, dana 05.04.2013, od strane Predsednice Atifete Jahjaga.

ZAKON Br. 04/L-1470 VODAMA KOSOVA

PRILOG 1

PLANOVI UPRAVLJANJA RECNIH BASENA

A. Planovi upravljanja rečnih basena trebaju pokriti dole navedene elemente:

1. jedan opšti opis karakteristika regiona vodenog sliva gde se ukljućuju:

1.1. površinske vode:

- skiciranje lokacije i granica vodnih područja;
- skiciranje ekoregiona i tipova površinskih vodnih područja unutar rečnog basena;
- identifikacija uslova reference za površinu tipova površinskih vodnih područja.

1.2. podzemne vode:

- skiciranje lokacije i granica oblasti podzemnih voda;

2. jedno sažimanje pritisaka i uticaja ljudske aktivnosti na status površinske i podzemne vode uključujući:

- procenu zagađenja izvorne tačke;
- procenu zagađenja distribuiranog izvora uključujući i jedan sažetak korišćenja zemljišta;
- procenu pritisaka na status kvaliteta vode uključujući i vađenje;
- analizu drugih uticaja ljudske aktivnosti na status vode.

3. Identifikaciju mape zaštićenih zona onako kako se zahteva u Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije.

4. Jednu mapu monitoring mreža kako se zahteva u Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije.

5. Jednu prezentaciju u obliku mape rezultata monitoringa realizovanih programa prema direktivama o statusu:

5.1 površinsku vodu (ekološku i hemijsku);

5.2 podzemnu vodu (hemijsku i kvalitetnu);

5.3 zaštićene zone;

6. jednu listu određenih objekata životne sredine onako kako se zahteva u Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije.

7. za površinske, podzemne vode i zaštićene zone uključujući poseban uticaj slučajeva kako se zahteva u Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije.

8. i popratnu informaciju zahtevanu od tog člana;

9. jedno sažimanje ekonomske analize korišćenja vode onako kako se zahteva u Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije.

10. jedno sažimanje programa ili programa mera onako kako zahteva Okvirna Direktiva za Vode 2000/60 Evropske Unije.

10.1. jedno sažimanje mera preduzetih radi ispunjenja zahteva Okvirne Direktive za Vode 2000/60 Evropske Unije;

10.2. jedan izveštaj prektičnih koraka i preduzetih mera da bi primenila princip pokrivanja troškova korišćenja vode u skladu sa Okvirnom Direktivom za vode 2000/60 Evropske Unije.;

10.3. pregled preduzetih mera za ispunjvanje zahetva iz Okvirne direktive 2000/60 o vodama Evropske Unije;

10.4. jedno sažimanje kontrola za vađenje i pumpanje vode, uključujući i referencu koja se vrše registrima i identifikaciji slučajeva u kojem su urađeni izuzeci prema Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije;

10.5. jedno sažimanje kontrola urađenih za ispuštanje/prosipanje izvora sa jednom tačkom i drugih aktivnosti koji imaju uticaja na status vode, u skladu sa predviđanjima Okvirne Direktive za vode 2000/60 Evropske Unije;

10.6. jednu identifikaciju slučajeva direktonog ispuštanja u podzemne vode su ovlašćene u skladu sa odredbama Okvirne Direktive za vode 2000/60 Evropske Unije;

10.7. jedno sažimanje mera preduzetih u skladu sa Okvirnom Direktivom za vode 2000/60 Evropske Unije.;

10.8. jedno sažimanje mera preduzetih radi sprečavanja ili smanjivanja uticaja nesreća zagađenja;

10.9. jedno sažimanje mera preduzetih za vodene zone gde ima izgleda da ne postigne ciljeve prema zahtevima Okvirne Direktive za vode 2000/60 Evropske Unije;

10.10. detalje preduzetih mera da bi se izbeglo povećanje zagađenja morske vode u skladu sa Okvirnom Direktivom za vode 2000/60 Evropske Unije;

10.11. detalji o preduzetim merama u cilju izbegavanja zagađenja u mornaričkim vodama, u skladu sa Okvirnom direktivom 2000/60 Evropske Unije.

10.12. jedan registar drugih detaljnijih programa i planova upravljanja za okolinu rečnih basena koji se uzimaju za pod basene, sektor, pitanje ili tipa posebne vode zajedno sa njihovim sadržajima;

11. zažimanje javne informacije i preduzetih savetodavnih mera, njihove rezultate i izmene urađenog plana kao rezultata;

11.1. jedna lista nadležnih organa u skladu sa Okvirnom Direktivom za vode 2000/60 Evropske Unije;

11.2. kontaktne tačke i postupci za dobijanje dokumentacije i informacija posebno etalje kontrolnih mera usvojenih u skladu sa Okvirnom Direktivom za vode 2000/60 Evropske Unije i aktuelnih dokumenata prikupljenog monitoringa.

B. prva i ostala ažuriranja plana upravljanja rečnim basenom treba takode da sakupe i:

1. jedno sažimanje svih izmena ili ažuriranja od vremena objavljivanja prethodnih verzija plana upravljanja rečnim basenom uključujući i jedno sažimanje ponovnog pregleda koji će se ostvariti prema Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije

2. jedna procena napretka urađenog direktno ka postizanju ciljeva životne sredine uključujući prezentaciju rezultata monitoringa za period prethodnog plana u obliku mape i jedno objašnjenje za svaki cilj životne sredine koji nije realizovan.;

3. jedno sažimanje i objašnjenje predviđenih mera u prethodnim verzijama plana upravljanja rečnim basenom koji nisu realizovani;

4. jedno sažimanje unutrašnjih dodatnih mera usvojenih prema Okvirnoj Direktivi za vode 2000/60 Evropske Unije od vremena objavljivanja prethodne verzije plana upravljanja rečnog basena.